UNIVERSAL
LIBRARY
OU_204213
UNIVERSAL
LIBRARY

OUP—552—7-7-66—10,000

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No. T83/V46Sa Accession No. T1663

Author

Title

This book should be returned on or before the date last marked below.

శకుంతల, బి.ఏ.,

(గొప్ప డిటెక్టివు నవల)

గ్రంథకర్త:

జొన్నలగడ్డ వేంకటరాధాకృష్ణయ్యగారు.

పబ్లిషరు:

కొండపల్లి వీరవెంకయ్య,

శ్రీసత్యనారాయణ బుక్ డిపో,

రాజమండ్రి.

శ్రీరామముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రింపఁబడియె,

రాజమండ్రి.

1935

కాపీరైట్]

[వెల రు 1—0—0

ఒకమాట.

ఆంగ్ల నవలా ప్రపంచమున నఖండ ప్రఖ్యాతి నార్జించిన ఎడ్గార్ లెస్ రచించిన 'సినిష్టర్ మాౝ' ("Sinister Man") అను నవలని కథ ననుసరించి యీ నవల వ్రాసినాను. పేరును బట్టి సాంఘిక నవల యని తలపింపఁ జేసినను, యదార్థమున కిది డిటెక్టివునవల. కథావిధానములోని యందచందములు—గుణదోషములు పాఠకులే నిర్ణయింతురుగాక.

'ప్రిడెన్షియల్' ఏజంటు,
రాజమండ్రి.

ఇట్లు,
జొ॥ వేం॥ రాధాకృష్ణయ్య.

విషయసూచిక

ప్రకరణసంఖ్య	పుట.
1 ప్రస్తావన	1
2 బాంబే ట్రేడింగు కార్పొరేషన్	4
3 నీవు సోయోకావా	7
4 డాక్టరు నవజీవన్ మెహతా	9
5 ఫెంగ్ హో	11
6 భర్త యాజ్ఞ	13
7 పరిచయము	14
8 ఫెంగ్ హో సాహసము	17
9 10016	,,
10 మరణశాసనము	19
11 రహస్యసమాలోచనము	21
12 ఆమె యెపుడువచ్చును?	24
13 సోయోకా వార్నింగు	25
14 ఏదో అభిమానము	27
15 హత్య	29
16 శకుంతల రహస్యము	32
17 ఆఫీసులో	36
18 ఇండియన్ ట్రేడింగుకంపెనీ కార్యాలయము	38
19 సోయోకా పగ	41
20 ఈశ్వరలాలు సంభాషణ	43
21 లిఖిత వాఙ్మూలము	47
22 పగ	49
23 అభిని	51
24 మనోరమాదేవిసౌధమునకు	54
25 రింఫ్రే అండ్ కంపెనీ	57
26 ‘పేస్’	58
27 బ్యాంకు ఖాతాదారు	60
28 చెక్కు	63
29 లీల!!	64
30 వినాయకరావు హెచ్చరిక	68
31 చిందరవందరమైనదేమి	70
32 నాలుగుకొకెయిను ప్యాకెట్లు	72
33 హంతకుఁ డతఁడేనా?	75
34 చెక్కులమీఁదసంతకములు	79
35 మహావిపత్తు	80
36 అరెస్టు	83
37 మృత్యు మందిరము	88
38 పలాయనము	90
39 రామనారాయణలాలు మరణము	95
40 పర్యవసానము	98

ఓం

అవిఘ్నమస్తు

శ్రీరామాయనమః

శకుంతల బి. ఏ.,

మొదటి ప్రకరణము.

ప్రస్తావన.

'నీ సౌందర్యమనన్యసామాన్యము. నీకు యౌవనము ప్రాప్తించినది. ఇరువది వత్సరములవయస్సు కలదానవు. నేను స్వార్థపరుఁడను గాను. నాభాగ్యమపారము. నేను జీవించినంతకాలము యీ యాస్తిని నాతోఁబాటు నీవనుభవింతువు. నాయనంతర మీభాగ్యము ననుభవించుటకు నీవుతక్క, యొరులెవ్వరు లేరు. నేను పెద్దవాఁడనను నభ్యంతర మొకటితప్ప—శకుంతలా! నన్ను పెండ్లిచేసికొనవా.'

ఈవాక్యములు రత్నలాలు నోటినుండి వెలువడినవి. అతఁడు చాల మెల్లగాపలికిన యాపలుకులనాలకించిన శకుంతల వీధివంక చూచుచుఁ బెదవి విరిచినది. తన కెదురుగాఁ గూర్చుండియున్న రత్నలాలువంక చూచినది. ఆతనివయస్సేబదిరెండు వత్సరములు. తనకతఁడు నిజముగా నేమగునో తెలియదుకాని 'మామా'యని పిలుచుచుండును. గడ్డముమాసి, తలనెఱసి, చేతులు వణకుచున్న రత్నలాలా వివాహప్రస్తావనఁ జేసినంతనే యాతనియెడ నామెకసహ్యము కలిగినది. అతఁడు మఱల నిట్లనినాఁడు.

'నాకుఁ బిచ్చియెత్తి యిట్లు పలుకుచున్నానని తలఁపవలదు. ఎంతో కాలమునుండి యాలోచించియే నేఁడిట్లనుచున్నాను. శకుంతలా! ఈ వయస్సులో ఒక్కఁడను—హృదయమిచ్చి మాట్లాడుటకుఁ దగినవారు లేక యుంచుట దుస్తరము. భార్యయనఁబడు నామెతో నేను చెప్పుకో వలసిన విషయము లెన్నోయున్నవి.

'నేను వివాహము చేసికోఁదలచుకోలేదు. ఎవరిని పెండ్లియాడను. నాయెడలగల ప్రేమాతిశయమున వివాహప్రస్తావన చేసినందుల కెంతయుఁ గృతజ్ఞురాలను.'

ఆతని గదియలమారులో మూఁడు కాళీవిస్కీసీసాల నామె చూచినది. ఆతఁడు విశేషముగా మద్యముసేవించి యుండెనేమోయని శకుంతల తలంచినది. 'నేను నిజము పల్కుచున్నాను. నాకుఁ బెండ్లి యక్కఱలేదు.' అని ఆమె మఱల ననినది. 'నేను బొంబాయిలో నిఁక మీఁదట నుండజాలను. ఆరోగ్యముకొఱకు ఏసిమ్లాకో, డార్జిలింగునకో మఱెచ్చోటికో పోఁదలచినా'నని రత్నలాల్లు పలికినాఁడు.

'మీ పోక దనుగూర్చి డాక్టరు నవజీవనలా లెఱుంగునా?'

'ఎఱుఁగడు. ఆతనికిఁ దెలియరాదు. నీకొక్కర్తెకే చెప్పినాను. ఇది పరమరహస్యము. శకుంతలా! నేఁడు వార్తాపత్రికావిశేషము లేమి?

చినిఁగినకోటు, మాసినపంచె, ధూళిధూసరితమైన లాల్చీధరించి యున్న యాపరమలోభికి బ్యాంకులోఁ గొన్నిలక్షలరూపాయలున్నవని యామెకుఁ దెలియును. ఆతఁడు వార్తాపత్రిక నెప్పుడును చదువఁడు. శకుంతలయే పత్రికావార్తల నతఁ డడిగినపుడెల్ల చెప్పుచుండును.

'ఏమంతముఖ్యమైనవి లేవు. మత్తుమందుల గ్యాంగులనుగూర్చి వ్రాయబడినది.'

రత్నలాలుముఖ మామాట విని నంతనే వెల్లఁదనము నొందినది. ఆతని తొట్రుపాటును శకుంతల చూడకపోలేదు. డ్రాయరులోని పత్రికలనుదీసి యామె యిట్లు చదివినది——

‘నిన్నటియుదయమున ఇన్‌స్పెక్టరు చంద్రమోహాను ఆల్గురు పోలీసులతో దాదరులోని యొకగృహమును సోదాచేసెను. నల్లమందుపెట్టెలుకొన్ని, 16 పౌనుల కొకెయిను దొరకినది. రెండుగ్యాంగులవారు చట్టవిరుద్ధమైన యీవ్యాపారమును బహుళముగఁ జేయుచున్నారని తెలియుచున్నది. ఒకగుంపునకు గొప్పజపాను వర్తకుఁడు సోయోకా యను పేరుగలవాఁడు నాయకుఁడట. ఆతనికిఁ బోటీగా మఱొక కంపెనీయున్నదట. దానిలోనొక గొప్పయుద్యోగియు, ఒక డాక్టరును, గొప్పవర్తకుఁడును ఉన్నారని తెలియుచున్నది. రంగూనులోనున్న వీరి ఏజంటు చండీదాసు అరెస్టు చేయబడినాఁడట.’

‘అయ్యో!’ అని రత్నలాలు కుర్చీలో కూలఁబడినాఁడు. శకుంతల ‘ఏమి? ఏమైన?’ దని ప్రశ్నింప, నాతఁడు ‘కొంచెమువిస్కీ తెమ్ము. నాపడకగదిలో నున్న’ దనినాఁడు. పాపము ఇష్టము లేనిదయ్యు శకుంతల విస్కీ గ్లాసులోఁబోసి యిచ్చినది. అది త్రాగి యతఁడు లేచి ‘నే నాఫీసుకుఁ బోవుచున్నాను. అచ్చట కలిసికొందును. నేనిందాక చెప్పిన దానివిషయమై యోచించుము. కంపెనీయధికారము వినాయకరావు చేతులందుఁబడినదాదిగ నాకు శాంతిలేదు’ అనుచు నతఁడు వెడలిపోయినాఁడు. ఆమెకూడ లేచి, బస్సునెక్కి మెడ్రాసువీధిలోనున్న ‘బొంబే ట్రేడింగు కార్పొరేషను’ ఆఫీసునకుఁ బోయినది. ఆకంపెనీలో నామె టైపిస్టు. రత్నలాలు మేనేజరు.

రెండవ ప్రకరణము.

బాంబే ట్రేడింగు కార్పొరేషను.

'బాంబే ట్రేడింగు కార్పొరేషను' అను పేరుతో డెబ్బది సంవత్సరములకుఁ బూర్వము దయారాం అను గుజరాతీ కోటీశ్వరుఁడు కంపెనీ పెట్టి విదేశములతో విరివిగా వర్తకము చేసెను. స్టీమరులు, విదేశ వస్త్రములు, ప్రత్తి, దూది మున్నగు వానిలో భారీగా వ్యాపారము చేయు కంపెనీ యదియే యని దేశప్రఖ్యాతిఁ గాంచిన యాకంపెనీ డెబ్బది సంవత్సరములనుండియు మెడోసువీధిలోని పురాతన సౌధముననే యున్నది. ఆకంపెనీ యజమానులు మాఱుచున్నకొలఁది వర్తకములోఁ గూడ చాల మార్పు లొందవినవి.

శకుంతల టైపురైటింగు మెషీను ముందు అయిలింగు, క్లీనింగు చేసినది. దీర్ఘములైన నీలకుటిలకుంతలములు, విశాలలోచనములు, బంగారము నపహాసించు శరీరచ్ఛాయ—ఇవి యన్నియు నామె యసాధారణ సౌందర్యవతి యని తోపింపఁజేయును. ఆమెవలెనే యచట గుమాస్తాగా పనిచేయు యువతి లీల. లీలకు వాదమన్న నిష్టము. ఆమె శకుంతల గదిలోనికి వచ్చి యేమేమో చెప్పుచు 'శంకుతలా! మన యజమాని వినాయకరావు స్వభావము మిక్కిలి విపరీతమైనది. అతని కోపము, వినుగుదల, తీక్షణములగు దృక్కులు సాకసహ్యము కలిగించునుసుమా' యన్నది. శంకుతల యేమియు బదులు పలుకలేదు. 'ఈదుష్టుని కడ నుద్యోగము సేయుటకు మీ మామ రత్నలాలెట్లు సమ్మతించినాఁడో' అన్నది లీల.

‘వినాయకరావు దుష్టుఁడననుగాని ఆతని చర్య లానందదాయకములుకా’ వన్నది శకుంతల.

‘ఈతఁ డెచ్చటనుండి యూడిపడినాఁడు. దయారాం మనుమడట. ఇన్నాళ్లు నెచటనుండెనో తెలియదు.’

‘కలకత్తాలో నేదో యుద్యోగము చేసినాఁడట. క్రొత్త కనుక మన కాతని చర్యలు విపరీతముగఁ దోఁచవచ్చును. గాని యజమాని కనుక మన మలవాటుపడవలెను—’

‘ఏమో నిన్న మధ్యాహ్నము మీమామయు నతఁడును రెండు మూఁడు గంటలకాలము కలహించినారు.’

‘లీలా! రెండుమూఁడు గంటలా?’

‘నిజముగా నంతకాలము కాదుకాని యరగంటకు దక్కువ సేపుకాదు.’

శకుంతల యాలోచించినది. వినాయకరావు ఆకంపెనీ యాజమాన్యము వహించి మాసమైనఁ గాలేదు. మేనేజరైన రత్నలాలుతో గలహింపవలసిన యగత్యమేమి?

ఇంతలో గంటమ్రోగినది. నోటుబుక్కు, పెన్సిలు తీసికొని శకుంతల యజమాని గదిలోనికిఁ బోయినది. వినాయకరావు టేబిలుకడ గూర్చుండి వ్రాసుకొనుచున్నాఁడు. ఆతఁడు వ్రాతముగించి, ‘ఆఁ’ అనినాఁడు. ఆతని ముఖ మెప్పుడును క్రోధమును సూచించుచుండును. తాను వచ్చి మూఁడు నిమిషములకుఁ బైగానైనను నతఁడు మాట్లాడక పోవుటచే నామె యొకింత కోపము, విసుగుజెంది, ‘బిల్లులన్నియు తైపుచేసినాను. ఈ ఉత్తరములపై సంతకము చేయుఁ’ డనినది. అతఁడా లేఖలను దీసికొని, చూచి, బల్లపై నున్న తొట్టిలో నిడినాఁడు. ఆతఁడు తలవంచుకొనియే మాటలాడుచుండును. అది శకుంతల కయి

ష్టము. వినాయకరావు తలవంచుకొనియే 'శకుంతలా! నన్ను చూచిన నీకు భయమా?' అనినాఁడు——

ఆతని నోటినుండి యట్టిప్రశ్న వెలువడునని యూహించనందున నామె నివ్వెఱవోయి 'నాకు మీరనిన భయములేదు. ఎవ్వరనినను భయములేదు' అనినది.

ఆమె మఱల 'నైపు చేయవలసిన యుత్తరములేమియు లేవా?' అనినది.

'లేవు. ఈయుత్తరము గ్రాంట్ రోడ్డులో 759 నెం॥ సౌధమున నున్న టాంగ్ బియాన్ సిన్ చాంగు'అను చీనాదేశస్థున కిచ్చిరమ్ము. నీకంటె యిచ్చుటకుఁ బంపఁదగిన విశ్వాసపాత్రులులేరు. శకుంతలా! మాతాతగారి నెఱుగుదువా?'

'కొంచెముగా నెఱుఁగుదును. నే నీకంపెనీలోఁ జేరిన నాల్గు మాసములకే యాయన కాలధర్మమొందినారు.'

'నీమేనమామయే వ్యాపారము చేయుచుండెనని నాయుద్దేశము.'

'అవును. దయారాంగారు ఆఫీసులో నరగంటకంటె విశేషకాల ముండెడివారు.'

'అందుచేతనే కంపెనీ యింతచక్కని పరిస్థితులలో నున్నది. సరే నీవు వెళ్ళిపోవచ్చును.'

శకుంతల వెడలిపోఁబోవునంతలో నతఁడు 'అయితే ఇండియన్ ట్రేడింగుకంపెనీవారు నీకెంతజీతమిచ్చెదరు' అని ప్రశ్నించినాఁడు.

ఆమె యాశ్చర్యమునొంది 'ఇండియన్ ట్రేడింగుకంపెనీ విష యమే నాకుఁదెలియదు' అన్నది.

'అయ్యో! ఆకంపెనీవిషయము తప్పక తెలిసికొదగినది. చాలా గొప్పకంపెనీ.'

శకుంతల తన గదిలోనికి వెడలిపోయినది.

మూఁడవ ప్రకరణము.

"నీవు సోమోకావా?"

'ఇండియన్ ట్రేడింగుకంపెనీయా? అది యెవరిది? తాను రహస్యముగ మఱొక కంపెనీలోఁ బనిచేయుచుండెనని వినాయకరా వనుమానించి యుండెనా? తన మామ యగు రత్నలాలు నడిగినచో జెప్పును గాని యాతని నామె యడుగఁ దలఁచుకొనలేదు'

శకుంతల యిట్లు తలఁచుకొనుచుండగా రత్నలాలు గదిలో బ్రవేశించి 'వినాయకరావేఁడీ?' యనినాఁడు.

'గదిలో నున్నాఁడు'

'ఆతఁడు దేనినిఁ గూర్చియైన ప్రసంగించెనా?'

'లేదు'

'నేనిందాక చెప్పినదాని విషయ మాలోచించినావా?'

'లేదు ఆలోచించ దలఁచుకొనలేదు.'

'అవును. నేను వయోవృద్ధుఁడ నని సంశయించినావు కాఁబోలును' అని రత్నలాలు వినాయకరావు గదిలోనికి వెళ్లినాఁడు. ఆతఁడు కూర్చుండి 'నిన్న నేను మీతో ననవసరముగా కలహించినందులకు క్షమింపఁ గోరెదను.' అని నాఁడు—

'రత్నలాల్! నే నీకంపెనీ విషయములకు కేవల మపరిచితుఁడను. నే నిచ్చటికి ఎనిమిది నెలలకుఁ బూర్వమే రావలసియున్నను మొన్న మొన్నటిదాక వచ్చుటకు వీలిచ్చినది కాదు. బాంబే ట్రేడింగు కార్పొరేషను సుప్రసిద్ధమైనదని, సులభముగా యాజమాన్యము నిర్వహించ

దగునని తలంచితిని గాని కార్పొరేషను నాకు వ్యతిరేకులగు వైరుల హస్తగతమై యుండునని, ఆవైరుల నణచుటకు నేను పోరాడవలసి యుండునని యూహింపనైతిని.'

'పోరాటమా?' అని రత్నలాలు నాశ్చర్యముగ ననినాఁడు.

'ఇండియన్ ట్రేడింగు కంపెనీ యెవరిది?'

ఆప్రశ్న రత్నలాలున కశనిపాతమువలెఁ దోఁచినది. ఆతఁడు బదులుపలుకలేదు. వినాయకరావి ట్లనినాఁడు— 'ఇండియన్ ట్రేడింగు కంపెనీ చక్లావీధిలో 153 నెం॥ సౌధమున నున్నది. ఆమేడలో నొక్క గదిలో మాత్రమే ఆకంపెనీ పనిచేయుచున్నది. గుమాస్తాలెవ్వరునులేరు. పగలు ఆ ఆఫీసు పనిచేయదు. చుట్టుప్రక్కలనున్న దుకాణములన్నియుఁ గట్టివైచిన పిదప నొకవ్యక్తి రహస్యముగ వచ్చి రాత్రి 12 గంటల వఱకుఁ బనిచేయును. ఆతఁడే లేఖలను వ్రాయును. కాపీలుంచుకొనఁడు. అపాత్రులగు దురాత్ములను గలిసికొనుచుండును. తరతరముల నుండి నమ్మకమునకుఁ బ్రసిద్ధిచెందిన బొంబే ట్రేడింగు కార్పొరేషను చట్టవిరుద్ధమైన మత్తుమందుల నెగుమతి చేయుచున్న విషయము నాకుఁ జాల విచారము కలిగించుచున్నది.'

'అట్లయిన నేను నాయుద్యోగమునకు రాజీనామా యిచ్చి వెడలిపోయెదను. 35 సం॥రములనుండి విశ్వాసముతోఁ గంపెనీని గొల్చుచున్నాను. మత్తుమందు వ్యాపారమా? ఏమది? ఇండియన్ ట్రేడింగు కంపెనీని నేనెఱుఁగుదును. అదికూడ చాల ప్రసిద్ధమైన కంపెనీ.'

'రత్నలాలు! తుదివఱకు నీవబద్ధమాడుదువు. నీయాటలింకసాగి రావు. నేను నిష్కర్షగాఁ జెప్పుచున్నాను. నీవు నామార్గమును నిరోధించుచున్నావు నీయడ్డంకి తొలఁగించుకొనుటలో నిన్ను చంపవలసిన యవసరము వచ్చినను వెనుదీయను. ధనార్జన ముఖ్యము. రెండుకంపెనీ

లోకే వ్యాపారము చేయఁజాలవు వినుచున్నావా? రెండింటికి యీనగరమున స్థానములేదు. సోమ్యో కాకం పెనీకి పోటీయుండరాదు. తెలిసినదా?'

రత్నలాలు బదులుచెప్పలేదు.

'శకుంతలకుఁగూడ దానిలో సంబంధమున్నదా?'

'లేదు. అట్లయిన నీవు సోమ్యోకా...వా? నేనుకలనైన తలఁపలేదు.'

'ఇఁకనీవు వెళ్ళవచ్చు'నని తలవంకించగా రత్నలాలులేచి, వెడలిపోయినాఁడు. ఎంతో చీఁకాకును ప్రకటించిన యాతని ముఖముచూచి శకుంతల యోచనానిమగ్నమైనది.

నాలుగవ ప్రకరణము.

డాక్టరు నవజీవన్ మెహతా

ఎంతకాలమునుండి యట్లు జరుగుచున్నదో తెలియదు. బొంబే ట్రేడింగు కార్పొరేషనులోఁ బనిచేయు యుద్యోగులకు కాఫీత్రాగుటకు మధ్యాహ్నము రెండుగంటలనుండి గంట పదునైదు నిమిషముల కాలము విరామముగా నీయఁబడుచుండెను. ఆనాఁటి విరామకాలములో శకుంతల తనకుఁ జిరపరిచితుఁడగు డాక్టరు నవజీవన్ మెహతాను గలిసికొన నిశ్చయించినది. మెరీనుపీధికి రెండుపీధులావలయున్న ప్రిన్సెసుపీధిలో నొకమేడలో నాతఁడు నివసించుచున్నాఁడు. ఆమె చకచకనడిచి, యాసౌధమునుజేరి తలుపుతట్టినది. నౌకరు తలుపుతెఱచినంతనే యామె లోన ప్రవేశించినది. 'శకుంతలా! రమ్ము. కూర్చుండు'మని 'బోయిని' పిలిచి కాఫీ గొనిరమ్మనినాఁడు. తనహృదయములో నేమున్నదో చెప్ప

కొనుటకే శకుంతల యచ్చటకుఁ బోయినది. డాక్టరువృత్తిలో విశేషా దాయములేని నవజీవనునకు చాలధనమున్నదని యామెయుద్దేశము.

'నవజీవన్! రత్నలాలు నామేనమామ కాఁడనియు, ఏదోదూరపు బంధువనియు నాయుద్దేశము. నిజమే?'

'అవును. అయిన నిప్పుడేమి?'

'ఆతనికి నన్ను బెండ్లియాడవలెనని యున్నదట.'

'అహ్హాహ్హా! కొంపముంచినాఁడే. ఏబదియేండ్లు దాటినపిదప భార్య కావలసి వచ్చినదా?'

'ఏమో. గతవారమునుండి యతఁడదేపనిగ తాిగుచున్నాడు. వినాయకరావుతో రెండు మూఁడుసార్లు కలహించినాడు.'

'శకుంతలా! వినాయకరావెటువంటివాఁడు?'

'అతని స్వభావ మెరుఁగు గ్రహింపచాలరు. కఱకుదనము మెండు. ఆతని యుత్తరములు మిక్కిలి గోప్యముగా విచిత్రముగా నుండును. ఆతఁడొకసారి చూచినపుడు నాచిత్తము భయకంపిత మగును. ఆతని కన్నులు తేజస్ఫురితములు.'

'అతనిని గూర్చి చక్కగా మాట్లాడుచున్నావు. నీహృదయము నర్పించకుము సుమా——'

'ఛీ! అదిగాక రత్నలా లెటకో వెళ్లిపోవునట.'

'నువ్వు నాలుగైదు రోజులు రత్నలాలు గృహమున నుండక మఱెచ్చటనైన నుండుట శ్రేయస్కరము. మావదినె మనోరమా దేవి కొలాబాలో నివసించుచున్నది. ఆమెను నీకడ కంపెదను.'

నౌకరువచ్చి, 'రత్నలాలుగారు వచ్చినా'రని చెప్పినాఁడు. 'నీవీ గదిలోనుండి వీధిలోనికిఁ బొమ్ము' అని శకుంతల నంపివైచి, నవజీవన్ మెహతా రత్నలాలును గలిసికొనినాఁడు.

కత్తివాటువైచినను నెత్తురు రానట్లున్న యాతని వదనమును విలోకించి డాక్టరు 'ఏమిసమాచార'మని యడుగ నతఁడిట్లనినాఁడు—

'మన వ్యాపారమునుగూర్చి తెలిసిపోయినది. సోయోకా కంపెనీ లక్షలకొలఁదిగ నీమత్తుమందు వ్యాపారములో నార్జించుచున్నది. బాంబే ట్రేడింగు కార్పొరేషను పేరుతో మనమార్జించునది సాలున కెని మిదివేలు మించలేదు. సోయోకా ఉద్యోగులనందఱను వశపఱచు కొన్నాఁడు. లేనిచో జర్మనినుండి వచ్చిన సరకులనంపిన వాని చిఱు నామా యెట్లు తెలిసికొనగలుగును? నేనిఁక వారిధాటికి కాగలేను. వయో వృద్ధుఁడనై పోయినాను.'

'సరే దానికేమి? నీభాగమును గొని, యెచ్చటికేనిపోయి నివ సింపుము. ఒక్కఁడవే పోయెదవా?'

'ఏమి? శకుంతలను గొంపోయెదను.'

'వలదు. శకుంతలతో నాకుఁ బనియున్నది. ఆమెను నేను వదలి యుండఁజాలను.'

'డాక్టర్: అదియేమి? నీవు వివాహితుఁడవుగదా! శకుంతలనీతో యుండుట యెట్లు సంభవమగును?'

'ఏమో—'

అయిదవ ప్రకరణము.

ఫెంగహో

శకుంతల డాక్టరు నవజీవనమొహాతో సౌధమునుండి ఆఫీసు చేరుసరికి మూడుగంటల మైదునిమిషములైనది. తనగదిలోఁ బ్రవేశించి యామెయొక యపరిచితునిఁ గలిసికొన్నది. ఆమెనుజూచి యతఁడు 'శకుంతలాదేవీ! నాకార్డును జూడుము. నాపేరు ఫెంగ్ హో, బి. యస్. సి.,

ఇది నా పెంపుడుపక్షి. చక్కని పాటలను బాడును. లిల్లీ! పాటపాడు' మనినాఁడు. ఆపక్షి వెంటనే యవ్యక్త మనోహరముగా పాడినది.

'కాఫీ త్రాగి వినాయకరావు జీ యిపుడే తనగదిలోనికి వెళ్ళినాఁడు. కుర్చీలో గూర్చుండినాఁడు.'

ఫెంగ్ హో చెప్పినది నిజమో కాదోయని ఆమె యజమానిగది తలుపుఁద్రోసి చూచినది. వినాయకరావు కుర్చీలోఁ గూర్చుండినాఁడు. ఆమె సిగ్గుపడి వెనుకకుఁ దగ్గునంతలో నతఁడు లోనికిరమ్మని పిలిచినాడు.

'శకుంతలా! ఫెంగ్ హోను కలిసికొన్నావా? శబ్దమునుబట్టి యతఁడేమిజరుగుచున్నదో చెప్పఁగలఁడు.'

'చూచినాను.'

"అతఁడు చీనాఁదేశస్థుడు. అయినను నీకంటె—నాకంటెకూడ బాగుగా నింగ్లీషు మాటలాడగలడు. చీనాదేశస్థులు సదయహృదయులైనను వారిని మనదేశస్థులు గౌరవింపరు. సోయోకా జపాను దేశస్థుఁడు. కోటీశ్వరుఁడు. ఎక్కువగా జీతములనిచ్చును. శకుంతలా! ఆతని ఆఫీసులో టైపిస్టుగాఁ బనిచేయరాదా?"

'నాకర్థమగుటలేదు. మీ ఆఫీసులో నేను పనిచేయుట కిష్టము లేనియడల చెప్పుడు. వెడలిపోయెదను. జపానువానికొలువు నాకయిష్టము.

శకుంతలను జూచి వినాయకరావు నవ్వినాఁడు. ఆతఁడు నవ్వు చుండగాఁ జూచుట కదియే తొలిసారియగుట యామె యాశ్చర్యము నకు మేరలేకుండెను.

'ఫెంగ్ హో కడ ఎన్నో పక్షులున్నవి. అవి చక్కగా పాడును. నీకొక పక్షినిమ్మని యడుగుము. అనుదినము సాయంకాలము తప్పక షికారు తీసికొని వెళ్లుచుండవలయును సుమా,' అని వినాయకరావు తల పంకించినాఁడు. శకుంతల తనగదిలోనికి వెడలిపోయినది. వినాయక

రావునుగూర్చి యామె హృదయ మొకింత కళవళపాటు నొందక పోలేదు.

ఆఱవ ప్రకరణము.

భర్త్రాజ్ఞ.

కొలాబాలో నున్న మనోరమాదేవి సౌధ మత్యంత మనోహరముగ నలంకరింపఁబడియుండును. ప్రిన్సెసు వీధిలోని డాక్టరు నవజీవన మెహతాకు భార్యయయ్యును, యిరువురును గలిసి యుండుటలేదు. అట్లని యాదంపతులకు వైరమునులేదు. తలిదండ్రులిచ్చిన ధనమే సుమా రిరువదివేలరూప్యము లామెకడ నున్నవి. ఆమె స్వేచ్ఛా విహారిణి. అది యాతనికిఁ గిట్టదు. ఆమెకు అపార భాగ్యమున్నను దొంగతనములు చేయుట ప్రీతి. ఆమెకొఱకు, తన గౌరవము కాపాడు కొఱకును నవజీవనమెహతా యొకసారి మూఁడువేల రూపాయలు వ్యయపఱచవలసి వచ్చెను. నవజీవనమెహతా కారునుండి దిగి యామె మేడలోనికిఁ బోయినాఁడు. ఇరువురు కొంతసేపు కూర్చుండిన పిదప నామె ‘మీవైద్య వృత్తిలో నేగాణిమైనను సంపాదన లేదుగదా! ఈకారులేమి? ఈసిల్కు సూట్లేమి? ఈకర్చులకు మీరు ధనమెట్లు సంపాదించుచున్నారు?’ అని యడిగినది.

‘నాసంపాదనకేమి? కాని నిన్ను కొన్ని ప్రశ్నలడుగదలఁచి యున్నాను. జవాబు సరిగా చెప్పుము. నీవు సంవత్సరమునకు, బూర్వము హిందూదేశములోని ప్రతినగరము చూచియున్నావుకదా! కలకత్తాలో నాఱుమాసము లున్నావుకదా, వినాయకరావు అను వానితోఁ బరిచయమైనదని యొకసారి చెప్పినట్లు జ్ఞాపకమున్నది. అదినిజమేనా?’

‘ఆఁ! జ్ఞప్తియందున్నది. ఆతఁ డప్పుడేదో యుద్యోగము చేయుచుండెడివాఁడు. సి. ఐ. డి. సర్వీసులోఁ బనిచేసినాఁడని జ్ఞాపకము. ఇప్పుడేమి?’

‘ఆతనితో బరిచయము వృద్ధిచేయుము. నాకుఁ గొంచెము పనియున్నది.’

‘నాకారు పాడైపోయినది’

‘నాకారు పంపెదనులే. రత్నలాలు మేనకోడలని పిలువఁబడు చున్న శకుంతలను బెండ్లి చేసికోఁదలచుకొన్నాఁడట. ఆమెను నీ సాధ మునకుఁ గొనిరమ్ము. వినాయకరావు ఆఫీసులోనే ఆమె టైపిస్టుగాఁ బనిచేయుచున్నది. నీవు నాకు వదినె వగుదునని చెప్పుము. ఆవినాయక రావును కూడ కలిసికొని మాట్లాడిరమ్ము’

‘సరే’ నని పలికి, మనోరమాదేవి నవ్వినది. డాక్టరు ఆమెను జేరదీసికొని ‘మనూ! నేను చెప్పినట్లు తప్పక చేయుచుండుము’ అని చెక్కిలిపై ముద్దిడుకొనినాఁడు.

ఏఁడవ ప్రకరణము.

పరిచయము.

శకుంతల టైపు చేసికొనుచుండగా తలుపు నెవరో తట్టినారు. ‘లోనికి రావచ్చు’ నని శకుంతల పలికినంతనే మనోరమాదేవి లోనికి వచ్చినది. ఆమె యొక కుర్చీలోఁ గూర్చుండినది. ‘అమ్మాయీ! నీవు నన్నెఱుఁగవు. నిన్నుగూర్చి డాక్టరు నవజీవన్ మెహతా నాతో చెప్పి నాడు. ఆతడు నామఱఁది. అయితే వినాయకరావు యాజమాన్యము

నీకు సహింపఁ దగినదిగానేయున్నదా? ఆతడు కలకత్తాలో నున్నపుడు నే నెఱుఁగుదును. ఆఫీసులో నిపుడున్నాఁడా?' అని యామె ప్రశ్నించినది.

'ఉన్నారు.'

'శకుంతలా! నాసౌధమును జూచుట కొకసారి రావా? నాలు గైదు దినములు నాతోనుండవా?'

'వచ్చెదను. రేపే వచ్చెదనని నిర్ధారణగా చెప్పలేను. నారాకను గూర్చి ముందు నిర్ణయింపవలదు'

'అట్లన వీలులేదు. నేను వచ్చినానని మీయజమాని వినాయక రావుతోఁ జెప్పుము'.

శకుంతల వెళ్లి, వినాయకరావుతో మనోరమాదేవి రాకను గూర్చి చెప్పినది. ఆమెను లోనికిఁ బంపుమని యతఁడు చెప్పినాఁడు. మనోరమాదేవి వెళ్లి 'ఓహో! మిష్టర్! జ్ఞప్తి యందున్నానా?' యని యడిగినది.

'కూర్చుండుము. చాలరోజులకు నీ దర్శనము'

'వెనుక మనము కలకత్తాలో శాంతోషు జమీందారు సౌధ మున విందు సందర్భమునఁ గలిసికొన్నారము. అప్పుడే మఱచి యుందువా?'

'లేదుగాని యప్పుడే జమీందారుభార్య కంఠహారము, వజ్ర ములు పొదిగినది. పదివేలరూపాయలు ఖరీదుగలది యపహరింపఁబడి నది. ఆనేరము నౌకరుపై నారోపించబడినది. మూఁడువత్సరములు కారాగారావాసశిక్ష విధింపఁబడినది. మఱునాఁడు ఎంపైరుథియేటరులో నిన్ను చూచినాను. ఆ హారము నీకంఠమున నున్నది.'

'హారమా! వినాయకరావు? ఏమిది?'

'ఏమియును లేదుగాని నిన్నిచ్చటికి డాక్టరు నవజీవన్ మెహతా పంపించి యున్నాఁడా?'

'నవజీవన్ మెహతా యెవరు?'

'నీ భర్త—'

'కాదు, అతఁడు నామఱఁది. నాభర్త లేఁడు.'

'ఎప్పటినుండి—మధ్యాహ్నము నీయింటికివచ్చి వెడలిపోయిన తరువాత చనిపోయినాఁడా? పోనీలే. దానికేమి?'

'ఇదియేమి వినాయకరావు! నీవు స్నేహితుఁడవని మాట్లాడుటకు వచ్చినాను. నన్నిట్లవమానింప సాహసింతువా?'

'సాహసమని నిష్ఠూరముగా మాట్లాడకుము. నీభర్తతో చెప్పుము. అతఁడు మత్తుమందులగు నల్లమందు, కొకెయిను మున్నగునవి యెగుమతి దిగుమతులు చేయువ్యాపారములో నున్నాఁడు. అతనిని నామార్గమునుండి తొలఁగింతును. చెప్పుము. అతనిరక్తము త్రాగుటకు వెనుదీయమని చెప్పుము. నీకుఁ దెలియనే తెలియదా? ఇఁక వెళ్ళవచ్చును.'

అతఁడట్లు మాట్లాడునని యామె తలఁపలేదు. హృదయము నాక్రమించుకొన్న దిగులును ముఖమున దోఁపనీయక, నవ్వు తెచ్చిపెట్టికొని, యామె గదినుండి యీవలకు 'మాటిపోయినాఁడు.' అనుకొనుచు వచ్చి 'శకుంతలా! తప్పక వచ్చెదవుకాదా'యని వెళ్ళిపోయినది. వినాయకరావు మఱొకగదిలోఁ గూర్చుండియున్న ఫెంగ్ హోకడకరిగి 'ఇప్పుడే డాక్టరు నవజీవన్ మెహతా భార్య మనోరమాదేవి వచ్చి వెళ్ళినది. కొలాంబాలో 54 వ నెం॥ సౌధమున నున్నది. నేఁటిరాత్రి ఏవేళనో వెళ్ళి ఆమెసౌధము పూర్తిగా వెదకిరమ్ము. ముఖ్యములైన కాగితములను దీసికొనిరమ్ము. అనవసరముగా హింసవఱకుఁ బోవలదు. వీలైనచో 'సోయోకా' పేరు నుపయోగింపుము అనినాఁడు—

అందుల కంగీకారసూచకముగ నతఁడు తల పంకించినాఁడు.

ఎనిమిదవ ప్రకరణము.

ఫెంగ్ హో సాహసము.

దాదరులోని రత్నలాలు సౌధమున కెదుట నొక అందమైన పార్కున్నది. ఆపార్కు వెన్నెలలో నత్యంతమనోజ్ఞముగా నున్నది. ఆమెకు సంతోషము కలిగించ లేదు. ఆమె ఆఫీసునుండి తిరిగి వచ్చుసరికి రత్నలాలు రాలేదు. ఆతఁడు తా నాలస్యముగ వత్తు ననియు భోజనము కొఱకుఁ దనకై వేచియుండ నగత్యము లేదనియు ఫోనులోఁ జెప్పినాఁడు. ఆమె కొంతసేపు రేడియో సంగీతము నాకర్ణించి నది. పిదప భోజన మొనరించినది. తరువాత నొక నవల చదివినది. 9 గంటలైనతోడనే తన శయ్యాగృహమునకుఁ బోయి నిద్రించినది. ఆమె యట్లెంతసేపు నిద్రించినదో యామెకే తెలియదు. ఏదో శబ్ద మైనది. ఆమెకు మెలకువ వచ్చినది. మఱల నిశ్శబ్దము. మఱల కిటికీ వద్ద నేదో యలుకుడైనది. తటాలున శయ్యపై నుండి లేచి, శకుంతల కిటికీ తెఱచినది. అచట నొక బాకు నాటుచూచినది. ఆబాకు పిడి మీద నేవో పొడియక్షరములు చీనాభాషలో నున్నవి.

తొమ్మిదవ ప్రకరణము.

10016

'బాకు! దీనినెవ్వరిట నుంచిరి?' అని శకుంతల యద్దములతో నిర్మింపఁబడిన యాకిటికీతలుపులఁ బూర్తిగాఁ దెఱచి చూచినది. ఆమెకు త్రాటినిచ్చెననుండి క్రిందకు దిగుచున్న మనుజుఁడొకఁడు కాన్పించి

నాఁడు. ఆవెన్నెలలో నాతనిముఖము స్పష్టముగా కాన్పించినది. అతఁడెవరు? ఫెంగ్‌హో. ఆతఁడా మఱుక్షణముననే నిచ్చెనతోసహా మాయమైనాఁడు. ఆమె కేమిచేయుటకును దోఁచినదికాదు. స్విచ్‌నొక్కి దీపము వెలిగించినది. స్టౌవెలిగించి, టీ తయారుచేసికొని త్రాగి, శకుంతల కర్తవ్యము నాలోచింపసాగినది. ఆమె మనోవీధిలో వినాయకరావు గోచరించినాఁడు. అతఁడు బ్రూక్‌వీధిలో నివసించుచున్నాఁడు. అతనికావృత్తాంతము వెంటనే టెలిఫోనులోఁ జెప్పుట యుక్తమని యామెకుఁ దోఁచినది. ఫోనుదగ్గఱకువెళ్ళి, వినాయకరావు గృహములోనిఫోను నెంబరు 10016 త్రిప్పినది.

'ఎవరువారు——' అని ఆమెకు వినిపించినది.

'వినాయకరావుగారేనా?'

'అవును? ఎందులకు శకుంతలా?'

'మీ మిత్రుఁడొకఁ డీ యర్థరాత్రమున దర్శన మిచ్చినాఁడు. అతఁడు లోనికి రాలేదు.'

'నామిత్రుఁడా? ఫెంగ్‌హోనేనా?'

'అవును——'

'శకుంతలా! పొరపడితివి. ఫెంగ్‌హోను పోలిన చీనాదేశస్థు లిర్వురీనగరమున నున్నారు. వారిలో నెవరినో చూచి, పొరపడియుందువు. ఫెంగ్‌హో యిపుడు నాతో నున్నాఁడు. అనవసరముగా భయపడినావు'

'మీకు నిద్రాభంగము కలిగించినాను. క్షమింపుఁడు.'

'ఫర్వాలేదు. రత్నలాలున కిది తెలిసినదా?'

'తెలియదు.'

'సరే. పోయి నిద్రింపుము.'

'ఏమి యీయాజ్ఞ!' యని రిసీవరును ఫోనుకుఁ దగిలించు నంతలో రత్నలాలు లేచి వచ్చి 'శకూ! ఏమిటి?' అనినాఁడు——

'వినాయకరావునకు టెలిఫోనులోఁ జెప్పినాను.'

'ఏమని?'

శకుంతల జరిగిన దంతయుఁ జెప్పి, యాబాకును చూపినది. అది చూచి 'చీనావాఁడే వచ్చియుండునా?' అనినాఁడు—

'అవును. ఫాంగ్ హో వచ్చినాఁడు. ఆతఁడు కాడని వినాయకరావనుచున్నాఁడు.'

'శకుంతలా! అది యసత్యము. ఫాంగ్ హోయే వచ్చి యుండును. అయిపోయినది—నన్నిఁక వారు తప్పక చంపెదరు. అయ్యో.'

'ఏమి? ఎవరు చంపెదరు? ఏమి జరిగినది?'

'సరే ఇప్పుడు కాదు. శకుంతలా! నీకు మఱొకప్పుడు చెప్పెదను' అని డ్రాయరునుండి రివాల్వరు తీసి 'నన్ను చంపుటకు ముందు వారిలో నొకరిద్దరిని దీనికి బలియిచ్చెద' నని యతఁడు గదిలోనికిఁ బోయి లోపల గడియ వేసికొనినాఁడు.

పదియవ ప్రకరణము.

మరణశాసనము.

ఉదయమున ఎనిమిది గంటలైనను నతఁడు మేల్కాంచలేదు. ఆమె భోజన మొనరించి, యాఫీసునకు వెడలిపోయినది. వినాయకరావేమనునోయని యామె చిత్తమాందోళన మొందినది. తొమ్మిది గంటలన్నరకు వినాయకరావు గదిలోని గంట మ్రోగినది. శకుంతల నోటుబుక్కుతో వెళ్ళినది. ఏడెనిమిది ఉత్తరములు చెప్పగా నామె షార్టుహాండులో వ్రాసికొని వెడలిపోయినది. మధ్యాహ్నము రెండు గంటల కామె నౌకరు కుర్రవానిచే కాఫీ నాఫీసులోనికే తెప్పించు

కొని త్రాగినది. ఫెంగ్ హో పంజరమును దీసికొని యామె గదిలోనికి వచ్చి 'మిస్ శకుంతలా! నాపక్షికి రాత్రి జబ్బు చేసినది. ఒక్కక్షణ మైన నిద్రింపలేదు' అనినాడు—

'ఫెంగ్ హో! అసత్యము పలుకుచున్నావు. రాత్రి యంతయు నీవు పక్షితో నున్నావా?'

ఫెంగ్ హో పక్షితో 'లిల్లీ! నేను రాత్రియంతయు నీతో నుంటి నేని చక్కని పాట పాడుము. నే నెచ్చటి కైన వెళ్ళినచో పాడవద్దు'

అని నాడు. ఆతని వాక్యములు గ్రహించినట్లు, ఆపక్షి పాడ సాగినది. శకుంతల మృదులాధరములపై మందహాస చంద్రికలు నృత్యము సలిపినవి. కొంతసేపైన పిదప నతఁడు వెడలిపోయినాఁడు. అయిదు గంటలకు ఆఫీసునుండి యామె వెడలిపోనెంచి, యీవలకు వచ్చుచుండగా రత్నలాలు పిలిచి అమ్మాయీ! లాయరుతో నత్యావసరమైన యొక విషయమును గూర్చి సంభాషించి వచ్చినాను. నేనొక మరణశాసనము వ్రాసి, లాయరుతో రిజష్టరు చేయించుమని చెప్పినాను. అతఁడు క్రిమి నలు కేసులు గెలిపించుటలో నాజితేజిన చెయి. ఒక ప్రత్యేక నేరము నకు రెండుసంవత్సరముల కారాగృహవాసశిక్ష విధింపఁ బడును. నేరమును స్వయముగాఁ బోలీసుస్టేనుపకుఁ బోయి యొప్పుకొన్నచో శిక్ష చాల తక్కువగానుండును. నికుఁ గూడ కొంత ధనము చెందునట్లు వీలులో వ్రాసినాను. వినాయకరావు ఉదయమునుండియు నేమి చేయు చున్నాఁడు?'

'ఉత్తరములు వ్రాసికొనుచున్నాఁడు—'

'ఆతని యుత్తరములు కొన్ని చూచుట ముఖ్యము. కాపీఫైలు నెచట నుంచుదువు?'

‘ఆతని యినుప మందసములోనే యుంచుకొనును.’

‘శకుంతలా? కార్బను పేపరుతో మఱొక కాపీ తీయలేవా?’

‘అట్టి ద్రోహమును చేయను. అంతకంటె యీకంపెనీలో మాని మఱొకచో నుద్యోగము చూచుకొందును.’

‘ఆతఁ డనిన యిష్టమా?’

‘అయిష్టము. అసహ్యము. అట్టి పనులు మాత్రము నాకంఠమునఁ బ్రాణము లుండగా చేయను’ అని శకుంతల వెడలిపోయినది.

పదునొకండవ ప్రకరణము.

రహస్యసమాలోచనము

‘ఇంద్రభవన్’ బొంబాయినగరములోఁ బ్రసిద్ధిచెందిన రెస్టారెంటు. అచ్చట నెలకొకసారి డాక్టరు నవజీవన్ మెహాతా స్నేహితులకు టీపార్టీ యిచ్చును. వారికై ప్రత్యేక మొకగది ఆనాఁడు హోటలుయజమాని ఏర్పాటుచేయును. ఇరువురు వారికి వలయుఁ దినుబండారములు, కాఫీ, బ్రాందీలను సప్లయిచేయుదురు. కొంతసేపు నాటకములు, గానసభలు, రాజకీయములు మున్నగువానింగూర్చి చర్చించినపిదప, సప్లయిచేయు నయ్యారులఁబొమ్మని, వారుచేయుచున్న రహస్యవ్యాపారమునుగూర్చి సమాలోచన మొనరింతురు. ఆనాఁడాగదిలో నాలుగురు మధ్యవయస్కులు—వాణిజ్య ప్రపంచమున నాఱితేరినవారు కూర్చుండి యున్నారు. ఫలహారానంతరము వారు బ్రాంది సేవించినారు.

డాక్టరు నవజీవన్ వారిలోనొకఁడగు బర్వేనుద్దేశించి యిట్లనినాఁడు—

‘రత్నలా లస్వస్థుఁడై యున్నాఁడు. మూఁడుకన్సైనుమెంట్లు వచ్చియున్నవి. ఒకటి హార్బరులో నున్నది. రెండవది కరాచీలోను—

మూడవది బ్రోచ్‌లోను ఉన్నవి. కష్టమ్ము ఆఫీసర్ల బాధయేమియు లేదు. బర్వే! నీవు బ్రోచ్ వెళ్ళి దానినిటకుఁ గొనిరమ్ము. సూరత్‌లోనిది రంగూను పంపవలయును. హార్బరులోనిది బేరమిచ్చినాము.'

జగన్మోహనదా సిట్లనినాఁడు—

'నవజీవన్! సరేఁ ఇన్‌స్పెక్టరు చంద్రమోహన్ మాట యేమి చేయుదము! అతఁడే కొంచెము బాధాకరముగా నున్నాఁడు. పదివేలు పారవేసినచో నూరుకొనఁడా?'

'లాభము లేదు. అతఁడట్టివాఁడు కాఁడు. కాని రత్నలాలు వయోవృద్ధుఁడగుట భయపడుచున్నాఁడు. అతఁడు మనకుట్టు రట్టు చేయు నేమోయని భయపడుచున్నాను. అదిగాక సోమోకా యొకఁడు'

నవజీవ నిట్లనినంతనే కంజీభాయి 'సోమోకా!' అన్నంతనే గుండెలు ఝల్లుమనుచున్నవి. మనము కోటీశ్వరులము. మనల నెవరు నిట్టి చట్టవిరుద్ధమై, ప్రజలను వినాశముఁ జేయఁ జాలిన మత్తుమందుల యెగుమతి దిగుమతి వ్యాపారములో నపార లాభము నార్జించుచున్నా మని యనుమానింపఁజాలరు. ఈ సోమోకా పోటీకి నిలుచుట దుస్సా ధ్యము. అతఁ డెవరు?' అనినాడు.

'వినాయకరావే సోమోకాయై యుండవలెను. లేదా అతఁడు సోమోకా ముఖ్యప్రతినిధియైన నై యుండవలెను. అని నవజీవను పలికి నాఁడు. బర్వేను దాను రంగూనులో నున్నప్పు డెఱుఁగుదు ననియుఁ దానును నతఁడును ప్యారిసు క్లబ్బులో మెంబర్లుగా నుంటి మనియు, చీనావారి వ్యాపారములోఁ దా నిన‌స్పెక్టరై యుండియు మిక్కిలి సాహాయ్యము చేసి, యపారముగ ధనార్జన మొనరించెననియు, నకస్మాత్తుగ నుద్యోగమునకు సెలవుపెట్టి కలకత్తాకుఁ బోయెననియు, నతఁడు బాకు నుపయోగించుటలో కడుంగడు నేర్పరియనియు, నప్పుడే సోమోకాకు నాతనికి సంబంధమున్నదని తాను వింటిననియుఁ జెప్పినాఁడు.

‹అట్లయిన యీ వినాయకరావును మన కడ్డము రాకుండ తొలఁగించు విధానములేదా?›

‹నవజీవన్! మెజస్టిక్ సినీమా రోడ్డున అణాకుఁ బదిమంది రౌడీలు దొరకుదురని విన్నాను. ఎవడికో వందరూపాయలు పారవేసి వినాయకరావునకు జావ పోయించరాదా?›

‹అవునది మంచిది.›

నాల్గు గంటలకు వారి రహస్యాలోచనము ముగిసినది. నవజీవన్ మెహతా యీవలకు వచ్చుసరికి ఈశ్వరలాలు బ్యాంకరు కనఁబడి ‹హల్లో! గుడ్ యీవినింగ్› అని నాఁడు. ‹ఏమి బ్యాంకర్! కాఫీ త్రాగుట కింత దూరము వచ్చినా?› వని యడిగినాఁడు.

‹ఒక ఖాతాదారునితో మాట్లాడవలసి వచ్చినాను. మా ‹నేషనల్ బ్యాంకు› నమ్మకమునకుఁ దరతరములనుండి ప్రఖ్యాతిగాంచి యున్నది. పెద్దపేరుగల ధనికుల ప్రైవేటు ఎకౌంట్లు యెన్నో మా బ్యాంకులో నున్నవి. ఆబ్యాంకు మేనేజరునై యుండుట ఎంతో భారముతోఁ గూడినపని.›

ఈశ్వరలాలుబ్యాంకరునకు ముప్పదియైదేండ్లు వయస్సు. ఆతఁడు డాక్టరుతో సంభాషించుచుండఁగా చీనాదేశస్థుఁ డొకఁ డొకింతదూరమున నిలిచి పరికించుచుండెను. నవజీవన్ ‘ఆచీనాదేశస్థుఁ డెవఁడో మన వంక చూచుచున్నాఁడు› అనఁగా నీశ్వరలాలు ‹ఆతని పేరు ఫెంగ్ హో. అతఁడు వినాయకరావు కంపెనీలోఁ బనిచేయుచున్నాఁడు.› అనినాఁడు. నవజీవనకాయ మాపలుకులు విన్నంతనే జలదరించినది. ఇంతలోనే యతఁడు మాయమైనాఁడు. నవజీవన్ మెహతా కారునెక్కి కొలాబాకు బోయి, భార్య సౌధముకడ కారునాపినాఁడు. ఆతని కారు వెనుక కొన్నిగజముల దూరములో మఱొక కారాగినది. ఫెంగ్ హో యీవలకు దిగి, నవజీవన్ వంక వచ్చినాఁడు. నవజీవన్ ఫెంగ్ హోను సమీ

పించి, ‹ఇంద్రభవనమునుండి నన్ననుసరించి వచ్చుచున్నావు. నీయుద్దేశ మేమి?’ అని యడిగినాఁడు.

‹డాక్టర్! నాకు ఖూనీలనిన ప్రీతి. ఖూనీకేసులలో సాక్ష్య మిచ్చుట నాకు సరదా. ఖూనీ జరుగుచుండగాఁ జూచుట మఱింత యిష్టము.’

‹ఎవరి ఖూనీ చూడదలఁచినావు?’

‹నీది. సోయోకా నిన్ను యెట్లు చంపునో చూచుటయే నా కోరిక. నిన్నే కాదు—రత్నరాలును, శకుంతలను కూడ.’

పండ్రెండవ ప్రకరణము.

“ఆమె యెపుడువచ్చును?”

మనోరమాదేవి యెచ్చటికో వెళ్ళినదని యాతఁడు తెలిసి కొన్నాఁడు. అతనికిఁ గొంచెము చీకాకు కలుగకపోలేదు. అతఁడు ప్రిన్సెసు వీధిలోనున్న తన యింటికిఁ బోయిన యొకనిమిషమునకు టెలి ఫోను గంటమ్రోగినది. మనోరమాదేవి ‹శకుంతల వచ్చినని, బజారు నుండి కొన్నివస్తువులు కొనితెచ్చుటకు వెళ్ళినాను గాని తనకుఁ బని యున్నందున నేఁటికి రావీలులేదని యిప్పుడే యామె ఫోనులోఁ జెప్పిన’ దన్నది.

‹వినాయకరావును గలిసికొన్నావా?’

‹ఆఁ! దుర్మార్గుఁ డేమనినాడో తెలియునా?’

‹నీ దొంగతనముల నేమైన బయటఁ బెట్టెనా? నీకెంత భాగ్య మున్నను, ఆబుద్ధిని మానవు.’

‹సరే. ఇంక చాలింపుము. నీకు నాయందంత విశ్వాసములేకున్న యెడల నాపిల్ల నిచ్చుటకిఁ బంపకుము;’

'ఆమెకడ పేరొ్కనదగిన యాభరణము లెవ్వియు లేవు. వినాయక రావింకేమనినాఁడు?'

'నేను నీభార్యనని చెప్పినాఁడు. అనవసరముగా నాచే నబద్ధమాడించినావు.'

'ప్రమాణము చేయలేక పోయినావా?'

'ఏమిచేసినను లాభములేదు. ఆతఁడు నాసౌధముకడ రహస్యముగ వేచియుండుట కెవ్వరినో నియమించినట్లు ఊహింపనగును. నీవిచటినుండి యెన్నిగంటలకు వెడలిపోయినావో యాతఁడు చెప్పినాఁడు. అదిగాక నేను నిన్నరాత్రి సినీమాకుఁ బోవునపుడు నాసౌధములో నొక దొంగ ప్రవేశించినాఁడు. ఆతఁడు డ్రాయరు లన్నియు వెదకినాఁడు.'

'దొంగయేనా? ఏమైన పోయినవా?'

'ఏమియుఁ బోలేదు.'

ఫెంగ్‌హో తనకు నిన్న నామె సౌధముకడ కాన్పించినాఁడే. ఆమె సౌధము పరిశోధించిన దతఁడే యై యుండునా యని నవజీవర్ మెహతా యోచించినాఁడు.

'ఆమె యెపుడు వచ్చును' అని మనోరమాదేవి ప్రశ్నించినది.

'నేను తెలియఁ జేయుదునులే' యని రిసీవరును హుక్‌నకుఁ దగిలించినాఁడు. ఆతని మనోగగన వాటికలో వినాయకరావు స్వరూపము కాన్పించినది.

పదమూఁడవ ప్రకరణము.

సోయోకా వార్నింగు.

శకుంతలతో వినాయకరావు తాను పనిమీద వెళ్లుచున్నాననియు, నీలోపున నెవరో టెలిఫోనులో పిలుతురనియు వారికి సమాధానము

జెప్పవలసిన విధానము నామెతోఁ జెప్పినాఁడు. అతఁడు కుర్చీనుండి లేచి ‘శకుంతలా! రంగూనులో నీమిత్రులెవరైన నున్నారా?’ అని యడిగి నాఁడు—

‘లేరు’

‘కాని ధన సంపాదన కట నెన్నో మార్గములు. న్యాయముగను, అన్యాయముగను కూడ. నన్ను గూర్చి యట నెన్నో వదంతులు వ్యాపించియున్నవి.’ అని యాతఁడు వెళ్లిపోయినాఁడు. ఆతని యుత్తర ములు పైపుచేయుచుఁ దనలో నామె యాలోచనా నిమగ్నమైనది. కొలఁది దినములకుఁ బూర్వమే యతఁడు ఆఫీసులో ననవసరముగనున్న గుమాస్తాలను, నిర్లక్ష్య భావముగల గుమాస్తాలను దొలఁగించినాఁడు. ఆమెకు వినాయకరావు నిరంకుశాధికార మొకింత కష్టము తోఁపింపక పోలేదు. రత్నలాలు ఏవిదేశమునకో పోవుటకు సంకల్పించుకొనినాఁడు. ఆఫీసు మూసిన పిదప నతఁడు నినజీవక మొహంతా యింటికేగినాఁడు. ‘డాక్టర్! అంతయు ముగిసినది. బొంబే ట్రేడింగు కార్పొరేషను పేరు చెప్పి 0—2—0 అయినను సంపాదించలేము. నేటి యుదయమున నీవుత్తరము వచ్చినది.’ అని యొక లేఖ నిచ్చినాఁడు.

‘నీవు మామార్గమున కాటంకముగ నున్నావు. నీవు వెంటనే యీవర్తకము మాని, నీఏజంట్లనుగూడ విరమింపఁజేయుదునని వాగ్దానము చేయుదో లక్షరూపాయ లిచ్చెదను. లేదా నిన్ను మామార్గము నుండి తొలఁగించుకొను యత్నముల మేమే చేయుదుము.’

ఇట్లు
S.

‘సోయోకాయే సంతకము జేసినాఁడు. నీకు లక్షరూపాయ లిచ్చుటకు సిద్ధమైన వారికి యేబదిలక్షల రూపాయలకు దస్కావ కాకుండ లాభము వచ్చును.’

'దీనికా వినాయకరావే కారణము. అయితే ఏమిచేయుటకు నిశ్చయించినావు?'

'వెడలిపోవుటకే నిశ్చయించినాను. మనము సంపాదించినది పంచుకొందము. మనకు సోయోకా యిచ్చెదనన్న మొత్తముకంటె చెటిమూడింతలు పంచుకొనవచ్చును. రాఁబోవు శుక్రవారమునాఁడు పంచుకొందము. సోమవారమునాఁడు నేను ఆస్ట్రేలియాకుఁ బోవుదును. ప్యాసుపోర్టువచ్చినది.'

'ఒక్కఁడవే వెళ్లెదవా?'

'ఏమో. అది నీకేంములకు?'

'నాకదియే కావలయును. రత్నలాలు శిక్షంతలయే నాకు గావలయును. ఆలసింపకుము. లేకున్న సోయోకా తన బెదరింపును నిజము చేయును. నీవు సాధ్యమైనంత త్వరలో వెడలిపోవుట మంచిది.'

పదునాల్గవ ప్రకరణము.

'ఏదో అభిమానము.'

రత్నలాలు ఆఫీసుగదిలో గూర్చుండి వ్రాసికొనుచుండగా నౌకరు వచ్చి 'కేబిలుగ్రాము* వచ్చిన' దని యిచ్చినాఁడు. ఆ కేబిలు గ్రాము సాంకేతికభాషలో (Code words) లో నున్నది. ఆవారి భాషిక గ్రంథమును దీసి యతఁడా కేబిలుగ్రాము చదువుకొనినాఁడు. అందులో నొకనిపేరు ఇంగ్లీషులో నున్నది. అది తనదికాదు. సోయోకా ప్రధాన ప్రతినిధియైన వినాయకరావున కెవరో పంపినది. పొరపాటున

* * * * * *

---

*కేబిలుగ్రాము:—సముద్రములో నుండు తీగెల ద్వారావచ్చు టెలిగ్రాము.

నౌకరుచే తన కందజేయఁ బడినది. సోయోకా రహస్య మాతనికిఁ దెలిసినది. ఆతని హృదయము నిరవధికానంద భరితమైనది. అలమారు లోని బుడ్డి తీసి గ్లాసులోఁ బోసికొని 'సాయోకా! నీ విపు డెచ్చటికిఁ బోవుదువు? నీవు నాచేతిలోఁ జిక్కినావు' అని యా విస్కీ త్రాగినాఁడు. ఆఫీసు మూసి వెడలిపోవుచు శకుంతల యాతఁడు త్రాగుచుండగా చూచి, తలపంకించి వెడలిపోయినది.

శకుంతల బీచ్ నుండి నడిచి వెళ్లుచుండగాఁ బరిచిత కంఠస్వరము వినిపించినది. ఆమె వెనుదిరిగి చూచినది. డాక్టర్ నవజీవన్ మెహతా!

'కారునెక్కి వెళ్లెదవా? నాతో బస్సునెక్కి వచ్చెదవా?' యని యతఁ డడిగినాఁడు——

'నేనింకా కుంటిదానను కాలేదు. నడిచియే వెళ్లిపోయెద'నని శకుంతల చెప్పినది. ఇరువురును వివిధవిషయములఁగూర్చి సంభాషించుచు దాదరు చేరినారు. రత్నలాలు సౌధములోని కాతఁడు కూడ వచ్చి 'శకుంతలా! మనోరమాదేవి నీకొఱకు వేచియుండును. నేఁటి రాత్రియైన రమ్ము. ఒకవారమురోజు లొక స్నేహితురాలివద్ద నుందు నని రత్నలాలుతోఁ జెప్పుము.' అనినాఁడు.

ఆతఁడు రత్నలాలు గదిలోఁ గూర్చుండినాఁడు. ఆమె మేడ మీఁదనున్న తన గదిలోనికిఁ బోయి మఱొకచీర ధరించి వచ్చినది. ఆమె చేతిలోఁ జిన్నతోలుసంచియున్నది. అందులో మూఁడు చీరలు, మూఁడు జాకెట్లు నున్నవి. ఆమె మనోరమాదేవి కతిథిగానున్న విషయము తెలిసినచో వినాయకరా వేమైన నను నేమోయని యామె సంశయించినది. ఆమె క్రిందకు దిగి వచ్చినది. ఎనిమిది గంటలైనను రత్నలాలు రాకపోవుటచే 'శకుంతలా! ఒక చిన్నచీటి వ్రాసియుంచి, నాతో రమ్ము' అనినాఁడు.

‘రాను. ఆతనితోఁ జెప్పకుండరాను.’

‘విశ్వాసవంతురాల’వని నవజీవన్ మెహాతా వెడలిపోయినాఁడు. ఫెంగ్‌హో యర్ధరాత్రమున వచ్చి బానునుంచి వెడలిపోయిన వృత్తాంతము నామె డాక్టరుతోఁ జెప్పలేదు. ఇంతలో రత్నలాలు తప్పటడుగు లిడుచు మెల్లగా వచ్చినాఁడు. ఎందుచేతనో ఆవిషయము నామె నవజీవనునకుఁ జెప్పఁదలచుకొనలేదు. కారణము? వినాయకరావు నిరంకుశాధికారము సమ్మతము గాకపోయినను ‘ఏదో యభిమానము’ తన హృదయమున నాతనియెడల జనించినది.

పదునైదవ ప్రకరణము.

హత్య.

ఇన్‌స్పెక్టరు చంద్రమోహాన్, పోలీసు హెడ్ స్టేషనులోనుండు సూపరింటెండెంటు ఢిల్లీకిఁ బంపవలసిన రిపోర్టు టైపుచేసి, సంతకముచేసి కవరులోనుంచి, అంటించునంతలో కాన్‌స్టబిలు వచ్చి, ‘డాక్టరు నవజీవన్ మెహాతాగారు వచ్చినా’రని చెప్పినాఁడు.

‘లోనికి రమ్మను.’

‘హల్లో డాక్టర్! గుడ్ యీవెనింగ్!’

‘హల్లో ఇన్‌స్పెక్టర్! వెరీ గుడ్ యీవెనింగ్.’ అని కూర్చుండినాఁడు. ఇన్‌స్పెక్టరు చంద్రమోహా నిట్లనినాఁడు.

‘ఇప్పుడు సరిగా 8—45 అయినది తొమ్మిది గంటలకు నేనొకరిని చూడవలసియున్నది. ఏదైన ముఖ్యమైన పనియున్నదా?’

‘లేదు. ఈమత్తుమందుల నమ్ము కంపెనీలను గుఱించి మాట్లాడుటకు వచ్చినాను.’

‚నీకేమైనఁ దెలియునా?’

‚అంతగాఁ దెలియదుగాని యూహించి చెప్పుటకుఁ జాలసంగతు లున్నవి.’

‘రత్నలాలుకు నీవు స్నేహితుఁడవా?’

‚అవును చంద్రమోహన్! చాల సంవత్సరములనుండి యతని నెఱుఁగుదును. ఎందుచేత నతఁడు నామిత్రుఁడా యని యడిగినావు?’

‚ఏమియును లేదు. అతనినే నేనిపుడు కలసికొన బోవుచున్నాను. ఏదో ముఖ్యమైన విషయము చెప్పునట. అదెట్టి విషయమో నీకుఁ దెలియునేమో యని——’

‚నాకుఁ దెలియదు. నేను కూడ నీతో రావచ్చునా?’

‚రమ్ము. అతఁడు నీకుఁ దెలియరాని విషయము చెప్పునో——’

‚నేను వెడలిపోయెదను.’

ఇంతలో టెలిఫోనుగంట మ్రోగినది. ఇన్‌స్పెక్టరు రిసీవరును జెవిచెంత నిడుకొని ‚ఎవరు వారు?’ అని ప్రశ్నించినాఁడు.

‚నేను రత్నలాలును. మిష్టర్ చంద్రమోహన్! 9 గం॥ కావచ్చినది. ఇంకను రావేమి?’

‚ఇదిగో యిప్పుడే బయలుదేఱుచున్నాను.’

‚రావలయును. సోయోకా ముఖ్యప్రతినిధి యెవరో తెలియునా?’ అని యాప్రతినిధిపేరు నతఁడు మెల్లగాఁ బలికినాఁడు. అది విన్నంతనే చంద్రమోహన్ తెచ్చువడినాఁడు.

‚అతఁడు త్రాగునా?’

‚చంద్రమోహన్! అతఁడు చెప్పినదేమి?’ అని నవజీవన్ మోహతో యడిగినాఁడు. చంద్ర పరధ్యానముగా నున్నట్లు నటించినాఁడు. అతఁడు ‚డాక్టర్! రత్నలాలు మేనకోడ లింటిలోనే యుండునా?’ యనినాఁడు——

'నా బందుగురాలిని జూచుటకు వెళ్ళెదనని చెప్పినది. సోయోకా యనిన రత్నలాలున కపరిమితమైన భయము.'

'సోయోకాను గూర్చి నీకేమి తెలియును?'

'తెలియదు. అది యాతని భ్రాంతి. ఆ భ్రాంతితోనే బాధపడు చున్నాఁడు.'

ఇరువురును నడిచి, పదినిమిషములలో దాదరులోని రత్నలాలు సౌధము చేరినారు. వీధితలుపుకడనుండు గంటను నొక్కినాఁడు. చంద్రమోహన్ తలుపులఁ ద్రోసి 'ఇవి తెఱువఁబడియే యున్నవి. ముందు నీవు పద' యనినాఁడు.

'ఇదియేమి—సౌధమంధకారబంధురమై యున్న'దనుచు నవజీవన్ మెహతా హాలులోని గోడను తడుముకొనుచుఁ బోయి స్విచ్ నొక్కి నాఁడు దీపము వెలుఁగలేదు. 'ఇది రత్నలాలు గది' యని యతఁడు లోనఁ బ్రవేశించినాఁడు. చంద్రమోహన్ కూడ వెనుక వెళ్ళినాఁడు. అతఁడు, ఆయంధకారములోఁ దడుముకొనుచు స్విచ్ నొక్కినాఁడు. విద్యుద్దీప మిప్పుడును వెలుగలేదు. పడకకుర్చీని నవజీవన మెహతా తడుముకొనుచుఁ జేరినాఁడు. అతఁడు కుర్చీలోఁ బరుండియున్న రత్న లాలును లేపి 'రత్నలాలు!' అని పిలిచినాఁడు.

'అవును...ఆ దుర్మార్గులు...ప్రయోగించినారు......నాది... మైనశరీరము.'

'రత్నలాల్! ఇన్‌స్పెక్టరు చంద్రమోహన్ నీకొఱకు వచ్చి యున్నాఁడు. లెమ్ము.'

'బహుశః అతఁడు లేవఁజాలడు. డాక్టర్! ఈగదిలో మఱొకరున్నారు. అగ్గిపెట్టె' అని తలుపుకడ నిలిచినాఁడు. ఇంతలో నొకఁడు తన ప్రక్కనుండి వెళ్ళుచుండుట నడుగుల సవ్వడిచే గ్రహించి, చంద్ర మోహన్ యాతని భుజము పట్టుకొనినాఁడు. ఒక్కసారిగా గిజాయించు

కొని యాయుపరిచితుఁడు చంద్రమోహన్ దవడపగులునట్లు కొట్టినాడు. అతఁడు వెడలిపోవునపుడు చైనాభాషలో నేమోతిట్టినాడు. నవజీవన్ యీపలుకులవిని నాలుగడుగులు వెనుకకువైచినాడు.

'డాక్టర్! అగ్గిపెట్టె—'

'ఇదిగో' యని యాతఁ డగ్గిపెట్టె గిరవాటు వైచినాఁడు. అగ్గిపుల్ల వెలిఁగించునంతలో విద్యుద్దీపములు వెలిగినవి. ఒక్కసారిగా వెలుతురు వచ్చుటచే వారికనులు చీకట్లు గ్రమ్మినవి.

'ఇదియేమి? హత్య?...ఎవరు చేసిరి?—చూడు' మని చంద్రమోహన్ భయానకదృష్టితోఁ దడబడుచు ననినాఁడు. రత్నలాలు పడకకుర్చీలో మొద్దువలెఁ బడియున్నాఁడు. అతఁడు ధరించియున్న యూఫారము రక్తాక్తమైయున్నది. బాకు గుండెలలోనికిఁ జొచ్చుకొని పోయి, పిడిమాత్ర మీవలకుఁ గన్పట్టుచున్నది.

'చనిపోయినాఁడు. మన మిచట నుండగనే హత్యజరిగిన' దని డాక్టరును నిర్నిమేషలోచనముల వీక్షించి, 'అదియేమి? ఆమూల' ననినాఁడు.

ఆమూల నొకచో బడియున్న శకుంతలను వారు చూచినారు. ఆమె జాకెట్టు చినిఁగిపోయి యున్నది. ఫాలభాగమున రక్తపు మచ్చలున్నవి.

'శకుంతలా!' యని డాక్టరు నాశ్చర్యముగఁ బలికినాఁడు.

పదునాఱవ ప్రకరణము.

శకుంతల రహస్యము.

ఇన్స్పెక్టరు చంద్రమోహను శకుంతల వంక నొకసారి చూచి, చరచర వీధిలోనికిఁ బోయినాఁడు. ఆతని యీలను విని, నూఱుగజముల

ద్వారములోనున్న యొక పోలీసు పరుగెత్తుకొని వచ్చినాఁడు. నీనెంబరు?'
అని యిన్స్పెక్టరనినాఁడు.

'759 సార్.'

'ఇచ్చట హత్యజరిగినది. ఈదారి నిప్పు డెవరైన వెళ్లుట చూచినావా?'

'చూచినాను. ఒకచైనావాఁడు వెళ్లినాఁడు. టోపీలేదు.'

'సరే. వెంటనే మఱియొక కానిస్టబిలును దీసికొని రా. ఆతఁ డేవైపు పరుగెత్తినాఁడు?'

'క్రింజను పార్కువైపు ఆతఁడు వచ్చిన పిదప నీవు వీధి ద్వారముకడ నుండుము. అతనిని వాణిద్వారముకడ నుండుమనుము. ఎవరిని లోనికి రానీయవలదు.'

ఇట్లు చెప్పి యతఁడు లోనికేగినాఁడు. శకుంతల హాలులో నొక కుర్చీలోఁ గూర్చుండినది. తానంతకుము న్నామె ఫాలరంగమునఁ జూచిన రుధిరములేదు. డాక్టర్ చేతిలో నొక జేబురుమాలున్నది. జరిగిన దేదో యతఁడు గ్రహించినాఁడు—

'నా మేనమామ రత్నలాలు హత్య చేయఁబడినాఁడని డాక్టరు చెప్పుచున్నాఁడు. నిజమేనా?' యని ఆమె చంద్రమోహను నుద్దేశించి యడిగినది.

'నీవు చూడలేదా?'

'ఆమె యీ భయంకరదృశ్యము చూచినచో గుండె లదరిపోవు నని భయపడి, దీపము లార్పివైచి, యిటకుఁ గొనివచ్చినాను.'

'అవును. ఆతఁడే చంపియుండు' నని యామె పల్కినది.

'ఎవ?' రనినాఁడు చంద్రమోహన్.

'నేను మొదటినుండియుఁ జెప్పెదను. రాత్రి నేనొక స్నేహితు రాలి యింటికిఁ బోఁదలఁచి, రత్నలాలుతోఁ జెప్పఁగా నతఁడు నీలు

లేదనినాఁడు. తనగదిలోనికి రమ్మని యొకచోఁ గూర్చుండ నియమించినాఁడు. రెండుసీసాల విస్కీని గడగడ త్రాగివైచినాఁడు. మీకు టెలిఫోనుచేసినాఁడు. అతఁడట్లు త్రాగి యేమిచేయునో యని, వెడలి పోవుటకు మెల్లగా లేచినాను. అతఁడు కోపముతో గాజుగ్లాసును నాముఖముపై గిరవాటువైచినాఁడు. అది తగిలి రక్తము వచ్చినది. దీపమార్పివైచి, యతఁడు యీజీచైరులోఁ గూలబడినాఁడు. ఇంతలో టార్చిలైటు కాంతి ఆతని ముఖముపైఁ బ్రసరించినది. ఆలైటు నెవరు ప్రసరింపజేసినారో నాకుఁ దెలియదు.'

'అట్లయిన నతఁడే రత్నలాలును హత్యగావించియుండునని నా యుద్దేశము. ఆతఁడు చాల త్వరితగమనము గలవాఁడు. మేము కొన్ని యడుగుల దూరములో నుండగనే యీహత్య జరిగినది. అయితే అమ్మాయీ! ఈభయంకర రాత్రమున నీవిచట నుండుట శ్రేయస్కరము కాదు.'

'చంద్రమోహన్! ఆమెకొఱకీరాత్రి మోడరన్ హోటలులో నొకగది నద్దెకుఁదీసికొందు'నని డాక్టరు నవజీవన్ మెహతా పలికినాఁడు. కొలాబాలోనున్న తన వదినెగారి సౌధమునకు రమ్మని యతఁడనునేమో యని శకుంతల సంశయించినది. తన భార్య ప్రమేయమున్నచో నామె తన భార్యయని యందఱకుఁ దెలియునేమోయని యీమాటనే నవజీవన్ మెహతా తలపెట్టలేదు.

హత్యాసమాచార మింతలోఁ దెలిసి కొంతమంది జనము రత్నలాలు సౌధప్రాంగణమున గుమిగూడినారు. హెడ్ స్టేషనుకు ఫొటోగ్రాఫరును, వ్రేలిముద్రల యుద్యోగిని (Fingur-print Expert) పంపుమని చంద్రమోహన్ హత్యావృత్తాంతమును టెలిఫోనుచేసినాఁడు. ఇంతలో నొక వ్యక్తి వచ్చి లోనికిఁ బోఁబోవ, కాన్‌స్టబిలాపినాఁడు.

ఆతనిని గుర్తించి చంద్రమోహన్ ముందుకువెళ్లి 'మిష్టరు వినాయక రావు! గుడ్‌నైట్' అనినాఁడు.

'గుడ్‌నైట్. రత్నలాలు హత్యగావింపబడినాఁడట.'

'ఎవరు చెప్పినారు? అతఁడు నీస్నేహితుఁడా?'

'కాదు ఇన్‌స్పెక్టర్. అతఁడు నాకంపెనీలో మేనేజరుగనున్నాఁడు. ఈజనసమూహము మందఱకును నిచట హత్య జరిగినదని తెలియును. శకుంతల యెక్కడ?'

'ఆమె నెట్లెఱుఁగుదువు? అదిగాక రత్నలాలుకు విరోధు లెవరైనఁ గలరా?'

'నాకుఁ దెలియదు. ఆమె నాకంపెనీలో స్టెనోగ్రాఫరుగనున్నది. ఆమె నొకసారి చూడవచ్చునా?'

'ఆఁ! చూడవచ్చునుగాని యెచ్చటకుఁ దీసికొనిపోరాదు. ఆమె ఆగదిలోనుండగనే హత్య జరిగినది ఆమె సాక్ష్య మవసరము.' అని చంద్రమోహన్ లోనికేగి యాతని రాకను గూర్చి శకుంతలతోఁ జెప్పినాఁడు. ఆమె యీవలకు వచ్చిన పిదప, వినాయకరా విట్లనినాఁడు—

'రత్నలాలు నెవరో హత్యగావించినారని యిప్పుడే వినియున్నాను. ఆతనికి రావలసిన జీతమున్నది. వలయునేని నీకు అడ్వాన్సుగా కొంత ధన మిచ్చుటకు వచ్చినాను. ధనమేమైన కావలయునా?'

సానుభూతి యించుకయు ధ్వనింపని యామాటలతీరు ఆమె కత్యధికక్రోధము, నసహ్యము కలిగించినవి. 'వలదు. ధనమేమియు వల'దని శకుంతల యనగా నతఁడు 'సరే. నేను వెళ్లెదను. రేపటి యుదయమున మామూలుగా పదిగంటలకే ఆఫీసునకురమ్ము. చాల యుత్తరము లున్న'వని, యామె ప్రత్యుత్తరముకొఱకు నిరీక్షించకుండగనే వెడలి పోయినాఁడు.

'పశువు; ఆఫీసుకు పదిగంటలకె రావలెనట' నని శకుంతల విసిగి కొన్నది. ఇంతలో డాక్టరు నవజీవన్, చంద్రమోహన్, పోలీసులు వచ్చి నారు. 'ఇదిగో, అమ్మాయీ! ఈటోపీ రత్నలాలుగదిలో దొరకినది. ఇది యాతనిదేనా?' యని చంద్రమోహన్ ప్రశ్నింప—'కాదు. ఇట్టి టోపీ నతఁడెప్పుడును ధరించలే'దని యామె బదులు పలికినది.

'అయితే శకుంతలా! టార్చిలైటును జూపిన యాగ్రొత్త మనుజుని దీపపుకాంతిలో జూడలేదా?'

'లేదు. ఆకాంతి యొక్క—క్షణమాత్రమే ప్రసరింపఁబడినది.'

శకుంతల యెందుల కసత్యమాడినది? తన్ను బాల్యమునుండి పోషించి యాదరించిన రత్నలాలును హత్యగావించిన దురాత్ముని పేరు తనకుఁ దెలిసియు నేల నతనిని రక్షింపఁబూనినది? ఆగదిలో నతఁడున్న పుడు బాగుగా గుర్తించినది. అతఁడు ఫెంగ్‌హో వినాయకరావు ప్రియ మిత్రుఁడు.

పదునేడవ ప్రకరణము.

ఆఫీసులో.

శకుంతల యారాత్రి చాల సేపటివఱకు నిద్రించలేదు. రత్న లాలు హత్య—ఫెంగ్‌హో ఆగదిలో నుండుటఆదృశ్య మామెకు కన్ను లకుఁ గట్టినట్లున్నది. ఫెంగ్‌హో—వినాయకరావు—ఇరువురి చర్యలు నిరంకుశములు. ఆమె కాతని కంపెనీలోఁ బనిచేయుట కిష్టములేదు. ఆమేడ వంకరమెట్లు నెక్కుట—గింగురుమను యాతని టేబిలుగంట మ్రోగినంతనే విషోరగమును సమీపించు మూషికమువలె నాతని గదిలోని కేగుట—యివి యామె కసహ్యము కలిగించినవి. ఆమె లేచి

తన యుద్యోగమునకు రాజీనామా యుత్తరము వ్రాసినది. మరల చించివైచినది. తెల్లవారుఝామున నాల్గుగంటలవఱకు నామె నిద్రింపక యేదో యాలోచించుచునే శయనించి, యప్పుడు బడలిక యెక్కువ కాఁగా నిద్రించినది. తొమ్మిదిన్నరకు బయలుదేఱి ఆఫీసునకుఁ బోయినది. అచట నందఱును ఆమె నూఱడించినారు. గడియారము పది గంటలు కొట్టినంతనే వినాయకరావు ఆఫీసుగదిలోని గంట మ్రోగినది.

నోటుబుక్కు తీసికొని శకుంతల యాగదిలోనికిఁ బోయినది. ఆతఁడు రత్నలాలు మరణమును గూర్చి యొక్క సానుభూతి వాక్యమైనను బలుకక, ఢిల్లీ, సూరత్, కలకత్తా, రంగూను నగరములందలి వర్తకులకు పండ్రెండు లేఖలఁ జెప్పెను. తా నుద్యోగము మానివేయుటకే వచ్చితినని యామె చెప్పుటకుఁ దగిన యవకాశమునే యతఁడొసఁగలేదు. ఆమె వెడలిపోవుచు 'రాత్రి రత్నలాలును హత్యగావించుటకు వచ్చినవానిని నేను కనులారఁ జూచినాను. కాని పోలీసులతో జెప్పలేదు' అన్నది.

'అతఁడెవరు?'

'ఎవరా? ఫెంగ్ హో!'

'శకుంతలా! ఫెంగ్ హో కాదు. పొరపడినావు. ఆతఁడు రాత్రి—'

'మీతో నుండెనా?'

'లేదు. పూనాలో నున్నాఁడు.'

'ఏమో. నేను కనులార చూచినాను. ఆతని ఫెల్టుటోపీ (Felt Hat) పోలీసులకు దొరికినది బీటులోని రక్షకభటుఁడు టోపీ లేని చైనావాఁడు పరుగెత్తుచుండగాఁ జూచినాఁడట.'

వినాయకరావు నిర్విణ్ణుఁడైనాఁడు. ఆమె వెడలిపోయినది. అరగంటయైన పిదప నొకమాట తెలియకపోవుటచే శకుంతల వినాయకరావు గదిలోనికి వెళ్ళినది. అతఁడు లేడు. గంటవఱకును దిరిగిరాలేదు. ఈలోగా

నాతఁడు మోడరన్ హోటలులోఁ గూర్చుండి, నౌకరును కేనిల్సు జనరల్‌స్టోర్సు కంపి, ఫెంగ్‌హో ధరించిన టోపీవంటి బూడిదరంగు ఫెల్టుటోపీని, నల్లరిబ్బను కలదానిని తెప్పించినాఁడు.

పదునెనిమిదవ ప్రకరణము.

ఇండియన్ ట్రేడింగుకంపెనీ కార్యాలయము.

ప్రిన్సెసువీథిలోని తన సౌధమునఁ గూర్చుండి డాక్టరు నవజీవన్ మెహతా యత్యవసరములైన యుత్తరములను వ్రాసికొనుచున్నాఁడు. ఆతనికి 'ఇండియన్ ట్రేడింగుకంపెనీ'ని గూర్చినవిషయమంతయు నగమ్యగోచరముగా నున్నది. రత్నలాలు హత్యకుఁ బూర్వమతనితో నొకసారి సంభాషించియున్నచో విషమసమస్యలుగాఁ దోఁచుచున్నవనియుఁ జిక్కు వీడియుండునుగదా యని యాతఁడు పశ్చాత్తాపతప్తుఁడు కాసాగినాఁడు. మత్తుమందుల యెగుమతి దిగుమతిచేయు నారహస్యవ్యాపారము మిగిలిన వాటాదారులకు వారిలాభములఁ బంచి యీయఁగా, సుమారు ఆఱులక్షలరూపాయలు తనకు, రత్నలాలుకు మిగిలియున్నదని, అధనము సెక్యూరిటీల రూపమున నున్నదని యతఁడెఱుఁగును. మూఁడు లక్షలరూప్యములు తనవి. మిగిలిన మూఁడు లక్షలకు రత్నలాలు వారసులు కర్తలు.

ఆతని మనోగగనమున శకుంతల విద్యుల్లతవలె మెఱసినది. ఆమెయే మూఁడులక్షలకు నధికారిణి. చక్లావీథిలో 153 నెం॥ సౌధముననున్న ఇండియన్ ట్రేడింగుకంపెని గదిలోనున్న యినుపమందసము నందే ఆ ఆఱులక్షల రూపాయల సెక్యూరిటీ పత్రములున్నవి. ఆమెకుఁ దెలియకుండ నాసెక్యూరిటీలను దానే యపహరించినచో తనకు ప్రాప్తిం

చినంత భాగ్యమునకామె యధికారిణి కాఁజాలదు. తన యిచ్చవచ్చిన పుడే నాలుగువేల రూప్యములను యీయవచ్చును.

ఇట్లు తలపోయుచు నతఁడు టెలిఫోనులో శకుంతలను బిలిచి 'చాలముఖ్యమైన విషయములు మాట్లాడవలసియున్నది. ఆఫీసు పైపై నపిదప నిచ్చటకు రమ్మని' చెప్పినాఁడు. ఈలోగా నతఁడు కాఫీ త్రాగి, మనోరమాదేవితో కొలఁది నిమిషములు టెలిఫోనులో సంభాషించి నాఁడు. అయిదు గంటలైనది. రిష్టువాచీ చూచుకొని, కిటికీచెంత నిలు వఁబడి నవజీవన్ మెహతా శకుంతలరాకను నిరీక్షించసాగినాఁడు. వా రిద్దరును అయిదాఱు వత్సరములనుండి యీ రహస్యవ్యాపారము చేయుచు నపారలాభము లార్జించియున్నారు. ఆతఁడొక్కసారిగాఁ దనకును, రత్నలాలుకును స్నేహమైన దాదిగా జరిగినదంతయు—నతఁడు బాంబే ట్రేడింగు కంపెనీపేరుతో విస్తారముగా మత్తుమందుల నెగుమతి చేయుట—నతఁడు బలియైన దుర్గుణములకు తాను హితముగ నుండును. బోధించుట మున్నగునదంతయు జ్ఞప్తికిఁ దెచ్చుకొనినాఁడు.

అరగంటయైన పిదప శకుంతల వచ్చినది. ఆమె యాయాసఖిన్నవదనయై యున్నది. 'నేనిఁక నచ్చట పనిచేయలేను. రేపు నాయుద్యోగమునకు రాజీనామా నిచ్చెదను' అనినది.

'ఉద్యోగమును మానివేయుదునని యాతనితోఁ జెప్పినావా?'

'లేదు. ఆతనితోఁ జెప్పుటకుఁ దగిన యవకాశము లభించనే లేదు. అబ్బా! ఆవినాయకరావు కంపెనీ మాట తలపెట్టకుము. నాకు ఒడలు మండిపోవుచున్నది. ఏదైన సంతోషకరమగు విషయముఁ జెప్పుము.'

నౌకరు కాఫీ తీసికొనిరాగా, నది త్రాగి శకుంతల కొంచెము తేరుకొనినది. 'శకుంతలా! ఇండియన్ ట్రేడింగ్ కంపెనీ పేరెప్పుడైన విని యున్నావా?'

'వినియున్నాను. వినాయకరా వొకసారి నీవు ఇండియన్ ట్రేడింగు కంపెనీలోఁ బనిసేయుచున్నావా? యని యడిగినాఁడు.'

'నేను వినలేదని చెప్పియుందువా?'

'అవును. ఆకంపెనీని గూర్చి రత్నలాలుకుఁ దెలియునా?'

'నిజము చెప్పెదను. రత్నలాలు స్వలాభాకాంక్షియై ఏదో వ్యాపారము సాగించుకొనుచున్నాఁడు. ఒకవేళ వినాయకరావు కంపెనీలో మానివేయవలసి వచ్చినచో స్వతంత్రముగా జీవించుటకు వలయు ధనము నార్జించుకొనినాఁడు.'

'అట్లయిన ఇండియన్ ట్రేడింగు కంపెనీ రత్నలాలుదేనా?'

'అవును. నేనొకసారి ఆయాఫీసు చూచినాను. ఆకార్యాలయమున నున్న యినుపమందసములోఁ గొన్ని పత్రములున్నవని రత్నలాలు చెప్పియున్నాఁడు. ఆతనికి వినాయకరావు ప్రబల విరోధి రత్నలాలును గుఱించి పోలీసు లాచూకీ తీయకమునుపే, ఆమందసములో నేమున్నదో చూచి తీసికొనివచ్చుట యుక్తము. శకుంతలా! నాతో చక్లావీధిలోనున్న ఆకంపెనీ కార్యాలయమునకు వత్తువా?'

'ఆదస్తావేజులు మున్నగునవి యినుపమందసములో నున్నయెడల నీకెట్లు లభించును?'

'తాళపుఁ జెవి నాకడనున్నది ప్రమాద మేదైన సంభవించినచో నామందసమును నేనొక్కఁడనే తీయనగునని యాతఁడు తాళపుఁ జెవిని నాకొసఁగెను.'

* * * * *

అప్పటికి సరిగా ఏఁడు గంటలైనది. చక్లావీధిలో జనసంచారము చాలవరకు సన్నగిలినది. నవజీవన్ మెహతాయును, శకుంతలయును కారునుండి క్రిందకు దిగి, సౌధముపై కరిగినారు.

ఆప్రాంతములోనున్న యంగడులన్నియు మూయబడియున్నవి. ఒక గదితలుపుమీద 'ఇండియన్ ట్రేడింగుకంపెనీ'యని యిత్తడి యక్షరములుండుట నామె చూచినది డాక్టరు తలుపుఁదెఱచినాఁడు. ఇరువురును లోనఁ బ్రవేశించినారు. అతఁడు స్విచ్ నొక్కినాఁడు. గదియంతయు ధూళిధూసరితమై యుండుటచే నామె తలుపుగడియవైచి యొక కుర్చీపైఁ గూర్చుండినది. డాక్టరు నవజీవన్ యినుపమందసము తెఱచి, యొక్కయదటున 'ఆఁ! ఆఁ!' యనుచు కూలఁబడినాఁడు. దానిలో ధనమేమియు లేదు.

తలుపు నెవరో తట్టినారు. శకుంతల 'నవజీవన్! ఎవరో తలుపు తట్టుచున్నా' రనినది

అతఁడు వెనుదిరిగి చూచి 'పోరా! క్లీనర్' అనినాఁడు—

'క్లీనరు కాదు, ముందుగా తలుపు తెఱువు' మని యాతఁడు పలికినంతనే శకుంతల నిర్విణ్ణయైపోయినది. కంఠస్వరమును బట్టి యావచ్చిన యతఁ డెవరో ఆమె గుర్తించినది. అతఁడు వినాయకరావు!!

పందొమ్మిదవ ప్రకరణము.

సోయోకా పగ.

శకుంతల తలుపు దెఱువఁగా వినాయకరావు లోనికి వచ్చి 'శకుంతలా! తుదకు ఇండియన్ ట్రేడింగు కంపెనీ కార్యాలయమునకు వచ్చినావు. కాని ఆనాఁడు నే నీ కంపెనీని గూర్చి విననేలేదని నీవు చెప్పినపుడు నేను నమ్మినాను సుమా' యనినాఁడు. నవజీవన్ మొహాతో వినాయకరావు వంక నిర్విణ్ణుఁడై చూచి 'అట్లయిన సోయోకావు

నీవేనా?' యనినాఁడు. అతఁడు మఱల 'శకుంతల మేనమామ రత్నలాలు యిచట దాచియుంచిన ధనమును పత్రిముల్లను ఆమె కిచ్చుటకుఁ గొనివచ్చినాను గాని యవియేమియు నిటలేవు. అవి యేమైనవో పోయో కాకుఁ దెలిసియుండవలెను.' అనినాఁడు.

'ధనమా? నాకామాట నింతవఱకు యేల చెప్పలేదు డాక్టర్' అనినది శకుంతల.

'అది యెటనున్నదో రత్నలాలుకే తెలిసియుండవలె' నని వినాయకరావు పలుక నవజీవన్ మెహతా యిట్లనినాఁడు.

'వినాయకరావు! రెండుకంపెనీలు పనిచేయుట కవకాశము లేదని నేనెఱుఁగుదును. ఇంతవఱకు జరిగిన దేదో జరిగినది. ఇఁకముందు మీకేమియు నపకారము వాటిల్లదు.'

'సరే. ఆమాట గమనించి మెలఁగుచుండుము. ఆతని మార్గమున కడ్డము రాకుము. అతఁడు మిక్కిలి ప్రమాదము కలిగించును.' ఇట్లు పలికి, వినాయకరావు వెడలిపోయినాఁడు. నిర్విణ్ణుఁడై, నిరాశోపహతుఁడై నవజీవన్ మెహతా యినుపపెట్టెందసములోనున్న పత్రములఁ దిరుగవైచినాఁడు. ఏదో ముఖ్యమైన కాగితము దొరకగా నతఁ డదిశకుంతల చూడకుండ జేబులో దాచుకొనినాఁడు ఆకాగితములో నేమున్నదో చూచుట కతని కాత్రము హెచ్చుకాఁగా, నామెతో నీవలకు వచ్చి, కారునెక్కి, మోడరన్ హోటలునద్దఱ విడిచినాఁడు.

శకుంతల 'ఆధనమెవరిది? వినాయకరావుదా? రత్నలా లపహరించినాఁడా? అందుచేతనే వినాయకరావువచ్చి తనసొమ్ము తాను తీసుకొనియుండును. అయితే రత్నలాలు......?' అని ప్రశ్నింప, నతఁడు 'శకుంతలా! దయయుంచి నన్ను ప్రశ్నలచే విసిగించకుము' అని యామెనటవిడిచి తిన్నగా ప్రిన్సెసువీధిలోని నిజసౌధమునకుఁబోయి, మెట్లెక్కుచుండగా వెనుకనుండి యొకఁడు కర్రతో బలముగఁగొట్టి

నాఁడు. ఆదెబ్బ యదృష్టవశమున నవజీవనమెహతాకుఁ దగులలేదు. మఱొకఁడు బాకుతోఁ బొడువఁబోవ నది భుజముపైనున్న కోటును, వేస్టుకోటును, ఆఫారమును జీల్చుకొని కొంచెముగ గాయమైనది. ఇంతలో నతఁడు జేబులోనుండి రివాల్వరుతీసి పైకెత్తగా 'జాగ్రత్త! సోయోకా' అనుచు నాయిరువురును బరుగెత్తినారు. ఆతఁడు తన గదిలోనికివెళ్ళి 'సోయోకా పగసాధించుటకు దృఢముగ నిశ్చయించుకొని నాఁడు' అనెను

ఇరువదియవ ప్రకరణము.

ఈశ్వరలాలు సంభాషణ.

మఱునాఁటి యుదయమున డాక్టరు నవజీవన్ మెహతా హారస్బీ రోడ్డున నున్న ఈశ్వరలాలు నేషనల్ బ్యాంకునకుఁ బోయి, తన కార్డు పంపెను. పదినిమిషములైన పిదప నౌకరువచ్చి యాతనిని ఈశ్వరలాలు గదియొద్దకుఁ గొనిపోయెను. మనోజ్ఞములైన పటములతో నలంకరింపఁబడి మిక్కిలి విలువైన కుర్చీలతోను బీరువాలతోను నిండియున్న గదిలో డాక్టరు నవజీవన్ మెహతా ఈశ్వరలాలునకెదురుగాఁ గూర్చుండి ,మిత్రమా! నీలేఖ చూచి, వెంటనే బయలు దేఱి వచ్చినా' ననినాఁడు.

'సరే. నీ చెక్కు చాల మొత్తమునకున్నది. ఓవరుడ్రాఫ్టు అగునేమోయని సందేహము అయినను స్పెషలు కేసుగా భావించి, నీ చెక్కు చెల్లింపఁ జేయుదును.'

'సరే. ఈశ్వరలాలు! నిన్ననే నిన్ను టెలిఫోనులో నడుగుదమని తలఁచినాను. వినాయకరావు ఎవరు?'

'ఆతనిని నీవెఱుఁగవా? నే నతనిని అతని స్నేహితుఁడగు నా చైనావానిని కూడ యెఱుఁగుదును. డాక్టరు! నీతోఁ గొన్ని రహస్య విషయములు మాట్లాడుచున్నాను. బ్యాంకు రూల్సుకు విరుద్ధముగాఁ జెప్పుచున్న విషయము గమనింపుము వినాయకరావునకు మా బ్యాంకులోఁ జాల పెద్ద మొత్తమునకు అకౌంటు ఉన్నది. అట్టివాని ఎకౌంటు నా బ్యాంకులో నుంచుట కిష్టములేదు.

'ఆతనిని గూర్చి నీకుఁగల యనుమానమేమి?'

'నవజీవన్! నిన్నఁటిదినమున వినాయకరావు పెద్దమొత్తమును బ్యాంకులో డిపోజిటుచేసినాడు'

'ఆఱులక్షలరూపాయలు—సెక్యూరిటీల రూపములో నున్నది కాదూ?'

'అవును—అంత మొత్తమని నీకెట్లు తెలియును?'

'నవజీవన్ మెహతా జవాబు నీయకుండుట గమనించి, ఈశ్వర లాలు' మిత్రమా! ఆతఁడాధనమునకు వడ్డీలేకుండ సేఫ్ డిపోజిట్ లో నుంచినాఁడు—ఎంతవడ్డీ—ముప్పదివేలరూపాయలవడ్డీ నష్టము. అంతధన మతని కెచ్చటినుండి వచ్చినది. అదిగాక అతఁడొక సీలువేసిన కవరు నుంచినాఁడు. దానిపై 'న వ జీ వ న మె హ తా కు వ్యతిరేకమైన సాక్ష్యము. పోయొకా కుపయోగించును.' అని యున్నది. ఆకవరు నాతఁడు నేఁటియుదయమునఁ దీసికొని పోయినాఁడు. ఒకసారి రత్నలాలుతో తేపు మాట్లాడవలె' ననినాఁడు—

'రత్నలాలు హత్యగావింపఁబడిన విషయము తెలియదా?'

'అయ్యో! హత్యయా! నేను విననేలేదు. ఎప్పుడు?'

'మొన్న రాత్రి పంచాయితీసాక్ష్య మున్నది. నేనిప్పుడే కోర్టునకుఁ బోవలసియున్నది'

'డాక్టర్! నేనుకూడ వచ్చెదను. అయితే హంతకుఁడెవరని నీయనుమానము?'

'ఒకచైనావాని ననుమానించినాము. అతనిని పోలీసు లెరస్టు చేసినారు కాని ఆతఁడు మొన్నరాత్రి హత్యజరిగినసమయమునకు సూరత్ పోలీసుస్టేషనులో సబినస్పెక్టరుతో మాట్లాడుచున్నట్లు కబురువచ్చినది. ఆతనిటోపీ రత్నలాలు సౌధమున దొరకినది. ఆతఁడుటోపీలేకుండ నుండు నని పోలీసులు తలఁచినారుగాని, అతఁడట్టిదోపీనే దరించియున్నాఁడు.'

'విచిత్రమే'

'ఆచీనావాఁ డెవరోయై యుండవచ్చును గాని సూరత్ లో నతడు ఫెంగ్ హో తనపేరని చెప్పియున్నాఁడు—'

'ఫెంగ్ హో!' అని నాశ్చర్యముగాఁ బలికినాఁ డీశ్వరలాలు.

నవజీవన్ మెహతాయును, ఈశ్వరలాలును కోర్టుకుఁ బోయినారు. అంతకుమున్నే శకుంతల సాక్ష్యమిచ్చియుండెను. ఆతని సాక్ష్యము ముగిసినపిదప శకుంతలను సమీపించి 'శకుంతలా! నిన్నరాత్రి నేనట్లు ప్రవర్తించినందుల కన్యథా భావించవలదు. ఇప్పు డెటకరిగెదవు. నేఁటిరాత్రియైనను మనోరమాదేవి సౌధమునకు రమ్ము.' అనినాఁడు—

'వీలులేదు. ఆఫీసుపనియున్నది. ఉద్యోగమును మానినానని యుత్తరముఁవ్రాసి పంపినాను. దయయుంచి, నీకారుమీఁద ఆఫీసువఱకుఁ గొనిపొమ్ము.' అని యామె వాక్రుచ్చినంతనే యతఁడు కారు తలుపు తెఱచినాఁడు. ఈశ్వరలాలుబ్యాంకరు నామె కతఁడు పరిచర మొనరించినాఁడు. ఆమె కారునుండి దిగి ఆఫీసులోని కరుగుసరికి పదిన్నరగంటలైనది. తన యాలస్యమునకు మన్నింపుమని యామె వినాయకరావును కోరఁదలచు కొన్నది. గాని యతఁడు 'శకుంతలా! నీవీయుద్యోగమునకు రాజీనామా నిచ్చిన యుత్తరమందినది. మానివేయుటయే నీనిశ్చితాభిప్రాయమా?'

'అవును. నన్ను మీరు చాల నిరసనగా, జూచుచున్నారని నాయుద్దేశము—'

'ఇండియన్ ట్రేడింగుకంపెనీని గూర్చి యిపుడైన తెలిసినదా?'

'తెలిసినది. నాకట ధనమున్నదని నవజీవన్ మెహతా యెన్న డును చెప్పలేదు. ఏవో పత్రములున్నవని చెప్పినాడు. రత్నలాలు మీధనము నపహరించియుండవచ్చును. మీరది తీసికొనినారు'

'అది నాధనముకాదు శకుంతలా! నాకంపెనీ డబ్బు నతఁ డెప్పు డును హరించడు, అపహరింపలేదు. నవజీవన్ మెహతా నీమిత్రుఁ డను కొనుచున్నావు. ఆతఁడు పాపము చాల బాధల ననుభవింపవలసి యున్నాఁడు. నీవు మోడరన్ హోటలునే యున్నావు కాదూ? ఒకవేళ నవసరమున్నచో టెలిఫోను చేయుదును. రాత్రి మాయింటికి రావలసి వచ్చునేమో. నీకు సాయముగ లీలకూడ వచ్చును.'

'నాకుఁ బనియున్నది, రాఁజాలను.' అని యామె పలికినను అది వినిపించుకొనకయే యతఁడు వెడలిపోయినాఁడు.

'ఏమైనను సరే నేను వెళ్ల' నని యామె నిశ్చయించుకొన్నది. మోడరన్ హోటలుకుఁబోయి యామెనిద్రాముద్రితయైనది. పదకొండు గంటలకు టెలిఫోను గంట గణగణమ్రోగినది. ఆమె రిసీవరు నందుకొని 'అయ్యా! వినాయకరావుగారు! నాకుఁ జాల బడలికగానున్నది. నేనిపుడు రాఁజాలను. క్షమింపుఁ' డనినది.

పది నిమిషములు గడచిన పిదప మఱల గంట గణగణ మ్రోగినది.

'శకుంతలా! వెంటనే బయలుదేఱి రమ్ము. లీలా కూడా వచ్చి యున్నది. 304 బ్రూక్‌వీధి' అని కఠినముగఁ బలికిన వినాయకరావును లోనఁ దిట్టుకొనుచు 'ఇవుడే వచ్చుచున్నా' నని ప్రత్యుత్తరమిచ్చి, బస్సునెక్కి బయలుదేఱినది. ఆమెను లీల గుమ్మములోఁ గలిసికొన్నది.

నిర్భయముగ నిరువురును లోనికిఁ బోయినారు. వినాయకరావు వారినిఁ జూచి, 'శ్రమయిచ్చినందులకుఁ గినియకుఁడు. దీనికిఁ బ్రత్యేకముగ మీకు ప్రతిఫలమొసఁగబడును. మీరిట నేఁడు చూచినది వినినది యెవరితోను జెప్పరాదుసుడీ' యని వారల నయిదుగదుల యావలకుఁ గొనిపోయి, యొక చిన్నగదిలోనున్న మంచముపైఁ బడియున్నవానిని చూపినాఁడు. ఆతని కరచరణములు బంధింపఁబడియున్నవి. ఆతనిని చూచి శకుంతల విస్మయపరీత చేతస్కయైనది. అతఁడెవరు? నేషనల్ బ్యాంకు మేనేజరు ఈశ్వరలాలు!

ఇరువదియొకటవ ప్రకరణము

లిఖిత వాఙ్మూలము.

వినాయకరావు ఈశ్వరలాలును చూచి 'జరిగినదంతయు నిపుడు చెప్పుము. శకుంతలా! అతఁడు చెప్పునది విని, నాగదిలో వ్రైపురైట రున్నది. వ్రైపుచేసి యిమ్ము' అనినాఁడు. ఈశ్వరలాలు తాను భోజనానంతరము వాహ్యాళి వెడలుట మామూలనియు, నట్లు షికారుగా వెళ్లి వచ్చుచుండగా, బూర్లిక్ వీధిలో నొకచో ముప్పురు ఆగియున్న యొక కారుచెంత పోరాడుకొనుచుండగాఁ జూచి, తా నాపఁబోయితిననియు, నెవరో తన్ను వెనుకనుండి కర్రతోఁ గాబోలు గట్టిగా కొట్టిరనియు, దాను స్మృతితప్పి పడిపోయితిననియుఁ జెప్పినాఁడు. తాను తెలివినొందు నరికి వినాయకరావు సౌధమున నుంటిననియుఁ జెప్పెను.

'కారుమాట!'

'నేను పడిపోవుటకు ముందే కారు వెడలిపోయినది. అదిగాక 'నీవు మితిమీరి మాట్లాడుచున్నావు.' అని యొక చీటీ వచ్చినది.'

లీల తన వెంటరాగా, శకుంతల యాతని గదిలోని కేగినది. అలమారులో కాగితములం జూచినది. ఆకాగితములపై నొక విలాస దండ (Hand cane) యున్నది. ఆమె యాకర్రను దీసి చూచినది. అది రక్తసిక్తమైయున్నది. శకుంతల నిర్విణ్ణయైనది. అట్లయిన ఈశ్వర లాలును వినాయకరావే యాదండముతోం గొట్టి యుండునని యూహించినది. ఆమె లీల కేవిధమైన యనుమానము కలుగకుండ, కాగితముతీసి, సైపుచేసి లీల చేతికిచ్చినది. ఈశ్వరలాలుచే సంతకము చేయించి, లీలచే సాక్ష్యముగ సంతకముచేయించి, వినాయకరావు 'శకుంతలా! లీలా! మీరింక వెళ్లిపోవచ్చు' నని నాడు. శకుంతల వెంటనే హోటలునకుం బోయి, డాక్టరు నవజీవన్ మెహతాను టెలిఫోనులోం బిలిచి 'జరురుగా మాట్లాడవలసి యున్నది. రమ్మ' అనినది.

పదినిమిషములైనం గాకుండ నవజీవన్ మెహతా వచ్చినాడు. శకుంతల జరిగిన దంతయుం జెప్పినది 'సోమోకా మార్గమున నెవ్వరు నడ్డముగ నుండరాదు. రెండవ గ్యాంగులోని రత్నలాలు చనిపోయినాడు. ఇంక—' అని యాతడు పలికినంతనే ఆమె 'సోమోకా యెవరు? వినాయకరావేనా?' యని యడిగినది.

'అతడు సోమోకా ముఖ్యప్రతినిధియని నాయుద్దేశము.'

'ఈశ్వరలాలో—'

'అతడు నేషనల్ బ్యాంకు జనరల్ మేనేజరు. నాధనము, రత్నలాలుధనము, వినాయకరావు ధనము నతని బ్యాంకులోనే యున్నది. వినాయకరావు రేపు తన ధనము నాబ్యాంకునుండి తీసివేయునని నాయుద్దేశ' మనినాడు. డాక్టర్ నవజీవన్ మెహతా! 'ఆధనముండుచోటు తెలిసినచో' నని మఱల పలికి వాక్యము ముగించక విడిచినాడు—

ఇరువదిరెండవ ప్రకరణము.

౬౯.

శకుంతల మఱల ఆఫీసు కైమైనదని లేచినది. హత్యచేసిన దెవరో యామె యెఱుఁగును. ఈశ్వరలాలును గాయపఱచిన దెవరో తనకు బాగుగాఁ దెలియును. వినాయకరావు కంపెనీ యుద్యోగము నుండి సాధ్యమైనంతఁ ద్వరలో విడివడవలయునని యామె తలంపు. వినాయకరావు స్వభావమామెకిపుడు తెలిసినది. బ్యాంకు పద్ధతికి వ్యతిరేకముగాఁ బ్రవర్తించినందులకే యతఁ డీశ్వరలాలును తలపై గొట్టెను. ఆమె ఆఫీసు చేరిసంతనే వినాయకరావు గదిలోని గంటమ్రోగినది. ఆమె లోని కేగినది.

రాత్రి శ్రమయని తలంపక, వచ్చినందులకుఁ జాల సంతోషముగనున్నది.

ఆమె యూరకుండినది.

'శకుంతలా! డాక్టరు నవజీవనమెహతా కద్ధరాత్రముననే ఈశ్వరలాలు వృత్తాంతమును దెలియపఱచి యుందువు. అవునా!'

'కాదు. నేనాతనిని కలిసికోలేదు.'

'కలిసికోనిచో బ్రమాదములేదు. ఆతనితో మఱేయేవిషయములు చెప్పినావు?'

'ఈశ్వరలాలు శిరముపై కఱ్ఱతో మీరే మోదినారనికూడ చెప్పినాను.'

ఆతఁడు యినుమంతైన విస్మయము కనపఱచలేదు. 'టేబిలు మీద లెటరుపేపర్లుంచినానని తలఁచినాను. అయితే నేను చాలచెడ్డ

వాఁడనని తలఁచుచున్నావా' అని వినాయకరావు పలుక, శకుంతల 'సామాన్యమైన దుష్టత్వముకాదు. భయంకరమైన దుష్టత్వము' అనినది.

'శకుంతలా! అంతభయంకరమైన దుష్టస్వభావము కలవాఁడనా? నేనందఱికును దుష్టుఁడనే. ఇదిగో మఱొకయుత్తరము వ్రైవుచేయుము అని యిట్లు చెప్పినాఁడు.

'మేనేజింగుడైరక్టరు'

నేషనల్ బ్యాంకు, బొంబాయి.

అయ్యా!

నా తాలూకు మీబ్యాంకులోనున్నధనము బొంబాయి అండ్ మహారాటాబ్యాంకులోనున్న నాఖాతాను జమకట్టించవలెను. సేఫ్‌డిపో జిట్‌లోనున్న నాచిన్నపెట్టి యీయుత్తరముఁదెచ్చిన ఫెంగ్‌హాకిచ్చి, రసీదుపుచ్చుకొనవలెను.

(సం). వినాయకరావు.

ఇట నిట్లుండఁగా వినాయకరావునుగూర్చి నవజీవన్ మెహతా యును, ఈశ్వరలాలును లేమింగ్టనుపార్కులో గూర్చుండి సంభాషించు కొనుచుండిరి. వినాయకరావుపై నవజీవనమెహతా కున్నంత యను మానము ఈశ్వరలాలుకు లేదు. వినాయకరావు తనబ్యాంకునుండి ఖాతాను మఱొక బ్యాంకునకు మార్చుకొనునని నవజీవన్ మెహతా చెప్పియుండెను. తాను వినాయకరావునెడ పగఁ బూనియుంటిననియు, నెట్లో యట్లు ఆపగసాధించుకొందుననియుఁ జెప్పి, వెడలిపోయినాఁడు.

ఇరువదిమూఁడవ ప్రకరణము.

అభిని.

'అయితే శనివారమునాఁడు నీవుమానివేయుట తప్పదా శకుంతలా !'

'తప్పదనియే నాయుద్దేశము.'

'నామాటవినుము. వచ్చేశనివారమువఱకును మానవలదు' అని వినాయకరావనినాఁడు. తరువాత నామెయుత్తరములు టైపుచేసినది. నాల్గుగంటలకు నౌకరు 'ఇంద్రభవనమునుండి టీ' గొనివచ్చినాఁడు. అనుదినమును హోటలునుండి 'టీ' రాగానే, శకుంతలయేవెళ్ళి వినాయకరావుగదిలోనుంచెడిది. ఆమె ప్లేటులో టీ నుంచి యాతనిబల్లపై నిడినది. అతఁడు జేబులోనుండి నీలిరంగుకాగితములోఁజుట్టఁబడిన యొక పొట్లమును, గులాబిరంగుకాగితమునకుఁజుట్టబడిన యొకపొట్లమును దీసినాఁడు. 'అదియేమి? అట్లుపరీక్షించుచున్నా'రని శకుంతలయడుగ నాతఁడు 'ఇందువిషముకలిసినదేమో చూచుచున్నాను. ఆర్సినిక్, స్ట్రిక్నైను, యాకొనైటు, కోనైదు మున్నగునవేవైన టీలోఁగలుపఁబడినచోఁ బ్రాణముఁదీయగలవు. నాకిపుడెల్లయెడల శత్రువులే. వైద్యవృత్తిలో నొకశత్రువు' అనినాఁడు—

'ఎవరు? డాక్టర్ నవజీవన్ మెహతాయై యుండునా' అని యామె తలఁచినది. తరువాత కొన్ని యుత్తరములు, పార్శిలు వచ్చినవి. ఆమె యాపార్శిలుదారములఁ గత్తిరించినది. వినాయకరావు మెల్లగా విప్పినాఁడు. అది యొక యాపిలు. ఆఫలమునకు సుమారు నూఱుసూదులు గ్రుచ్చబడియున్నవి. 'ప్రతి సూదికిని విషమున్న' దని వినాయకరావు హాసమొనరించి మఱల 'ఈసూదులు ఆస్త్రరాక్సు అను విషములో నింపబడినవి' అని యాపండు నొక పెట్టెలోనుంచి తాళము వైచినాఁడు.

'దీని నెవరు పంపియుందురు? డాక్టరు నవజీవన్ మెహాతా కాదు కదా!' అనినది శకుంతల—

'అతఁడై యుండఁడు—ఏమో' యని వినాయకరా వాలోచనా ధీనుఁడై నాఁడు. అతని నయనములు క్రోధారుణములైనవి. 'మిమ్ము చూచినంతనే నాకు భయమగుచున్నది.' అని శకుంతల పలుక 'శకుంతలా! నేను భయంకరముగా నున్నానని తలఁపవలదు. నీవు బి. ఏ., ప్యాసయినను లోకానుభవము చాలనిదానవు. భయంకరమైన విషయముల నిఁక నెన్నిఁటినో నీవు చూడవలసి యున్నది.' అనినాఁడు వినాయకరావు. శకుంతల తన గదిలోనికి వెళ్లిపోయినది. లీల వచ్చి 'శకుంతలా! ఫెంగ్ హో మేనేజరుట' అనినది. ఇంతలో వినాయకరావా దారిని పోవుచు, ఆమాట విని 'శకుంతలా! లీలా! ఫెంగ్ హో మేనేజరై నాఁడని మీరు భయపడనక్కఱలేదు. ఆతనికి మీకు నెట్టిసంబంధము నుండదు' అనినాఁడు.

ఇన్‌స్పెక్టరు చంద్రమోహన్ వచ్చి 'అమ్మాయీ! శకుంతలా! నిన్ను మఱికొన్ని ప్రశ్న లడుగుటకు వచ్చినా' ననినాఁడు.

'ఇదివఱకే యడిగినారుకదా!'

'అయినను మఱలమఱలనడుగుట పరిశోధనవిశేషము. ఒకసారి మఱచినది మఱొకసారి సాక్షులుచెప్పుచుందురు.'

'ఫెంగ్ హోనుకూడ ప్రశ్నించితిరా?'

'ఆహా! ఆతఁడుసూరతులోనుండినట్లు చక్కగాకల్పింపఁబడినది. వినాయకరావుఉన్నాడా?'

'లేరు.'

'గదిచాలచక్కగాఉన్నది. క్రింద కాన్‌స్టబిలుఉన్నాఁడు. ఆతని నిటకురమ్మందువా అమ్మాయీ!'

'దయయుంచి మీరు యీవలకువచ్చినచో నేనువెళ్ళి పిలుచు కొనివచ్చెదను.'

'అబ్బో! గట్టిదానవే. అయితే నాదగ్గఱవారంటున్నది' అని చంద్రమోహాన్ యొకకాగితముచూపినాఁడు. ఇంతలో వినాయకరావు వచ్చి 'సెర్చివారంటా! వచ్చివెదకికొనుము'అని చంద్రమోహాన్‌వంక చూచినాఁడు. చంద్రమోహాన్ 'వినాయకరావుజీ! ఈశ్వరలాలుబ్యాంకరు నెవరుకొట్టినారు?' అనియడిగినాఁడు—

'ఏమో ఎవరుకొట్టినారు?'

'నల్లమందుమున్నగుమత్తుమందుల నెగుమతిచేయు రెండుకంపెనీల యజమానులలో నొకకంపెనీవారికి ఈశ్వరలాలేదో యపకారము చేసియుండునని నాయుద్దేశము—'

'ఉహూఁ!'

'వినాయకరావు! నీవు హిందూదేశమంతయు తిరిగియుందువు. సోమోకా నెచటనైన చూచినావా?'

'చూచినాను—నీవో—'

'లేదు. ఆతనికంపెనీ యీమత్తుమందులవ్యాపారములో నపారముగ లాభమార్జించుచున్నారు. ఆవర్తకము నెట్లయిన నాపవలయును. కాని వినాయకరావు! మంచి గదుసుపైపిస్టుగరలును సంపాదించినావు. ఆమె వారంటుచూపినను, నీవురాకుండ గదివెదకుటకు వీలులేదన్నది. ఫెంగ్‌హోపై ననుమానములేదు?'

'అయితే శకుంతలపైనున్నదా?'

'రత్నలాలుహత్యకుబూర్వ మాతనిగదిలో టేబిలుమీఁదనున్న విస్కీ-సీసాలలో నొకదానిలో రెండుఔన్సుల 'అభిని'యున్నది. ఆమెయే యాసీసాలో నానల్లమందుద్రావకమును రహస్యముగనుంచెనని నిర్ధారణ

హైనచో చిక్కేను. ఆసాయంకాలమునుండి రత్నలాలు మితితప్పి త్రాగుచుండెను. నేనుపోయివచ్చెదను.'

'క్రొత్త విశేషము—అభిని' అనుకొనినాఁడు వినాయకరావు తనలోఁదానే.

ఇరువదినాల్గవ ప్రకరణము.

మనోరమాదేవిసౌధమునకు.

నాఁటిసాయంకాలము లేఖలనన్నిఁటిని హైపుచేసి, శకుంతలసంతకమునిమిత్తము వినాయకరావు గదిలోనికేగినది. అట ఫెంగ్‌హో యున్నాఁడు. అప్రయత్నముగ నామెనోటినుండి 'ఫెంగ్‌హో! రత్నలాలును నీవు చంపినావా?' యను ప్రశ్న వెలువడినది.

'అమ్మాయిగా! నాతండ్రిని చిత్రవధగావించిన యొకచైనావానిని దప్పఁ నేనెవ్వరిని చంపుట యటుంచి, కొట్టనైనఁ గొట్టలేదు.

'ఫెంగ్‌హో! ఎందులకడిగినానో నాకే తెలియదు. క్షమింపుము.'

'అడుగవలసినదే. హత్య జరిగినపుడు ఫెంగ్‌హో యాగదిలో నుండుట నీవు చూచినావుగాదా?'' అని వినాయకరా వడుగ 'అవును, చూచినా'నని శకుంతల పలికినది.

'ఆతఁడు వెడలిపోయి మీతో చెప్పినాఁడు. మీరు వచ్చినారు' అని మఱల వాక్రుచ్చినంతనే 'శకుంతలా! పంటినొప్పికి అభిని కంటె మంచిమందు లెన్నోయున్నవి సుమా' యనినాఁడు వినాయకరావు.

'అభినియా? నేనెప్పుడును చూడలేదు—వినలే' దని యామె తెల్లఁబోయినది.

,,తేపేకదా నీవు వెడలిపోవునది' అనినాఁడు వినాయకరావు.

శనివారమునాఁటి యుదయమున శకుంతల ఆఫీసు గదిలోఁ గూర్చుండియుండగా నౌకరు కుఱ్ఱవాఁడువచ్చి కవరునిచ్చినాఁడు. అందులో నామె తనకు రావలసిన జీతము ముప్పదిరూపాయలును, రాత్రి వచ్చినందుల కదనముగాఁ బదిరూపాయలును మొత్తము తొంబది రూపాయలున్నవి. బదిరూపాయలు అదనముగా నీయకపోయినచో బాగుండియుండునని యామె తలఁచినది. కారణముమాత్ర మామెకే తెలియదు. ఒంటిగంట మైనది. నాఁడు ఆఫీసు ఒంటిగంటకే మూయుదురు. వినాయకరావుతోఁ జెప్పి, వెడలిపోవుట మంచిదని శకుంతల యాతనిగదిలోనికి వెళ్ళినది. ఆమెనుజూచి, యాతఁడిట్లు ప్రశ్నించినాడు.

'ఏమి?'

'నేను వెళ్లుచున్నాను—'

'సేట్ లోహారుమల్లుకు జవాబువ్రాయవలసినదెప్పుడు?'

'సోమవారము—'

'ఆనాఁడు తప్పక జ్ఞాపకముచేయుము—'

'జ్ఞప్తికిఁదెచ్చుటకు నేనుండినగదా? నేను నేఁడే వెడలిపోవు చున్నానని మీకుఁ దెలియునుగదా?'

'ఆహాఁ! ఆలాగునా? మీ కేసువిచారణయెపుడు?'

'సోమవారము—'

'సరే. రాఁబోవుశనివారమువఱకుఁ బనిచేయుము.'

'నాకుఁబనియున్నది—'

'వీలులేదు. ఈవారమురోజులుకూడ పనిచేయవలసినదే—'

ఏలనోకాని ఆమె యతనిపలుకున కెదురాడలేకపోయినది. సోమవారమునాఁడు కోర్టుకువెళ్ళి, సాక్ష్యమిచ్చి, యామె నాల్గుగంటలకుఁ

బదినిమిషములున్నదనగా ఆఫీసుచేరినది. అతఁడు దేనీరుత్రాగుచు ‘ఏమైనది?’ అనియడుగ ‘మఱలవాయిదాపడినది.’ అని బదులుపలికినది.

‘నవజీవన్ మెహతాకూడ వచ్చినాఁడా?’

‘అతఁడు నాకుఁగాన్పించలేదు.’

‘పంటినొప్పికి నల్లమందేలనని నేనన్నమాట చెప్పలేదుకదా?’

‘నాకుబోధపడలేదు. ఎందులకుఁజెప్పవలయును?’

‘నేనైనచోఁ జెప్పను. అయితే శకుంతలా! ఇంకను నీవు హోటలులోనే యున్నావా?’

‘లేదు. ఒక స్నేహితురాలి యింట నొక వారము దినములుండి, యేదైన యిల్లు చూచుకొందును. నేఁడు రత్నలాలు గృహమునను్న సామగ్రిని గొంపోవలయును. లాయరు లాతని సామగ్రి వేలము వేయుదురట. వీలు ప్రకారము వారు ప్రవర్తింతురు.’

‘సరే, నీవిపుడేపోయి, నీసామగ్రి తెచ్చుకొనుము’ డాక్టరునకుఁ గూడ నిది తెలియునా?’

‘ఆఁ! తెలియును.’ అని శకుంతల వెడలిపోయినది. రత్నలాలు పరిచారిక లామె సామగ్రిని కారులో సర్దిరి. ఒక బీరువా యామెకు మిక్కిలి ముఖ్యమైనది. ఆబీరువాలో నయిదు అరలున్నవి. మూఁడు అరలు తెఱువఁబడినవి. అందులో నామె తన దుస్తులనుంచుకొనినది. ఆబీరువాను, రేడియో యంత్రమును దీసికొని బండిలోనుంచి, శకుంతల దుఃఖబాష్పాకులనయనలై యున్న పరిచారికలు సాగనంప, కొలాబాలోనున్న మనోరమాదేవి సౌధమునకు వెడలిపోయినది.

ఇరువదియైదవ ప్రకరణము.

రింఫ్రి అండ్ కంపెనీ.

డాక్టరు నవజీవన్ మెహతా, మనోరమాదేవి సౌధమున వరండాలో నిలిచి, ఈశ్వరలాలుబ్యాంకరు రాకకై వేచియుండెను. మనోరమాదేవి, భర్తయొక్క యాత్రమును గమనించి 'ఎందులకంత తొందర? ఆతఁడు రాకపోఁడు' అనినది. శకుంతల తనకా సౌధమున నిర్ణయింపఁబడిన గదిలోఁ దన సామగ్రి సర్దుకొనినది. ఆమె వచ్చి, వారితో సంభాషణ కుపక్రమించినది. 'నాతో మాట్లాడుటకు ఈశ్వరలాలుబ్యాంకరు వచ్చును' అనినాఁడు. ఆతఁ డెవరో శకుంతలకు వెంటనే స్ఫురింపకపోలేదు. ఎనిమిదిన్నరకు ఈశ్వరలాలు వచ్చినాఁడు. నవజీవన్ మెహతా, ఆబ్యాంకరును విందున కాహ్వానించెను. శకుంతల యుత్సాహముగాలేదు. మనోరమాదేవి తన వదినెయని డాక్టరు ఈశ్వరలాలుతోఁ జెప్పినాఁడు. మనోరమాదేవికిఁ గూడ నావిందు సంతోషజనకము కాలేదు.

'డాక్టరు! అనుకొన్నంత జరిగినది. ఒకవ్యక్తి నేఁడు మనబ్యాంకులోఁ దన ఎక్కౌంటు తీసివేసినాఁడు.'

'ఆహాఁ! నేను నట్లేతలఁచినాను. ఈశ్వరలాలు! ఆతఁడాపెట్టెను గూడ గొంపోయినాఁడా?'

'కొనిపోయినాఁడు. నా హృదయమిపుడు నిశ్చింతమైనది.'

మనోరమాదేవివచ్చి, తననాథు నుద్దేశించి, 'నీకొఱకు ఇన్స్పెక్టరు చంద్రమోహన్ వచ్చినాఁడు' అనినది. ఈశ్వరలాలు చంద్రమోహనునకుఁ గాన్పించుటకు సమ్మతి నీయకపోవుటచే మనోరమాదేవి

యాతనిని దన ఫోటోలు చూచుటకు రమ్మని గొంపోయినది. శకుంతల కూడ వారితో నేగినది. ఇన్‌స్పెక్టరు లోనికివచ్చి యొక కుర్చీపైఁ గూర్చుండి 'డాక్టర్! అసమయమున వచ్చినానని అన్యధాతలఁపకుము. రత్నలాలు సౌధమున కీవలనున్న పార్కులో నొక పొదలో నీపొట్లము కనబడినది. ఇందులో నాల్గుడ్రాముల నల్లమందు ఉన్నది. రింఫ్రే అండ్ కంపెనీవారి షాపులో రత్నలాలు హత్యజరిగిన దినమున నీవే కొన్నట్లు వ్రాయఁబడియున్నది. రత్నలాలు త్రాగిన విస్కీసీసాలలో నొక దానిలో నీయభినియున్నది. రత్నలాలు యుదయమున నల్లమందున్నదని డాక్టరులచే కనుగొనబడినను, నాకోరిక చొప్పున యామాట పైకిరాకుండ ఆపుచేయఁబడినది. దీనికి దగిన సమాధానము నాలోచించుకొని తెలుపుము. లేనిచో హత్యాపరాధము నీపై మోపవలసియుండు' ననినాఁడు. నవజీవన్ మెహతా నిశ్చేష్టుఁడై యట్లే కూర్చుండిపోయినాఁడు.

ఇరువదియాఱవ ప్రకరణము.

'స్పేస్'

'నిజమే. నేనే యీ 'టింక్చరు ఆఫ్ ఓపియము' (Tincture of Opium) రింఫ్రేకంపెనీలోఁ గొనినాఁను.' అని డాక్టరు నవజీవన్ మెహతా ఇన్‌స్పెక్టరు చంద్రమోహన్‌తో ననినాఁడు.

'రత్నలాలు కొఱకేనా?'

'అవును. ఆతఁడు నిద్రలేమి వ్యాధి (Insomnia) చే బాధపడుచున్నందున నీటింక్చరు ఆఫ్ ఓపియము వాడుమని సలహానిచ్చినాను'

'అట్లయిన ఆతఁడే విస్కీసీసాలో నల్లమందుఁ బడవైచుకొని త్రాగెనని నీయభిప్రాయమా?'

'నాయభిప్రాయమేదో యిపుడు తెలుపఁజాలను. రత్నలాలు హత్యజరిగిన నాఁటిరాత్రి తొమ్మిదిగంటలకు టెలిఫోనులో నాతనితో మాట్లడిన విషయము నీవేల కోర్టులోఁ జెప్పలేదు?'

'డాక్టర్! అది యనవసరము. ఆరాత్రి ఎనిమిదిగంటలవఱకు నీవు రత్నలాలు సౌధమున, ఆతనిగదిలోనున్న విషయము కూడ దాచ బడినది తెలియునా?'

'అవును. శకుంతలతో నున్నాను.'

'అదే. శకుంతల నిన్ను ఆతని గదిలో విడిచి, మేడమీఁదకుఁ బోయి, పదినిమిషములవరకుఁ దిరిగి రాలేదు. అదిగాక ఆతఁడు మద్య పానము చేయునని నీకుఁ బూర్తిగాఁ దెలియును. మత్తుమందుల వ్యాపా రములో నీకును రత్నలాలుకును సమానమైన సంబంధమున్నది. ఆతఁడు నన్ను తొమ్మిదిగంటలకుఁ గలిసికొనునని నీవెట్లో తెలిసికొని, నాతో నేదైన జెప్పునేమోయని యట్లు చేసియుందువు. అది రత్నలాలుకు ఔషధప్రాయముగ నిచ్చియున్నచో నీ 'ప్రిస్క్రిప్షను' పుస్తకములోఁ గూడ నుండి యుండవలయును. నన్ను నిష్ఠూరమాడవలదు. వృత్తిని బట్టి—విధ్యుక్త ధర్మమగుటచే నిట్టివే పెక్కు విచారకర వృత్తాంతము లను దెలిసికొనుచుండవలయును. 'గుడ్‌నైట్' అని, చంద్రమోహన్ వెడలిపోయినాఁడు. ఆతనిముఖమున కత్తివాటువైచిన రక్తము రానంత వెల్లదనము నొందియున్నది. తానానాఁడా నల్లమందును పార్కులో నేలఁ బడవైచితినా యని మెహతా తన తెలివిహీనతను నిందించు కొనెను. అది ప్రిస్క్రిప్షన్ బుక్కులో వ్రాయుట మంచిదని తలఁచి నాఁడు. అయిదు నిమిషములైనది. నవజీవన్ మెహతా, ఈశ్వరలాలు, శకుంతల, మనోరమాదేవి యున్నగదిలోనికిఁ బోయినాఁడు. శకుంతల పియానో వాయింపసాగినది. ఈశ్వరలాలు వాద్యము ముగిసిన పిదప

'నాచిత్తము నిర్భరానంద వివశమైనది. నాకెప్పుడు శాంతియే కావల యును. నాజీవితమే శాంతిమయము. తుదకు నాయినుపపెట్టె తెఱచు టకుఁగూడ శాంతి అని యర్థమిచ్చు 'పీస్' 'Peace' అను పదము నుండి, ఒక్క అక్షరము తొలగించి 'పేస్' (Pace) అని ఏర్పఱచి నాను. పదిన్నర దాటినది. రేపు మీరు నాయింటికి భోజనమునకు రాఁగోరెదను.' అని, వెడలిపోయినాఁడు. ఆతనిని సాగనంపి, డాక్టరు నవజీవన్ మెహతా లోనికి వచ్చిన పిదప శకుంతల 'నవజీవన్! నీవు భాగ్యవంతుఁడవేనా?' యని ప్రశ్నించినది.

'ఏమి? అట్లడుగుచున్నావు. హారముదినములలో నయిదులక్షల డెబ్బదియాఱువేలరూపాయల భాగ్యమున కధికారి నగుదును.'

ఆసంఖ్యనే యాతఁడు ఇండియన్ ట్రేడింగుకంపెనీ ఆఫీసులోని యినుపమందసమున లభించినకాగితముపై జూచినాఁడు. ఒకసారి వినా యకరావుగది శోధించినచో నాధనమెచ్చటనున్నదో తెలియునని నవ జీవన్ మెహతా తలపోసినాడు. మనోరమాదేవివచ్చి 'పేస్' అనగానేమి యనియడిగినది.

ఇ రు వ ది యే డ వ ప్ర క ర ణ ము.

బ్యాంకుఖాతాదారు.

శకుంతలఆఫీసునకుఁబోవుసరికి వినాయకరావు యింకనువచ్చియుం డలేదు. ఆతఁడువచ్చునప్పటికిఁ బదునొకండుగంటలైనది. ఆతనివదన మున విసుగు ప్రస్ఫుటమగుచుండుట నామెచూడకపోలేదు. అతఁడు రింగ్ హానుబిలిచి తీవ్రమగు స్వరముతో నేదోచైనాభాషలో మాట్లా డుటకూడ నామెవినకపోలేదు. పంద్రెండున్నర కాతనిగదిలోనిటేబిలుపై

నున్నగంట మ్రోగినంతనే శకుంతల నోటుబుక్కు తీసికొనివెళ్ళినది. వినాయకరా విట్లనినాఁడు—

'శకుంతలా ! నీవుమనోరమాదేవియింటిలోనున్నావుకాదూ?'

'అవును. ఆమెమఱంది నవజీవన్ చిరకాలమునుండి పరిచితుడు.'

'పరిచితుడు...స్నేహితుఁడు...కాని శకుంతలా! నేనొకయుత్తరము వ్రాసియిచ్చెద'నని ఎనిమిదిపంక్తు లొకకాగితముపై వ్రాసి కవరులో నుంచి 'ప్రయివేటు-డాక్టరు నవజీవన్ మెహతా-ప్రిన్సెసువీధి బొంబాయి' అనివ్రాసి, 'ఈయుత్తరము పగలు నీహాండుబ్యాగ్ లోను, రాత్రులందు తలగడక్రిందనుంచుకొనుచుండుము—నీకాతఁడు స్నేహితుఁడేకాని యొక వేళ నవసరమువచ్చి—అతఁడు నిన్నుబాధించునో యీయుత్తరము చూపుము. వ్యతిరేకము చెప్పవలదు. నేనుచెప్పినట్లుచేయు'మనినాఁడు.

ఆమెకదియిష్టము లేకపోయినను 'సరే' యని ఆకవరును స్వీకరించినది. ఇంతలో నౌకరువచ్చి కేబిలుగ్రామునిచ్చినాఁడు—అందిట్లున్నది—

'బొంబేట్రేడింగుకార్పొరేషను—

బొంబాయి—

రంగూనులో నరెస్టయినఏజంటు చండీదాసు విడుదలచేయబడినాఁడు-అతఁడు 'రోమియో' స్టీమరుమీఁద బొంబాయికి బయలుదేరినాఁడు—

పోలీసుసూపరింటెండెంటు,

కెల్లి.

ఆసమాచారమును శకుంతల చదివినది.

‘ఈసమాచారము ఒకవ్యక్తికి చాలకష్టముకలిగించును, సరే. నీవిఁక వెళ్ళవచ్చును.’

* * * * *

దాదరులోనేయున్న ఈశ్వరులాలుబ్యాంకరు సౌధము మిక్కిలి రమణీయమైనది. మిక్కిలిఖరీదుగలకుర్చీలు, బల్లలు, సోఫాలుకలిగి పరిశుభ్రత—సౌభాగ్యము మూర్తిభవించినవో యనునట్లుండును. ఆతఁడు వంటలవాఁడగు లల్లూభాయినిపిలిచి ‘నేఁటిరాత్రి ముగ్గురుమిత్రులు భోజనమునకువత్తురు. పరోటాలు, బంగాళాదుంపకూర, జిలాబీ, హల్వా, కూల్‌డ్రింకులు అన్నియుఁ దయారుచేయుము. సరిగా రాత్రి ఎనిమిదిన్నర గంటలకు వత్తురు. ఏలోపమును రానీయవల’దనినాఁడు.

పదిన్నరకు గుమాస్తావచ్చి విజిటింగుకార్డు నిచ్చినాఁడు. దానిపైన ‘మేజరు వినాయకరావు. డి. యస్. జీ.’ అని యున్నది. బల్లపైనున్నఁ యుత్తరములు డ్రాయరులోనుంచి, ‘రమ్మను’ మనినాఁడు. వినాయకరావు వచ్చి కూర్చుండినాఁడు—

‘నిన్న నాఖాతా మీబ్యాంకునుండి తీసివేసినాను.’

‘అవును. తెలిసినది. నాహృదయమునుండి ఏదో భారము తీసివేసినట్లైనది.’

‘ఆహా! నాస్వభావము మంచిది కాదను తలంపుతోనే నీవట్లు పలుకుచున్నావని నాయుద్దేశము. మీబ్యాంకులో జరుగుచున్న తప్పుపనుల నవరించుటకే—నేను ఎకౌంటు నుంచినాను.’

‘తప్పుపనులా?’

‘అవును. ఆతప్పులు సామాన్యమైనవికావు. వాని నన్నిఁటిని తెలిసికొన్ననాఁడే మీబ్యాంకులో పెద్దమొత్తముంచుట శ్రేయస్క-

రము కాదని తలంచి తొలగించితిని. ఈశ్వరలాలు! ప్రేమచందు జీవాజీ యెవరు?' అని ప్రశ్నించి, ఈశ్వరలాలు ముఖము వెల్లదనము నొందుట చూచి 'స్నేహితుండా! నీబ్యాంకులో ప్రేమచందు జీవాజీ అను ఖాతాదారు నాకంటె యెక్కువ మొత్తమునుంచి, వ్యాపారము చేయుచున్నాడు. నాసొమ్ముండుటవలన నీబ్యాంకునకు నష్టములేదుగాని, ప్రేమచందు ఖాతామాత్రము మిక్కిలి ప్రమాదకరమైనదని యెఱుంగుము. నీబ్యాంకును దివాలాతీయించుటయేగాక, నిన్ను కారాగృహమునకుఁ కూడ పంపఁగల ఖాతాదారాతఁడు.'

'అయ్యా వినాయకరావు! బ్యాంకు వ్యవహారముల మాట్లాడవలదు. నేనెఱుఁగుదును. మీఆఫీసులో పనిచేయు యువతిని గూర్చి యెఱుఁగుదును. ఆమె చాల మంచిది. మీరు వెళ్లిపోవచ్చు'నని గంట నొక్కినాఁడు—

'యువతియా? నా ఆఫీసులో నున్నదా?' యనుచు వినాయకరావు తడబడినాఁడు—

ఇరువదియెనిమిదవ ప్రకరణము.

చెక్కు.

'అట్లయిన ప్రేమచందు జీవాజీ యను పేరుతో మీబ్యాంకులో ఖాతానుంచినది శకుంతలయేనా? నిజమా?'

'వినాయకరావు! క్షమించి, నన్ను బ్యాంకు విషయము లడుగవలదు. వెడలిపొమ్ము.'

అతఁడు లేచి 'ఈశ్వరలాల్! చెక్కుల సంతకము చేయుచున్నది శకుంతలకాదు. నీ వసత్యమాడుచున్నావు. గాని-చో నిన్నే మఱెవరో మోసము చేయుచుండియుండవలయును.'

'ఏమో. నేనేమియుఁ జెప్పను.'

'సరే' యని వినాయకరావు వెడలిపోయిన పిదప, ఈశ్వరలాలు గుమాస్తాను బిలిచి, చిఠా తెప్పించి, ప్రేమచందు ఖాతా పరికించినాఁడు. 'అంగోరా నూనె ధర యెట్లున్న' దని ఈశ్వరలాలు ప్రశ్నింప, గుమాస్తా 56 నుండి 37 కు తగ్గిపోయిన' దనినాఁడు—

'సరే. ఆతనినొకసారి కలిసికొనుమందును.'

'ఆతనినిదివఱకుఁ జూడలేదా?'

'లేదు. ఈసంతకములన్నియు నెవరో స్త్రీచేసినట్లు తోఁచుచున్నవి. ఇరువదియైదువేలరూపాయలకు చెక్కువచ్చినది. ఏబదిరూపాయలుతక్కగా అతనిఖాతాలో నిల్వయున్నది. ఏమిచేయుమందురు.'

'సొమ్ము నిమ్ము' అని కుర్చీలో జేరగిలబడి ఈశ్వరలాలాలోచనాధీనుఁడై నాఁడు.

ఇరువదితొమ్మిదవ ప్రకరణము.

లీల!!

సిటీపోలీసుస్టేషనులో గూర్చుండిన సూపరింటెండెంటువిల్లీ, ఇన్‌స్పెక్టరుచంద్రమోహాను నుద్దేశించి, 'రంగూనులో నరెస్టుచేయబడి, విడుదలయై వచ్చుచున్న చండీదాసువలనఁ బ్రయోజనకరమైన వృత్తాంతమేమైన లభించునా? వినాయకరావు సోయోకాయని ఋజువుచేయఁదగిన నిదర్శనముల నేవైన నసంపాదించినావా? డాక్టరునవజీవన్ మెహతాకు

గూడ నీమత్తుమందులవ్యాపారములో సంబంధమున్నదా?' అని యడిగి నాడు—

'సార్ !' హత్యతోసంబంధములేకపోయినను వినాయకరావునకు మత్తుమందులవ్యాపారములో సంబంధమున్నది. నవజీవన్ మెహతాకు గూడ సంబంధములేకపోలేదు.'

ఇంతలో కానిస్టబిలువచ్చి చండీదాసును రంగూనునుండి ఆతని ననుసరించివచ్చిన షెరీఫ్‌ఖాన్ అను సి. ఐ. డి యిన్‌స్పెక్టరువు వచ్చి నారని చెప్పినాఁడు.

చండీదాసు సూపరింటెండెంటును జూచి యిట్లు చెప్పినాఁడు—

'రత్నలాలుకు మత్తుమందుల వ్యాపారములో జాల సంబంధ మున్నది. నేనాతని కొకసారి అయిదు అరల బీరువనిండుగ కొకెయిను నమర్చి, సప్లయిచేసినాను. అది రత్నలాలు. సౌధముననే యుండును. సోమోకాకు ముఖ్యప్రతినిధి యెవరో నేనెఱుఁగను.'

'సరే. మిమ్ము విడిచిపుచ్చెదుము. మీరిఁక వెళ్లిపోవచ్చు' నని సూపరింటెండెంటు పలుక, చంద్రమోహన్ లేచి 'మిష్టర్! నాతో రమ్ము' అని సమీపములోనున్న 'ఆర్యభవన్' రెస్టరెంటునకుఁ గొం పోయి, 'ఫలహారములు—టీ' లిప్పించి గౌరవించి, 'మిత్రమా! నీవు మాకేమియు నిఁక చెప్పనక్కఱలేదు. ఒక్క నవజీవన్ మెహతా...' అని యూరకుండినాఁడు—

'డాక్టరు నవజీవన్ మెహతాయేనా? అతఁడు ప్రేమచందు జీవాజీ పినతండ్రి కుమారుఁడు కాదూ?

'ప్రేమచందా' అని యిన్‌స్పెక్టరు చంద్రమోహన్ నిర్విణ్ణుడై నాఁడు. అది చండీదాసు కనిపెట్టినాఁడు. నగరమును జూడబోయెదనని చెప్పి చండీదాసు వెడలిపోయినాఁడు. చంద్రమోహన్ తిన్నగా నవజీవన్

మెహతా సౌధమునకుఁబోయి తలుపు తట్టినాఁడు. డాక్టరుతో నతఁడు లోనికిఁబోయి 'మిస్టర్ మెహతా! ప్రిస్కిృప్షన్ బుక్కుకొఱకు రాలేదు. భయపడకుము. కొన్ని వివరములు తెలిసికొనుటకు వచ్చినాను. రత్నలాలు సామగ్రిలో అయిదుఅరల బీరువా నల్లనిరంగుగలది యున్నదా?' అని యడిగినాఁడు—

'లేదు. నాకు జ్ఞప్తి లేదు? ఏమి?'

'ఏమియులేదు. దాని యడుగు భాగము మరలతోనిండి, రహస్యముగఁ దీయఁదగినదై యున్నది. ఆయరలలో రత్నలాలేదైన దాచి యుండవచ్చును.'

'నాకు జ్ఞప్తి లేదు. నిజము చెప్పుచున్నా' నని, తన యావేశము నణచుకొని డాక్టరు పలుక, చంద్రమోహన్ వెడలిపోయినాఁడు. ఆ బీరువా యరలలో నయిదుమెఁక్షల డెబ్బదియేను వేలరూప్యములు నుండ వచ్చునని యతని యుద్దేశము. ఒకవేళ ఈశ్వరలాలు బ్యాంకులో దాచు కొన్నది వినాయకరావు స్వంతధనమైయె యుండవచ్చును. ఆధనమా యరలలో నుండుటయే సత్యమగునేని, తనకిఁక నేమిలోటు? అతఁడు శకుంతలను బిలిచి 'రత్నలాలు సామగ్రిలో నల్లరంగుగల అయిదు అరల బీరువాయున్నదా?' అని యడిగినాఁడు.

'ఏమి? ఎందులకు? అది నాగదిలో నున్నది. మొదటి మూఁడు అరలలోను నాదుస్తులు సర్దుకొనినాను—'

'ఆబీరువాను రత్నలాలు నా కొకప్పుడిచ్చెదనని చెప్పినాఁడు—'

'వలయుచో నది నీకిచ్చెదను. రెండు అరలు తెఱచుటకు శక్యముగాకున్నది. నాదుస్తుల నుంచుకొనుట కట్టిదే మఱియొక బీరువా నాకీయవలయును.'

'అట్లే యిచ్చెదను.'

ఆతనికి ఆబీరువా నాక్షణమే ప్రిన్సెసువీధిలోని తన సౌధమునకుఁ గొనిపోవలయునని యున్నది. గాని ఆమె యనుమానపడునని తన యారాటమును, ఆవేశమును అణచుకొని 'దానిలో రత్నలాలు ఏవో మత్తుపదార్థముల నుంచి యుండవచ్చును. నేను వచ్చువఱకును, ఆ రెండు అరలును తీయుటకుఁ బ్రయత్నించకుము.' వెడలిపోయినాఁడు.

ఆరాత్రి ఎనిమిదిగంటల పదునైదు నిమిషములకు డాక్టరు నవజీవన్ మెహతా, మనోరమాదేవి, శకుంతలకారులో ఈశ్వరలాలు బ్యాంకరు సౌధమునకు భోజనమునకు వెడలిరి. సౌధమత్యంత రమణీయముగ నున్నదని మనోరమాదేవి యంగీకరించినది. భోజనములో నత్యంత రుచ్యములైన పదార్థములు వడ్డింపఁబడినను వారిలో నెవరికి సంతోషము కలుగలేదు. మేడయొక్క రామణీయకత చూచుటకై, లీలయు, శకుంతలయుఁ బైకిపోయిరి. లీల మేడమీఁద నొక గదిలో పఠము వెనుక నున్న యినుపమందసమును జూచి, వెనువెంటనే 'పేస్' (Pace) అను సాంకేతికపదమును జ్ఞప్తికిఁ దెచ్చికొనినది. ఆమెలో నడగియున్న చౌర్యపుబుద్ధి విజృంభించినది. వెనువెంటనే తన కడనున్న కాంబినేషన్ లాక్ సహాయ్యమున నాయినుపమందసము తెఱచుట కుద్యుక్తయై, 'శకుంతలా' నీవు క్రిందకుఁ బోయి యుండుము. నవజీవన్ నిన్ను పిలుచుచున్నాఁడు' అనినది. శకుంతల క్రిందకు దిగినంతనే యామె మందసముఁ దెఱచి, బంగారపు సిగరెట్ కేసును వెంటనే తన హ్యాండ్ బ్యాగ్ లోఁ బడవైచుకొని, మందసము మూసివైచి, వెడలిపోయినది. అటనుండి వారు 'ఎంపైర్ వెరైటీ అండ్ డ్యాన్సుహాలు' నకుఁ బోయిరి. ముగ్గురును టిక్కెట్లుకొని, బాల్కనీపైఁ గూర్చుండిరి. స్టేజిమీద నొకయువతి కూర్చుండి పాటపాడుచున్నది. ఆమె ప్రక్క నొక నలుబదియైదు వత్సరముల ప్రాయముగల మనుజుఁడు పేము కుర్చీలోఁ గూర్చుండియున్నాఁడు.

ఆయువతి మిక్కిలి విలువైన చీర ధరించియున్నది. ఆమె కర్ణములకున్న వజ్రపుకమలములు, లోలాకులలో నమర్పఁబడియున్న కెంపులు ధగద్ధగాయమానముగఁ బ్రకాశించుచున్నవి. ఆమె కంఠసీమనున్న రత్నహారము కూడ విద్యుద్దీపకాంతిలో మిలమిల మెఱయుచున్నది. ఆమె ముఖము సుపరిచితముగనే తోఁచినది. శకుంతల యామెను గుర్తించి, 'నేను చూచుచున్నది నిజమా? కలయా' యని యోచించినది. ఆమె లీల!

ముప్పదియవ ప్రకరణము.

వినాయకరావు హెచ్చరిక!

లీల! తన స్నేహితురాలు లీల! తనవలెనే అరువది డెబ్బది రూపాయలు సంపాదించుకొనుచున్న లీల కట్టిన వజ్రాభరణము లెక్కడివి? ఆమె జనకుఁడు భాగ్యశాలియా? ఆమె వదనమునఁ దోఁచిన యాశ్చర్యమును గాంచి, నవజీవన్ మెహతా 'ఆమెను నీవెఱుఁగుదువు గదా!' అనినాఁడు——

'అవు' నన్నది శకుంతల——మనోరమాదేవి భర్త నుద్దేశించి 'ఆమెకు సమీపముగా వెళ్ళి చూచి వత్తము.' అన్నది. అతఁడును, ఆమెయు క్రిందకు దిగి వెళ్లుచు కాఫీ త్రాగుటకు శకుంతలను రమ్మనిరి. ఆమె రానని చెప్పినది. వారు వెడలిపోయిన పిదప, శకుంతల యొక దీర్ఘనిశ్వాసము విడిచి యటునిటు చూచినది. ఒకమూలస్తంభము వెనుక నున్న కుర్చీలోఁ గూర్చుండిన వినాయకరావు నామె చూచినది. అతఁడు లేచి వచ్చి శకుంతల ప్రక్కనున్న కుర్చీలోఁ గూర్చుండినాఁడు. 'శకుంతలా! ఆమె లీల గదా! అరువదిరూపాయల జీతమైనను, ఆఱువేలకుఁ

దక్కువ విలువచేయని వజ్రాభరణము లామె శరీరమున నున్నవి.' అని నాఁడు—

'ఆమె తండ్రి భాగ్యశాలియేమో.' అనినదామె.

'మనోరమాదేవి—అమె మఱంది' అని మఱల పల్కినదామె.

'మఱంది కాదు. భర్తయే. నీతో వదినె-మఱంది యని చెప్పినారా?'

'అవును.'

'శకుంతలా! మనోరమకు రెండు దుర్గుణములున్నవి. దొంగతనముచేయుట ఆమె స్వభావము. నీవస్తువులెవ్వియు నపహృతము కాలేదు గద! లీల ప్రక్కనున్న యతఁడామె తండ్రి. శకుంతలా! వారి యింటి కొకసారి వెళ్లిరమ్ము. విశాలమైన ఆవరణ-ఎన్నో పూలమొక్కలు. ఒకగారేజి తప్పక చూచి రమ్ము.'

'వారికి కారున్నదా?'

'ఉండి యుండవచ్చును. నేనొకసారి చూచినాను. శకుంతలా! మఱొకమాట. రత్నలాలు సామగ్రిలో నయిదుఅరల నల్లరంగు బీరువా యున్నదా?'

'అది యేమి? ఇదివఱలో నొకరప్పుడే ఆప్రశ్న నడిగినారు. మీ కెట్లు తెలిసినది? ఆబీరువాలో నేమి విచిత్రమున్నది?'

'నే నొకఁడను. రెండవవారు ఎవరు? నవజీవన్ మెహతాయా?'

'అవును.'

'శకుంతలా! తుదకు ప్రళయము వచ్చినను సరియే, ఆబీరువా నెవ్వరికిని యీయకుము. ఎవరిని దెఱువనీయకుము. అదిగో డాక్టరు వచ్చుచున్నాఁడు.'

నవజీవన్ మెహతా వచ్చినాఁడు. వినాయకరావు 'దంపతులకు గుడ్ నైట్' అనినాఁడు. డాక్టరు నవజీవన్ మెహతా పెదవి కఱచుకొని నాఁడు. డ్యాన్సులు ముగిసిన పిదప వినాయకరావు వెడలిపోయినాఁడు.

'అట్లయిన నాతఁడు మనోరమయు నేనును భార్యాభర్తలమని చెప్పినాఁడా శకుంతలా! దానికిఁ గారణము లేకపోలేదు. నీకుఁ దరువాత చెప్పెద' ననినాఁడు. తనతో నతఁ డసత్యమేల చెప్పవలయునని శకుంతల సంశయించినది—

ముప్పదియొకటవ ప్రకరణము.

'చిందరవందరయైన దేమి?'

వినాయకరావు ఎంపైర్ వెరైటీ అండ్ డ్యాన్సింగుహాలు' నుండి యీవలకు వచ్చుసరికి వర్షమారంభమైనది. కారేదైన నద్దెకు దొరకునేమోయని యాతఁడు చూచినాఁడు. ఏదియుఁ గానరానందున వినాయకరావు వర్షమును లెక్కసేయక నడిచిపోసాగినాఁడు. ఆతఁడు బ్రూక్‌వీధి కరమైలు దూరములో నుండగాఁ దన్నెవరో యనుసరించి వచ్చుచున్న ట్లనుమానముతోఁచినది. అంతలో నొక కారురాగా, ఆకారు నాపి, వినాయకరావు లోనికెక్క తలుపు వేయుసరికి వెనుక నుండి ముఖమునకు నల్లని సిల్కుజేబురుమాలు కట్టికొనిన వ్యక్తి యొకఁడు వచ్చినాఁడు. ఆతని నేత్రములు మాత్రము కన్పించుటకు దగిన రంధ్రము లున్నవి. వినాయకరావు తటాలున రివాల్వరు తీసి, యాతనికిఁ జూపి 'ప్రేమచందు జీవాజీ! జాగ్రత!' అనినాఁడు—

'ప్రేమచం దెవరో కాని వినాయకరావు! నామార్గమున కీవు నిరోధముగనున్నావు. జాగ్రత!'

'అట్టె హెచ్చుగా—మితిమీఱి సంభాషింపకుము. రివాల్వరు పేల్చి నిన్ను జనరల్ ఆస్పత్రిలోఁ బడవేయవలసిన శ్రమ గలిగింపగలవు.

'సరే. విను. ప్రేమచం దెవరో నేనెఱుఁగనుగాని నీ వెవరో నాకుఁ దెలియును. నీడాక్రియరులో నున్న యుత్తరములే ప్రత్యుతు

ప్రమాణములు.' అని వెనుకకుఁ దిరిగి, రివాల్వరు తీసి ఛామ్మని ప్రేల్చినాఁడు. వినాయకరావు ప్రక్కకువంగి యుండుటచే దెబ్బతగులలేదు. డ్రైవరు త్వరితగమనమున కారును బోనిచ్చి 'ఇది చాల విచిత్రముగ నున్నది. మీరెవరైనను నాకు లెక్కలేదు. మిమ్ములను పోలీసు స్టేషనునకుఁ గొంపోవుదు'ననినాఁడు. వినాయకరావు జేబులోనుండి పది రూపాయల నోటు తీసి, డ్రైవరు కరమున కందించి, 304 బూర్కిపీథి యనినాఁడు. ఆనందోజ్జ్వలవదనుఁడై డ్రైవరు మాఱుమాటాడక యా యింటికడ కారాపినాఁడు.

వినాయకరావు తాళముఁ చెవిని బీగములోనుంచి, లోనికేగినాఁడు. తాను బయలుదేఱుటకు ముందు దీపములు వెలిగియుండి, యిప్పు డాఱి పోయియుండుటచే నతఁడు విస్మయమునొంది స్విచ్ నొక్కి లోనికేగి నాఁడు. తనగది తలుపులు తెఱువఁబడియున్నవి. టేబిలుపై నున్న కాగితములు క్రింద చిందరవందరగాఁబడియున్నవి. డ్రాయరులు బలాత్కారముగఁ గ్రిందకుఁ దీసివేయఁబడినవి. ఉత్తరముల షెల్ఫు తల క్రిందుగనున్నవి. ఫెంగ్‌హో వచ్చి 'కిటికీఅద్దములు పగులఁగొట్టబడి యున్నవి. ఆదారినే చోరులు వచ్చియుందురు. ఛాంగ్ శిరముపై బలముగ గాయమైనది ఆతఁడు స్మృతివిహీనుఁడై పడియున్నాఁడు. ఇపుడే ముఖముపై జలము చల్లి వచ్చితి'నని యాతఁడు వెళ్లగా వినాయకరావు టెలిఫోనులో నెవరినో పిలిచి 'అరగంటకుఁ బూర్వము జరిగి యుండును.' అని, మఱల డాక్టరు నవజీవన్ మెహతాను బిలిచి, 'హాల్లో! డాక్టర్! ఇంటిలోనే యున్నావు కాదూ?' అని, చిందరవందరమైయున్న కాగితముల సరిగా సర్దుకొనినాఁడు. ఫెంగ్‌హో యింతలో నటకురాగా ముఖ్యములైన కొన్ని పత్రములు పోయిన"వనినాఁడు తనతో మార్గమున నెపుడు ప్రేమచందుజీవాజీ సంభాషించినాఁడో యపుడే వినాయకరా

వట్టి కార్యము జరిగియుండవచ్చునని యూహించి, మిగిలిన ముఖ్యము లైన పత్రములను మఱొక నిగూఢస్థలమునఁ బదిలపఱచినాఁడు.

ముప్పదిరెండవ ప్రకరణము.

నాలుగు కొకెయిను ప్యాకెట్లు.

శకుంతల కర్ధరాత్రమున మెలకువ కలిగినది. ఆమె చిత్తమున నేదో చెప్పరాని యారాటముదయించినది ఆయావేదనకుఁ గారణ మేమైయుండునాయని, శకుంతల ప్రక్కపైఁ గూర్చుండి లేచి యాలోచింపసాగినది. మనోరమాదేవి—నవజీవన్ మెహతా — ఈశ్వరలాలు, బ్యాంకరు—వీరెవరు నామె యారాటమునకుఁ గారణభూతులుకారు. అపుడామె హృదయమున వినాయకరావు తోఁచినాఁడు, లీలను ఎంపైర్ వెరైటీహాలులో చూచినది, వినాయకరావుతో సంభాషించినది, ఆమె హృదయకుహరమునఁ బ్రతిధ్వనించినది వినాయకరావు చర్యలు ఆమెకుఁ జిత్రముగఁ దోఁచినవి.

ఆతఁడనిన తన కేలకో కోపము—నభిమానము. ఆమె కేమియుఁ దోఁచలేదు. ఆమె గడియారమువంక చూచినది. నాల్గుగంటలైనది. ఏవేవో యాలోచనతో నేనామె తెల్లవారు వఱకు నిద్రింపలేదు. అయిదు గంటలకు లేచి, కాల్యకరణీయముల నిర్వర్తించుకొని, స్నానముచేసి, శకుంతల కాఫీత్రాగి ఎనిమిదిన్నరకే యేమియుఁ దోఁచకపోవుటచే ఆఫీసునకు బయలు దేఱినది. ఆమె ఆఫీసుచేరినంతనే ఇన్‌స్పెక్టరు చంద్రమోహన్‌ను, మఱియొక ఆఫీసరును, యిరువురు రక్షకభటులను జూచినది. తనగదిలోనికిఁ బోయి, ఆమె ఇండెక్సు ననుసరించి, ఫైలు సరిచేయ సాగినది. గదివెలుపల చంద్రమోహన్, ఆఆఫీసరును 'ఇంకను ఆతఁడు

రాలేదు. అతఁడు వచ్చిన పిదపనే సోదా చేయుమందురా?' అని యడిగి నాఁడు.

'అవును అతఁడు వచ్చిన పిదపనే సోదా ఆరంభించుము. అది మెచ్చుటనున్నది?'

'ఈగది వినాయకరావుది. దీని వెనుకనున్న మఱొక చిన్నగదిలో నుండియుండునని నాయనుమానము.'

ఈపలుకులను శకుంతల యాలకించినది. వినాయకరావు కేదో యపకారము జరుగునని యూహించినది. ఆతని నెట్లైన నాయాపద నుండి కాపాడుట మంచిదని యాలోచించుకొన్నది. వెంటనే వినాయక రావు గదివెనుకనున్న చిన్నగది చెంతకుఁ బోయినది. చంద్రమోహన్ తాళమువైచి యుండుటచే కిటికీచెంతకుఁబోయి, గాజుఅద్దమును బగులఁ గొట్టి, లోని గడియను దీసి, తానాగదిలోఁ బ్రవేశించినది. ఒకపెట్టె మీఁద నాలుగు ప్యాకెట్లున్నవి. ఆప్యాకెట్లపై నున్న విలాసము సగము జర్మనీభాషలోను, సగము యింగ్లీషులోను నున్నది. ప్యాకెట్ చించి చూచిన దామె. తెల్లగా మిలమిల లాడుచున్న కొకెయినను అగపడి నది. నాలుగు ప్యాకెట్లను యీవలకు గొనివచ్చి, కిటికీ తలుపులు మఱల బంధించి, బ్రద్దలైపోయిన కిటికీ అద్దమును, నాలుగు ముక్క లుగా జిమకగొట్టి యా యద్దపుఁ బెంకులను, నాల్గు ప్యాకెట్లలోని కొకెయినును తూము కాలువలోఁ బారపోసి, నీరుపోసినది. కొకెయిను కొట్టికొనిపోయినది. ఆమె వినాయకరావు గదిలోనికేగి, తలుపు లోన బంధించుకొని, ఆప్యాకెట్లుకవర్ల నగ్గిపుల్లతో నటించినది. ఇన్స్పెక్టరు చంద్రమోహన్ రెండు మూఁడు సార్లు తలుపు తట్టినను ఆమె వినక, తన పని ముగిసిన వెనుకనే యీవలకు వచ్చినది.

ఆతఁడా చిన్నగది కిటికీ అద్దము పగులఁ గొట్టబడియుండుట చూచి, 'ఏమమ్మా! నీవు చేసినదేమి? కారాగృహవాసము కతూహల

ముగ నున్నదా? ఈ యద్దము నెవరు పగులఁ గొట్టినా?' రని యడిగినాఁడు. ఇన్‌స్పెక్టరట్లు గంభీరముగ నడిగినను ఆమె జంకుగొంకులు లేక 'ఏమిజేసినాను? ఎవరు పగులగొట్టినారు? ఎవరికిఁ గావలయును?' అని తొణకకుండ వణకకుండ పల్కినది. చంద్రమోహన్ నిర్ఘాంతుఁడైనాడు. 'అమ్మాయీ! శకుంతలా! ఇన్‌స్పెక్టరునకుఁ జక్కనిపాఠము నేర్పినా' వనినాఁడు తానంతకు మున్ను చూచియున్న ఆఫీసరు. చంద్రమోహన్ వినాయకరావు గది సోదా చేయసాగినాఁడు. ఇంతలో వినాయకరావు వచ్చి, ఇన్‌స్పెక్టరును జూచి, 'వారంటేదీ?' అనినాఁడు.

చంద్రమోహను వారంటుఁగితము చూపఁగా, వినాయకరావు 'ఇది నాయిల్లు సోదాచేయుటకు జారీచేయబడినది. ఆఫీసు సోదాచేయుటకు నీకధికారములేదే' అనినాఁడు. 'ఉన్నది' యని చంద్రమోహన్ మఱొకఆఫీసరుకడనున్న యీవారంటును దెచ్చి చూపినాఁడు. కొంత సేపువెదకి చంద్రమోహన్ 'అవును. ముందుగానే శకుంతల జాగ్రతపడినపు డవియెట్లు మనకుదొరకును?' అని వినాయకరావునకు బ్రద్దలైపోయినకిటికీచూపి 'శకుంతలా! ఇందులకుఁ దగురీతిని పశ్చాత్తాపము నొందకపోవులే' అనినాఁడు.

'ఆమెపశ్చాత్తాపపడినపుడు నీకుఁదప్పక టెలిఫోనులోఁ దెలియఁజేయుదునులే' యని వినాయకరావుపలుక, చంద్రమోహన్ తలవంకించి రక్షకభటసమేతముగ వెడలిపోయినాఁడు. వారువెడలిపోయినపిదప వినాయకరావు శకుంతలను దనగదిలోనికిఁ బిలిచి 'శకుంతలా! అద్దముతొలఁగించినదినీవేనా?' అని యడిగినాఁడు—

'అవును. ఆగదిలో నేదోయున్నదని వారుచెప్పుకొనుచుండగా విని చూచితిని. నాలుగుప్యాకెట్లు కొకెయిను ఉన్నది. కొకెయిను తూము కాలువలో బారబోసి కవర్లు దగ్ధమొనరించినాను.'

‘చాలగొప్పయుపకారముచేసినావు. శకుంతలా ! నీమేలుమఱచి పోను. ఆగదిలో కొకెయినున్నదని చంద్రమోహనున కెట్లు తెలియునో చెప్పినాఁడా?’

‘లేదు—’

‘నాకుఁజాలనాశ్చర్యకరముఁగనున్నది. ఆతడే ముందుగావచ్చి యాప్యేకట్లనట బడవై చియుండును.’

‘ఎవరు?’

‘శకుంతలా! ప్రేమచంద్రజీవాజీ అను నాతని పని యిది.’

‘అట్లయిన మీరు మత్తుమందుల వ్యాపారముచేయుట లేదా?’

‘శకుంతలా! అనవసరమైన యనుమానములకు నీహృదయమునఁ దావీయకుము. నాకు మత్తుమందుల వ్యాపారముతో సంబంధములేదు. ‘కేసియానో’ యనుపేరుతో సుఖవిరేచనమగునట్టి బిళ్ళలు తప్పఁ నాకుఁ దెలిసియున్నంతవఱకు బొంబేట్రేడింగు కార్పొరేషను ఏమియు విక్రయించుటలేదు.’

శకుంతల హృదయాంబరమున పెక్కు ఆలోచనలు తటిల్లతల వోలె మెఱసినవి.

ముప్పదిమూఁడవ ప్రకరణము.

హంతకుఁడతఁడేనా?

‘అట్లయిన మీరు హోమియోకానని నాతో నొకసారి చెప్పినారే.’

‘అవును. అయినను మత్తుమందుల వ్యాపారముతో నాకేమియు సంబంధములేదు. ఫెంగ్ హో నొకసారి రమ్మని చెప్పుము.’

శకుంతల వెళ్ళి ఫెంగ్ హాను బిలిచి, తనగదిలోనికిఁ బోయినది. గంటసేపైన పిదప వినాయకరావామె గదిలోనికి వచ్చి 'చీనా వర్తకునకు వ్రాసిన యుత్తరమేది' యని ఏవో మార్పుచేసి, మరల వలదని మఱొకసారి టైపు చేయించి 'శ్రమ యిచ్చితిని. మన్నింపు'మనినాఁడు.

శకుంతల నవ్వి 'శ్రమలేదు. మీపద్ధతులన్నియు నిపు డిపుడు బోధపడుచున్నవి.' అనినది.

'మఱి శనివారమునాఁడే మానివేయుదునన్నావే' యని వినాయకరావు నవ్వి వెళ్ళిపోయినాఁడు. అతఁడు తిరిగి వచ్చి 'శకుంతలా! నేఁటిరాత్రి యెచటనైన విందున్నదా? ఎచ్చటికైనఁ బోయెదవా?' యనినాఁడు.

'పనిలేదు. 'ఓపెరాహౌసు' నుండి భక్తతులసీదాసు నాటకము రేడియోలో బ్రాడ్‌కాస్టు చేయుచున్నారు. అది వినుటయే నాపని.'

'సరే. ఆఅరలబీరువాను గూర్చి ఏమరవలదు సుమా' అని యాతఁడు వెడలిపోయినాఁడు. మూఁడుసార్లు టైపు చేయించిన యుత్తరములో ఎఫ్. ఓ. ఐ. అనియున్నది. అందులో ప్రేమచందు అనువాని నిరోధములను సాధ్యమయినంత శీఘ్రముగఁ దొలఁగించుకొందునని యున్నది. ఉత్తరములన్నియు టైపుచేసి, ఆతనిచే సంతకములఁ జేయించి ఒంటిగంటకు విరామకాలములో నేదియో జ్ఞాపకము రాగా నామె బస్సునెక్కి తిన్నగా కోలాబాలోఁ దాను బసచేసియున్న మనోరమా దేవి సౌధమునకుఁ బోయినది. తా నెటకోపోవుచునని మనోరమాదేవి తాళపుఁ జెవి నామె కిచ్చినది. ఆమె సౌధముపైకిఁబోయి చూచినది. తనగది తలుపులు తెఱువఁబడియున్నవి. ఆగదిలో మధ్య తనఅయిదుఅరలబీరువా పడియున్నది. నవజీవన్ మెహతా నాలుగవఅరను 'టరన్ స్క్రూ' సాహాయ్యమునఁ దీయుచుండుట గాంచి ఆమె నిశ్చేష్టురాలైనది. ఆమెను జూచి, నవజీవన్ మెహతా ఱిచ్చవడి 'నీకుఁ తెలియకుండ

యీామతుమందులను తొలఁగించుట యుక్తమని తలఁచినాను, మన్నింపుము. వినాయకరా వేమి చేయుచున్నాఁడు. ఉదయమున ఈశ్వరలాలు యింటికి వెళ్ళినాను. నీవు కాఫీ త్రాగినావా?' అని యడిగినాఁడు.

'త్రాగినాను. సరే. ఆయరను దెఱువు' మనిన దామె.

'వలదు. నీవు లేనపుడే తీయవలయును. నేను లేనపుడు మాత్రము నీవు తెఱువవల' దని ఖండితముగాఁ జెప్పి, యీావలకు వచ్చినాఁడు.

'నాకా తాళపుఁ జెవి నిమ్ము.'

'నాసొధము తాళపుఁజెవి నాదగ్గఱ లేకుండ చేయుదువా?'

'నీ సౌధమా? తెలియ' దని ఆతాళపుఁజెవి తీసికొని తన ట్రంకులోని క్రొత్త తాళముచే గదిని బంధించి, వెడలిపోయినది. విచారభరితాత్ముఁడై తన దురదృష్టమును నిందించుకొనుచు నవజీవన్ మెహాతా వెడలినాఁడు. ఆమె ఆఫీసుకు బస్సుమీాఁద వెళ్లినది. నౌకరు కుఱ్ఱవానిచే కాఫీ తెప్పించుకొని త్రాగినది. ఇంతలో టెలిఫోను గణగణ మ్రోగినది. ఆమె వెళ్లి 'ఎవరువా?' రని యడిగినది——

'నేను ఈశ్వరలాలును. ఆమాట్లాడునది శకుంతలయేనా?'

'అవును——శకుంతలా! అత్యవసరమైన కార్యము. అరగంటలోఁ దిరిగి వెళ్ళిపోవచ్చును. సాధ్యమైనచో నీయజమానికి నాకడకు వచ్చుచున్నానని చెప్పకుండుట మంచిది. ఇప్పుడే రావలయును. నీకొఱకు వీధిలో నిలిచియుందును.'

శకుంతల వినాయకరావు గదిలోనికి వెళ్ళి అరగంట సెలవిమ్మని, ఈశ్వరలాలు ఏదో జరుగురుగా సంభాషించుటకు రమ్మనినాఁడని చెప్పి, యాతని సెలవుఁగొని వెడలిపోయినది.

దాదరులోని ఈశ్వరలాలుసౌధమును శకుంతలసమీాపించినది. వీధిలోనిలువఁబడి ఆమెరాకనాతఁడు నిరీక్షింపసాగినాఁడు. 'రమ్ము. నీ

కొంచెకే చూచుచున్నా'నని యతఁడామెతోఁ దనకారులోనెక్కినాఁడు. డ్రైవరు త్వరితముగ మనమునఁ బోనీయసాగినాఁడు.

'నేనరగంటలో ఆఫీసునకుఁదిరిగి వెళ్ళిపోవలయును.'

'అవును. అట్లే వెళ్ళిపోవచ్చును. శకుంతలా! లీల మీఆఫీసులో పనిచేయుచున్నదిగదా? ఆమె భాగ్యశాలినియా?'

'ఆమెతండ్రి ధనాఢ్యుఁడని వినుదును.'

ఇంతలోకారు మూరుగేట్ ఆవరణదగ్గఱయొక్కసారిగా కుదుపబడి ఆయావరణలోనికిపోఁబోవ 'డ్రైవర్! తిన్నగాఁబోనిమ్ము' అని కఠినముగబలికినాఁడు. డ్రైవరు తిన్నగాఁబోనిచ్చినాఁడు. వారులేమింగ్టను రోడ్డున బోసాగినారు. ఆ ఆవరణలోనికి కారు నెందులకునడుపఁ బ్రయత్నించినాఁడాయను సందేహమూతని చిత్తమున నుత్పన్నమొనరించినది.

'వారమురోజులైన దీక్రొత్త డ్రైవరు నాకదీకిగుదిరి. ఏమో... నాకంతయు సంశయాస్పదముగానున్నది...కాని గొప్పవర్తకులు, ఉద్యోగులుయిచ్చిన యోగ్యతాపత్రములు చూపినాఁడు. ఆఆవరణలోనికి కారు వెళ్ళియున్నచో నేను యీపాటికి హత్యగావింపబడియుందును... లీల సంగతి ఆశ్చర్యముగానున్నది. ఆమె సహజముగా భాగ్యశాలినియా? లేకనన్ను మోసముచేయుచున్నదా?'

'ఆమెకు మీబ్యాంకులో ఖాతాయున్నదా?'

'సరే.'యని యతఁడామె నాఫీసుకడదిగబెట్టి వెడలిపోయినాఁడు.

ఆమె తనగదిలోనికివెళ్ళినంతనే గంటమ్రోగినది. శకుంతల వినాయకరావుగదిలోనికివెళ్ళినది. అతఁ డామెవంక చూడకయే 'కారులో నెంతదూరము వెళ్ళినావు' అని యడిగినాఁడు.

'నేను కారులో వెళ్ళినానని మీకెట్లు తెలియును?'

'ఫెంగ్‌హో చూచినాఁడు. డ్రైవరుముఖము చూచినావా?'

‘చూచినాను. చాలతీక్ష్ణములైనదృక్కులాతనివి. గడ్డమున్నది. సులోచనములు ధరించినాడు.’

‘మూర్ గేట్ ఆవరణదగ్గఱ ప్రమాదమేమియు జరుగలేదుగదా? కా రాఆవరణలోనికిఁబోయియున్నచో నీవొక్కర్తెవే యీపాటికిఁదిరిగి వచ్చుచుందువు. ఆతఁడు నిజముగాఁ జిత్రవధ గావింపబడియుండును. ఆ డ్రైవరు ధరించినగడ్డమది నిజమయినదికాదు.’

‘అతఁడెవరు? ఆతనినిగూర్చి ఈశ్వరలాలునకుఁ దెలియదా?’

‘తెలియదు. నేఁటిసాయంకాలములోగాఁ దెలియఁజేయబడును. ఆడ్రైవరు ప్రేమచందుజీనాజీ గొప్పజిత్తులమారి. సరే, అంతయు నీకెందులకు ఆతఁడే రత్నలాలును హత్యగావించినది.’

‘ఆఁ! ఆతఁడేనాహంతకుఁడు?’

‘శకుంతలా! కళవళపడకుము. నేనుచెప్పినట్లుచేయుము. లీల యిల్లుచూచినావా?’

‘లేదు——’

‘అట్లయిన నేఁటిసాయంకాలమే చూచిరమ్ము.’

ముప్పదినాలుగవ ప్రకరణము.

‘చెక్కులమీఁద సంతకములు’

సాయంకాలము ఆఫీసునుండి వెడలిపోవునపుడు శకుంతల ‘లీలా! నాకేమియుఁ దోఁచుటలేదు. నీతో మీయింటికి వచ్చెదను’ అన్నది. ‘మాయింటికా——నేఁడా——సరే. రమ్ము.’ అని తీసికొని వెళ్ళినది. ఆమె విల్లీపరేలులో నివసించుచున్నది. శకుంతల విశాలమైన ఆవరణ

లోనున్న ఆయింటిలో చాల ఖరీదుగల సోఫాలు, కుర్చీలు, బల్లలు చూచినది. గారేజీకీవల నొక డాబాయున్నది. ఆడాబామీఁదనున్న చిన్నగదిలోనుండి యొకఁడీవలకు వచ్చినాఁడు. ఆతనిని శకుంతల చూచినది. ఆగడ్డముతోనున్న యతనిని తాను అంతకుమున్ను చూచినది. అతఁడే ఈశ్వరలాలు మోటారుడ్రైవరు. రత్నలాలు హంతకుఁడు. శకుంతల హృదయము భయముతో నిండిపోయినది. ఆమె లీల తండ్రియగు రామనారాయణలాలుతోఁ గొంతసేపు సంభాషించినది పిదప నామె వెడలిపోయినది. ఆమె వెళ్లుటకు ముందు 'లీలా! నేను నిన్ను ఎంపైర్ వెరైటీహాలులో పాడుచుండగా జూచినాను. నేనేకాదు; వినాయకరావు కూడ.' అనినది. లీల తెల్లపోయినది. శకుంతల వెళ్ళిపోయిన తరువాత రామనారాయణలాలు లీలను పిలిచి 'నేఁడు కూడ రాత్రి తొమ్మిది గంటకుల ఎంపైరు వెరైటీ హాలునకుఁబోయి, బ్రాడ్ కాస్టింగు, డ్యాన్సులు అన్నియు ముగిసిన వెనుక యింటికి రమ్ము. ఒంటిగంటలోగా రావలదు. ఈచెక్కులమీఁద సంతకములు చేయు' మనినాఁడు. 'ప్రేమచందు జీవాజీ' యని ఆమె సంతకముచేసి ,ఆఉత్తరములు మాత్రమే దొరకినవి. మఱేమియు దొరకలేదు' అనినది.

ముప్పదియైదవ ప్రకరణము.

మహావిపత్తు.

శకుంతల ఆఫీసువదలివెళ్ళిపోయినపిదప వినాయకరావు ఏవో పైవేటువుత్తరములువ్రాసికొనుచుండగా నౌకరువచ్చి 'ఈశ్వరలాలు బ్యాంకరుగారువచ్చినా'రనినాఁడు.

'లోనికి రమ్మను.'

ఈశ్వరలాలు లోనఁ బ్రవేశించినాఁడు. అతనిని గూర్చుండనియు మించి 'ఏమివిశేషము?' లనినాఁడు.

'వినాయకరావు! ముందేక్షమార్పణ వేడుచున్నాను. ఆనాఁడు నీవు చెప్పినజ్యోతిషము చాలవఱకు యదార్థముగ పరిణమించినది. నేను మహా విపత్తులోనున్నాను. రెండుసంవత్సరములనుండి నావ్యాపారములో నెట్టి లోపమునులేదు.'

'లేకేమి? రెండేండ్లనుండి నీవు తప్పుడులెక్కలవేయుచు బ్యాంకు దివాలాతీయకుండ నిలబెట్టినావు.'

'అవును. ప్రేమచందు జీవాజీమూలమున నాబ్యాంకు నిజముగా నిపుడు నామరూపములులేకుండనై పోవుటకు సిద్ధముగనున్నది. నాయందు దయయుంచిఏడైనసలహానిమ్ము. వారమురోజులకుబూర్వమునాకొకక్రొత్త మోటారు డ్రైవరు ప్రాప్తించినాఁడు. మంచి యోగ్యతాపత్రములతో వచ్చిన యాడ్రైవరు చర్యలు అనుమానాస్పదముగనున్నవి. నిన్నరాత్రి యతఁడు నాశయ్యాగారములో గోడకమర్పఁబడియున్న యినుపమంద సముదగ్గఱ నిలిచియుండగా నౌకరు చూచి నాతో చెప్పినాఁడు. ఆమంద సములోనిది బంగారపు సిగరెట్‌కేసు పోయినది. ఆకేసులో చిన్న నోటుపుస్తకమున్నది. దానిలో నొకటి రెండు రహస్యము లున్నవి. నన్ను కరుణించి, పతనమొదవకుండ యుద్ధరింపుము.' అని వెళ్ళిపోయి నాఁడు. అతఁడు వెడలిపోయిన పిదప వినాయకరావు సిగరెట్ వెలిగించి నాఁడు. అతని ముఖమున నాందోళనము ప్రస్ఫుటమగుచున్నది. ఆయాం దోళనము శకుంతల విషయమై యని యెవరు గ్రహింపగలరు?

అతఁడు ఫెంగ్‌హోను బిలిచి 'రివాల్వరును, రేడియో రిసీవరును యిట్లిమ్ము' అనినాఁడు.

'జగన్మోహనదాసు, కంజీభాయి అనువారలకుఁ గూడ నవజీవక్ మెహాతా రత్నలాలుర యిండియన్‌ట్రేడింగు కంపెనీలో భాగమున్నదని

అరెస్టుచేయఁబడిన విషయము విన్నంతనే డాక్టరు గుండెలు ఝల్లు మనును. ఆతఁడే హంతకుఁడు. నేనా బాకుతో 'హిస్సు' మని పొడిచిన ధ్వనికూడ వినియున్నాను.'

'ఫెంగ్ హో! హంతకుఁడు డాక్టరు కాదు. ప్రేమచందుజీవాజీ. నీవు కారును 'ఎంపైర్ వెరైటీహాలు ప్రక్కనున్న సందులో నుంచు మని, సిటీపోలీసుస్టేషనులోనున్న సూపరెంటెండెంటు విల్లిని టెలిఫోనులోఁ బిలిచి 'రాత్రి 11 గంటలకు ఇన్‌స్పెక్టరు చంద్రమోహన్‌ను మాయింటికిఁ బంపకోరెదను. చాల జరుగురుగా మాట్లాడవలసి యున్నది' అని బయలు దేఱినాఁడు.

*   *   *   *

కంజీభాయి జగన్మోహనదాసు లెరస్టు చేయబడినారని విని డాక్టరు నవజీవన్ మెహతా క్రుంగిపోయినాఁడు. ఆతఁడు మనోరమాదేవిని పిలిచి 'మనూ! నీవు నాకు మహోపకారము చేయవలయును. నేనిపుడు మహావిపత్తులోనున్నాను. నేనిపు డింటికిఁబోయి కొంత జరుగురు పని ముగించుకొని 10 గంటలకు ఫోను చేయుదును. అపుడు నీవు ఎంపైర్ వెరైటీహాలునకుఁ బోవలయును. శకుంతల క్షేమైన హానిచేయుదునని నీవు భీతిల నక్కఱలేదు. ఆమె గదిలోనున్న యొక పెట్టెలో నాకుఁ గావలసినవి కొన్ని కాగితములు మాత్రమే' అని వెడలిపోయినాఁడు.

పదిగంటలైనది. శకుంతల 'ఎంపైర్ వెరైటీహాలునుండి బ్రాడ్‌కాస్టు చేయఁబడుచున్న సంగీతమును వినసాగినది. ఇంతలో టెలిఫోనులో మనోరమాదేవిని డాక్టర్ నవజీవన్ మెహతా పిలిచి 'నీసా ధమున కెదుట నెవరైన పొంచియున్నారా? చూడు' మనినాఁడు.

'భక్తతులసీదాసు' నాటక మారంభమైనది—స్ఫుటముగా గానము వినిపించసాగినది. ఇంతలో 'ఫో. అవతలకు ఫో. స్టేజిమీదనుండి

పో.' అని కేకలు గోల వినిపించినవి. ఆగోలలోనే 'శకుంతలా!' అని వినబడినది. అది వినాయకరావు కంఠధ్వని.

'శకుంతలా! నీగదిద్వారము బంధించుము. ఏదైన అడ్డుగా నుంచుము. నీవు మహావిపత్తులోనున్నావు. ఎవరిని రానీయకుము. వెంటనే బంధించు' మనినాఁడు.

ముప్పదియారవ ప్రకరణము.

అరెస్టు.

ఎంపైర్ వెరైటీ అందు డ్యాన్సుహాలులో బాల్కనిపై నున్న యొక బాక్సులోఁగూర్చుండి వినాయకరావు తనయొద్దనున్న రేడియో వైరు గోడకుదగిలించి వినసాగినాఁడు. 'భక్త తులసీదాసు' నాటకము బ్రాడ్‌కాస్టు చేయసాగినారు. అతఁడుకూర్చుండియున్న బాక్సువెనుక నున్న బాక్సులోఁగూర్చుండియున్న యిర్వురికంఠస్వరము లాతనికి వినిపించినవి.

'ఆమెనుచంపినైననుసరే. ఆపెట్టె సంపాదించవలెను.'

'ఆపెట్టెలోనే ధనముండియుండునా?'

'అవును. సరిగా 11 గంటలకు వెళ్ళిపోదము. ఆమెను జంపుటకు వెనుదీయవలదు.'

ఆవాక్యములన్నియు వినాయకరావు వినినాఁడు. తనబాక్సులో నుండి యతఁడు మఱొకబాక్సులోనికివెల్లి టైముచూచినాఁడు. పది కొండుగంటలకు నైదునిమిషములున్నది. అతఁడు 'ఇఁక అయిదునిమిష ములున్న'దని బాల్కనీనుండి వెనుకబాక్సులోనున్న వీరుచూడకుండ క్రిందకుదిగినాఁడు. ప్రొఫెసరు జ్యోతిర్మయిసింగు తులసీదాసుపాత్ర నభిన

యించి జగన్మోహనకరముగ పాడసాగినాఁడు. అతఁడుఁతిన్నగా స్టేజిమీఁదకుఁ బ్రాగియున్నవానివలె దూలుచు వెళ్ళినాఁడు. ఆతనిహృదయములో శకుంతలరక్షణముతక్క—తనవెనుకనున్న బాక్సులోఁగూర్చుండియున్న వారిమాటలుతక్క తదన్యధ్యానమేమియు లేదు.

'హో. హో.' అని కేకలు ప్రేక్షకజనసమూహమునుండి వచ్చుచున్నను లక్ష్యముసేయక 'శకుంతలా! అనిపిలిచి తలుపుబంధించుకొనుఁ' మని కేకవైచినాఁడు. స్టేజిమేనేజరువచ్చి వినాయకరావును లోనికిలాగి వైచినాఁడు. ఆతనితో చెవిలోనేదియోచెప్పి టెలిఫోనులో నెవరితోనో మాట్లాడి మఱొకదారిని వీధిలోనికిబోయి ప్రక్కసందులోనున్న కారు నెక్కినాఁడు. దారిలో నతఁడు ఫెంగ్ హోను కలిసికొనినాఁడు. కారు మెల్లగా కోలాబావైపు పోసాగినది.

* * *

వినాయకరావు హెచ్చరిక వినిపించినంతనే శకుంతల భయకంపితయై యూపెట్టెను, మంచమును దలుపునకడ్డముగాఁ దోసివైచి, మంచముపైఁ గూర్చుండినది. ఇంతలో నామెకు 'అయ్యో!' అను నాక్రందనధ్వని వినిపించినది. ఆకంఠస్వరము మనోరమాదేవిది. మఱొక నిమిషము గడచినది.

'తలుపు తెఱువుము'

'ఎవరువారు?' అని శకుంతల గర్జించినది.

'నేను, నవజీవన్ మెహతాను. నీకేనేమియు నపకారముచేయను. ఆఅరలబీరువా నాకిచ్చివేయుము.'

'తలుపు తీయను.' అని ఆమె కిటికీచెంతకుఁ బరుగెత్తినది. ఆమె కంపింపసాగినది. ఇంతలో నొకకారువచ్చి ఆగినది. మఱొక నిమిషములో 'శకుంతలా!' అను కంఠధ్వని వినాయకరావుది వినిపించినది.

'నవజీవన్ మెహతా వెళ్ళిపోయినాఁడా?'

'ఆహా! తలుపు తెఱువుము.'

శకుంతల తలుపుఁదెఱచినది. వారు మనోరమాదేవి గదిలోనికి వెళ్ళినారు. ఆమె క్రిందబడియున్నది. ఆమెదుస్తులు చినిఁగియున్నవి. కంఠమున కొక సిల్కుజేబురూమాలు గట్టిగాఁ నూపిరి తిరుగకుండ బిగింపఁబడియున్నది. శకుంతల జలము నామె ముఖముపైఁ జల్లుచుండగా, వినాయకరావు చిందరవందరగ నున్న యామె టేబిలు అరల శోధించినాఁడు ఇంతలో నామె కనులు తెఱచి 'ఆపుస్తకము-బంగారవు కేసులోనిదే గొనిపోయినాఁడు' అన్నది.

'ఎవరిది? ఈశ్వరలాలుదా?'

'అవును. నాకతఁ డిచ్చినాఁడు——'

ఆమెను వారు మంచముపైఁ బరుండజేసినారు. శకుంతల నటనే యుండ నియమించి, వినాయకరా వామె గదిలోనికిఁబోయి, అయిదు నిమిషములలో నొకసూట్ కేసుతో నీవలకు వచ్చినాఁడు. ఆసూట్ కేసులో నేమున్నదో శకుంతల గ్రహించినది వినాయకరా విట్లనినాఁడు.

'రమ్ము. శకుంతలాఁ రమ్ము. ముందుగా నిన్ను సురక్షితస్థానము జేర్చవలయు' ననినాఁడు. ఫెంగ్ హో, డ్రైవరు, వినాయకరావు, శకుంతల ఈవలకువచ్చుసరికి నవజీవన్ మెహతా 'శకుంతలా! ఎక్కడ?' కనినాఁడు.

'ఏమి ఎందులకు?' అని వినాయకరావు హేళనపూర్వముగాఁ బలికినాఁడు.

'ఆసూట్ కేసులో నేమున్నది?'

'ఏదో-కొంచెము-సుమా రాఱులక్షలరూపాయల ధనమున్నది. ఇంతకుమించి నన్నడుగవలదు. అడిగినను చెప్పను.'

నవజీవన్ మెహతా వెడలిపోయినాఁడు. ఫెంగ్ హో నటనేయుండి, నవజీవన్ మెహతా పోకడలను గుర్తించుమని వినాయకరావు చెప్పిన పిదప నొకకారువచ్చి యాగినది. యూనిఫారములో నున్న యొక ఆఫీస

రాకారునుండి క్రిందకు దిగి 'మిష్టర్ వినాయకరావు! నీకరెస్టు వారం టున్నది' అనినాఁడు—

ఆవారంటునుచూచి వినాయకరావు దీర్ఘనిశ్వాసమువిడిచి 'సరే. ఈఅమ్మాయిని మోడరన్ హోటలులో విడువవలయు'నని కారునెక్కినాఁడు. శకుంతలకూడ కారులోనెక్కినది. వినాయకరావుచేతులకు సంకెళ్ళు తగిలింపబడినవి. ఆతనిమొలనున్న రివాల్వరునూడలాగికొని 'జాగ్రత వినాయకరావు! పాఱిపోఁ బ్రయత్నింపకు'మనినాఁడు. అతఁడు ఆలోచించినాఁడు. ఆఆఫీసరు రామనారాయణలాలై యుండునాయని యోచించినాఁడు. శకుంతలకుఁగూడ అదేసమయమున నాయనుమానముతోఁచినది.

'మనమెచ్చటికిఁబోవుచున్నాము? ఈమెను హోటలులో విడువవలయు'ననినాఁడు వినాయకరావు.

'వలనుపడదు. అదిగాక ఆమెమాకుఁ గావలయును—'

'అవును. రామనారాయణలాల్! నీవు తుదకు నన్ను మోసగించినావు.'

కారు విల్లీపరేలులో నొకచోట నాగినది. అంధకారబంధురమైన యావరణలోనికి వారిర్వురును గొంపోఁబడినారు.

♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

వినాయకరావు కారులోఁ గొంపోఁబడినంతనే ఫెంగ్ హో కారు డ్రైవరువలన జరిగినప్రమాదము గుర్తించినాఁడు. డాక్టరు నవజీవన్ మెహతా యచ్చటకురాగా ఫెంగ్ హో జరిగినదంతయు జెప్పినాఁడు. ముప్పురును కారునెక్కి యొకదారి ననుసరించి వెళ్ళి, విఫలమనోరథులైనారు. కారులో నవజీవన్ మెహతాను మఱొకరోడ్డు ననుసరించి, కొంత దూరము పోయిరమ్మని, ఫెంగ్ హో నడచుచుపోయినాఁడు. ఒకకారులో నతఁడు టాప్ లైట్ కాంతిలో వినాయకరావును గుర్తించి, పరుగుపరుగున ననుసరించివెళ్ళినాఁడు. ఇంతలో నొకచోట వెనుకనుండి నలుపురు

వచ్చి యాతనిపైఁ గలియఁబడినారు. ఫెంగ్‌హో తనమొలనున్న బాకుతో నొకరినిపొడిచినాడు. మఱొకడు శిరముపై బలమగుదెబ్బకొట్టినాడు. ఇంకొకడు బాకుతో బాదున ఫెంగ్‌హో స్మృతిహీనుడై క్రిందబడిపోయినాడు.

'తోఁటలోనికి—త్వరితముగా' నని యొకఁడు పలుక నిర్వురు ఫెంగ్‌హోను లోనికిఁ గొంపోయినారు.

* * * *

'జాగ్రతగా లోనికి రమ్ము.' అని రామనారాయణలాలు వినాయకరావు నుద్దేశించి పలికినాఁడు. డ్రైవరు వచ్చి, గొలుసులతో బంధింపఁబడియున్న గారేజీని తెఱచి, వినాయకరావును, శకుంతలను లోనికిఁ ద్రోసినాఁడు. ఒక చిన్నలాంపు వెలిగింపఁ బడినది. రామనారాయణలాలు ఆవలకుఁబోగా వినాయకరావు 'శకుంతలా! ఇది రామనారాయణలాలు గారేజీ' అనినాఁడు. ఆతఁడిరువురితో వచ్చి 'ఆమె నీవలకుఁ గొని రమ్ము' అని యొకని నుద్దేశించి పలికినాఁడు.

శకుంతల భయకంపితయై వినాయకరావు నంటిపెట్టికొనిపోయి 'నన్ను విడువకు' మని బ్రతిమాలినది.

'నీకు నాకంఠమునఁ బ్రాణముండగా భయములే' దని యామె నాలింగనమొనరించుకొని ముద్దిడుకొనినాడు. తన యెదుట నున్న మహా విపత్తునుసైత మామె మఱచి, యమరసౌఖ్య మనుభవించినది. ఒకఁడు బలవంతముగ నామెను లాగినాఁడు. ఆమె వెనువెంటనే మూర్ఛాగతయై యాతని చేతిలో వ్రాలినది. ఇరువురును, ఆమెను సౌధములోనికిఁ గొంపోయినారు.

మూర్ఛపోవుటయే శ్రేయస్కరమని వినాయకరా వొక వేడి నిట్టూర్పును విడిచినాఁడు.

ముప్పదియేఁడవ ప్రకరణము.

మృత్యుమందిరము.

'వినాయకరావు! నీవు కొలది నిమిషములు మాత్రమే జీవింతువు. తెలిసినదా' యని, రామనారాయణలాలుఁ ఆగదిలో నొక మూలనున్న సంచిలోని సిమెంటును క్రిందదిమ్మరించి, నీటితోఁ గలిపినాఁడు. ఆగారేజీ మధ్య నొకగోయి యున్నది. ఒక బల్లెముతో నతఁడా గోయి నొకసారి కలఁచినాఁడు. ఇంతలో ప్రేమచందుజీవాజీవచ్చి 'మిత్రమా! ఫెంగ్ హో పాపము నీకొఱకుఁ బరుగెత్తుకొని, కొంతదూరము వచ్చినాఁడు. ఆతనికే కాదు; నాకును బాకు నుపయోగించు విధము తెలియును' అనినాఁడు.

'సరే. నాకుఁ దెలియును. ఫెంగ్ హోను బొడిచి యుందువు.'

'ఈగోయి నీకే నిర్దేశింపఁబడినది.'

'శకుంతల నేమిచేయుదురు?

'అది నాఁకు దెలియదు. ఆతని కామెతోఁ జాలపని యున్నది. ఆమెవలనఁ దెలిసికొనవలసిన విషయములు చాల యున్నవట.'

'ఆమె కేమియుఁ దెలియదు. తుదకు నేనెవరో కూడ ఆమె యెఱుఁగదు—'

'మత్తుమందుల వ్యాపారముచేయుచున్న గ్యాంగులను బట్టుకొనుటలోఁ గృతార్థుఁడు కాలేకపోయిన చంద్రమోహనుకు బదులుగా నియమింపఁబడిన పరిశోధకుఁడవని నాకుఁ దెలియకపోలేదు.

సంకెళ్లనుండి విడివడు నుపాయము వినాయకరా వొకప్పుడు గారడీవానినుండి నేర్చికొనియున్నాఁడు. ఆతఁడిపు డాయింద్రజాలమును జ్ఞప్తికిఁ దెచ్చుకొనఁ బ్రయత్నించినాఁడు. రామనారాయణలాలు వచ్చి 'ప్రేమచంద్! నేనేగి యాశకుంతలను జూచుచుందును' అని వెడలిపోగా,

ప్రేమచందు 'వినాయకరావు! నిన్ను వధించుటకు నియమింపఁబడిన యతఁడిదుగో' అని యొక తలుపుఁ దెఱచినాఁడు. వినాయకరావటు చూచినాఁడు. ఈశ్వరలాలు బ్యాంకరు—చేతిలోఁ చిన్నకర్రతోఁ బ్రవేశించినాఁడు.

'వినాయకరావు! ఈదండ మెచ్చటిదో గుర్తింపఁగలవా? అనాఁడు నీవు నన్నీ కర్రతోనే కొట్టినావు. ఇదిగో రక్తపుమఱక. తెలిసినదా! నాస్నేహితులు నీగదిలోనుండి గొనివచ్చినారు. నారక్తమెంత విలువ గలిగినదో తెలియునా? నిన్ను నేను చంపెదను. తెలిసినదా?' అని వినాయకరావు చేతులకున్న సంకెళ్ళు తనిఖీచేసి, తన కోటు విప్పి టోపీ నాకోటుపైనుంచి 'ప్రేమచంద్! నీవు వెడలిపోయి, పదినిమిషములలోఁ దిరిగి రమ్ము. అప్పటికి నాపని ముగించి, నేను వెడలిపోయియుందును. నీవును రామనారాయణలాలును వచ్చి, మీకు మిగిలియున్న కార్యశేషమును బూర్తిచేయుఁ' డని, తలుపు బంధించినాఁడు.

ఆయుత్తరక్షణమున 'టప్' మని యొక దెబ్బ వినిపించినది. ప్రేమచందు మేడలోనికిఁ బోయి చూచినాఁడు. వంటగదిలో రామనారాయణలాలు కూర్చుండి, విస్కీ గ్లాసునిండుగఁ బోసి త్రాగినాఁడు. 'రామనారాయణ్! శకుంతలకు మత్తుమందిమ్ము. ఆమె నీకుమూర్తిను గలిసికోరాదు—పదినిమిషములైన తరువాత నీవు గారేజీలోనికిఁ బోయి, యాపని ముగించవలయును. ఇపుడు సరిగాఁ 12 గంటలైనది.' అని ప్రేమచందు పలుక, రామనారాయణలాలు 'పోలీసులు వెదకుదురేమో. నీవు సాహాయ్యముచేయవా?' యనినాఁడు.

'ఉహూ! పదినిమిషములు కూడ నవసరములేదు దాపనికి. ఆచైనా వానికై నీవు పరితపింప నక్కఱలేదు. వాని శిరముపైఁ గొట్టినాను.'

అని రక్తసిక్తమైన యొక చిన్న లాటీని చూపినాఁడు. పదినిమిషము లైనది. భయముచే వణఁకుచున్న రామనారాయణలాలును 'లెమ్ము. రమ్ము' అని ప్రేమచందు గారేజీ కడకుఁ గొంపోయినాఁడు. క్రొవ్వువత్తి దీపము మినుకు మినుకుమని ఆఱిపోయినది. ఆగ్రుడ్డి వెలుతురులో రామనారాయణలాలు క్రిందఁబడియున్న సంకెళ్లను, గోతిలో కూలబడియున్న మనుజుని చూచి, యాప్రక్కనే తడిసియున్న సిమెంటును గోతినిండుగఁ బూడ్చి, తదుముకొనుచు నీవలకు వచ్చినాఁడు. వినాయకరావు దయ్యమై తన్ను వెంబడించుచున్నాఁడనియే యాతని యనుమానము.

రామనారాయణలా లీవలకువచ్చినాఁడు. ఆతనినిసౌధములోనికిఁ గొంపోయి, గ్లాసులో విస్కీపోసి, త్రాగనిచ్చి ప్రేమచందు 'ఇదిగో తాళము—చెవి. నేనుఈశ్వరలాలుబ్యాంకరుతో నీవిషయముచెప్పి, శకుంతలనేమిచేయవలయునో కనుగొనివచ్చెద'నని వెడలిపోయినాఁడు.

వర్షమారంభమైనది. మేఘములురుమసాగినవి. ఆయువిరళవృష్టిపాతశబ్దము నాలకించుచు, దయ్యములమధ్యనున్నట్లు భయకంపితాత్ముఁడై బాలకునివలె నేడ్చినాఁడు. తనమందిర మాతనికి మృత్యుమందిరము వలెఁదోఁచినది.

ముప్పదియెనిమిదవ ప్రకరణము.

పలాయనము.

తాను మూర్ఛపోయినట్లుమాత్రము జ్ఞాపకమున్నది శకుంతలకు. ఆమెకు స్మృతికలిగినది. ప్రక్కపైనుండి లేచి, కూర్చుండినది. శిరోవేదన మధికముగనున్నది. వినాయకరావు బందీయైయున్నాఁడని, వారు

వధించుటకుద్యుక్తులైయున్నారని జ్ఞప్తికివచ్చినది. అతఁడేమైపోయినాఁడో యని యామెహృదయ మాందోళనాయత్తమైనది. అతఁడు తన్ను ప్రేమించినాఁడు. ఆమెమెల్లగాలేచి తలుపుతెఱువఁ బ్రయత్నించినది. రాలేదు. వెలుపలనెవరో తాళమువైచియుందురని యూహించినది. కిటికీనుండి వెలుపలకుఁ జూచినది. ఎదుటనున్నగదిలో రామనారాయణలాలు—లీలతండ్రి క్రిందపడియున్నాఁడు. ఏమిచేయుటకునుదోఁచలేదు. ఇంతలో 'నాన్నా'అని వినిపించినది. ఆమెలీల. ఆవేగముతో కూడినచిత్తముతో శకుంతల 'లీలా!' యని పిలిచినది.

'ఎవరది? శకుంతలా! అయ్యో! నీవిటనున్నావా?' అని యాగది తాళముచూచి 'యిపుడేవచ్చెద'నని తండ్రికడకుఁబోయి యాతనికడ నున్న తాళపుజెవినిగొని తలుపులదెఱచినది. 'శకుంతలా! నాతండ్రికిది తెలిసినచోఁ జంపివేయును. వెడలిపొమ్ము'అనినది. ఇరువురును క్రిందకు దిగినారు. సగముతెలివి, సగముమైకములతో లేచి 'ఏదీ ఏదీ'అని యేదియో యోచించుకొనుచు రామనారాయణలాలు క్రిందకుదిగి వారినివెంబడించినాఁడు. నీరసముగానున్నను పాటింపక లేనిధైర్యముతో శకుంతల పరుగెత్తసాగినది. కొంతదూరమేగి ఆమె వెనుదిరిగిచూచినది. లీలకాన రాలేదు. ఆమెయెచటనో దాగియుండవచ్చునని యెంచినది. ఆమెమతి నాలుగడుగులిడినది. బీటునుండితిరిగివచ్చుచున్న రక్షకభటుఁ డామె మూర్ఛాగతయైపడిపోవుటచూచి పట్టుకొనినాఁడు.

ఆమె తెలివొంది, ఉదయమునచూచి 'జనరల్ఆస్పత్రి'లో శయ్యపైఁ దానున్నట్లు 'నర్సు'వలన దెలిసికొన్నది.

♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

ఉదయమున సిటీపోలీసుస్టేషనులోఁ దనకెదురుగా కూర్చుండియున్న యిన్‌స్పెక్టరు చంద్రమోహానుని చూచి సూపరెంటెండెంటు విల్లీ యిట్లనినాఁడు—

'ఏమి జరిగినది?'

'నా మొగము జరిగినది. ఆస్పత్రిలో మతిచలించిన యా యువతి చెప్పిన వాక్యములను బట్టుకొని తెల్లవారు ఝామున 5 గంటలకు బయలుదేఱి యిప్పటివఱకుఁ దిరిగి తిరిగి వచ్చినాను. వినాయకరావు గారేజీలో బందీయై యున్నాఁడని చెప్పినది. అతఁడు లేడు. ఏదో గోయి యున్నదని చెప్పినది. ఆగోయి పూడ్చివేయఁబడియున్నది. నేను త్రవ్వి కూడ చూచినాను. ఆగోతిలో మృతకళేబర మేమియు లేదు.'

'రక్తపు మఱకలో——'

'అవియును లేవు.'

'సోయోకా ముఖ్యప్రతినిధి ఈశ్వరలాలు బ్యాంకరనుటకు, దగిన నిదర్శనములు——'

'నేనిపుడే ఆతనిని చూచినాను. సోయోకానే యెఱుఁగనని యతఁడు చెప్పినాఁడు——'

'ఆచైనావాఁ డెట్లున్నాఁడు——'

'ఫెంగ్ హో——అతఁడు జీవించును.'

చంద్రమోహన్ తిన్నగా వినాయకరావు కంపెనీ కార్యాలయమున కేగినాఁడు. లీలను కలిసికొని యతఁడు 'అమ్మాయీ! నీవు రాత్రి యెన్నిగంటలకుఁ దిరిగి వెళ్ళినావు?' అని ప్రశ్నించినాఁడు——

'పండ్రెండు గంటలకు——'

'శకుంతలను జూచినావా?'

'లేదు. ఆమె నన్ను కలిసికొంటినని యొకవేళ చెప్పునెడల నది యసత్యమని విశ్వసింపఁగోరెదను.'

'వినాయకరావు మీ గారేజీ (మోటారుషెడ్) లో నుండెనని తెలియునా?'

'వినాయకరావా? నాకుఁ దెలియదు.'

ఆమె యిట్లు చంద్రమోహన్‌తో నసత్యము చెప్పుటకు హేతువు లేకపోలేదు. ఆమె ఆఫీసుకు వచ్చునరికి యిన్‌స్పెక్టరుతో నిట్లు సమాధానములు చెప్పవలయునని లేనియెడలఁ బ్రమాదము సంభవించునని యొక చిన్న చీటిపై వ్రాయఁబడియున్నది. ఆమె 'శకుంతల యెచటనున్న' దని ప్రశ్నింప యినస్పెక్టరు 'ఆస్పత్రిలో' ననినాఁడు—

ఇంతలో శకుంతల వచ్చినది. నాశ్చర్యముగ చంద్రమోహన్ 'ఆస్పత్రినుండి యప్పుడే యెందులకు వచ్చినా?' వని యడిగినాఁడు.

'రావలసిన యవసరముండి—'

'నీవు చెప్పినట్లు రామనారాయణలాలు గారేజీలో చూచినాను. శవము లేదు. గోయియును లేదు.'

'ఏమో. నాకేమియుఁ దెలియదు. నేను చూచినది చెప్పినాను. నీకేమియు నగపడలేదనినచో నందులకు నేను బాధ్యురాలను కాను.'

'వినాయకరావులేడా"

'లేరు.' అని యామె యాతని గదితలుపుఁ దెఱచినది. అతని టేబిలుపై నున్న నోటుబుక్కును జూచి 'ఇది నైట్‌వాచరు కడ నుండును. ఎవరైన వచ్చియున్నచో నతఁడావయినము వ్రాయు' నని పలికి యామె చూచినది.

'సాయంకాల మైదుగంటల యేఁబది నిమిషములకు ఈశ్వరలాలు బ్యాంకరు వచ్చినాఁడా?'

ఆమె యాశ్చర్యచకితమైనది—చంద్రమోహన్ నిట్లనినాఁడు.

'ఏమీ? ఉదయమున నేనీశ్వరలాలును కలిసికొన్నాను. బ్యాంకు నుండి అయిదుగంటలకుఁ దిరిగివచ్చిన పిదప తానెచ్చటికిని బోలేదని నాతోఁ జెప్పినాఁడు.'

ఇట్లని యతఁడా సమాచారమును సూపర్నెంటువిల్లీకి టెలిఫోను చేసినాఁడు. శకుంతల తనగదిలోఁ గూర్చుండినది. ఆమెచిత్తము వినాయకరావుయందే లగ్నమైనది. ఆతనిగదిలోనిగంట మ్రోఁగునేమోయని యెంతో ఆశించినది. తుదకు వాఁడు తప్పించుకొనిపోయియుండునని నిర్ధరించుకొని ఆస్పత్రికిఁబోయిఁ ఫెంగ్ హోనుగలిసికొనినది—

'శకుంతలా! వినాయకరావుజాడ తెలియలేదా?'

'లేదు—'

'ఈశ్వరలాలుకుఁదెలియును. ఆతఁడే సోయోకాముఖ్యప్రతినిధి. మహాప్రమాదకరమయిన స్వభావమతనిది. ఆఫీసువ్యవహారములు నీవే చూడుము. వినాయకరా వింటికిఁబోయి 'ఛాంగ్,నిటకు ఁబంపఁగోరెదను.'

ఆమె బూ్రిక్‌వీధిలోనికిఁబోయి ఛాంగ్‌నాస్పత్రికిఁబంపి నేషనల్ బ్యాంకుదగ్గఱకువెళ్ళినది. కొన్నివందలమంది గుమిగూడి యున్నారు. ఎవరోయిట్లనుట నామెవినినది—

'బ్యాంకుదివాలాయై సొలిసిటర్ల చేతులలోబడినది. దొరకినంత ధనము చేఁజిక్కించుకొని ఈశ్వరలాలు నేఁటియుదయమున విమానమునెక్కియెటకో పలాయనమొనరించినాఁడు.'

గోడమీఁద 'పేమెంట్లు తాత్కాలికముగ నిలుపుచేయఁబడినవి. వైనము తెలియగోరువారు 'స్లేర్ అండ్ పాల్ సొలిసిటర్లు' ను కలిసికొనవలయు' నని వ్రాయబడియున్న కాగితము నామె చదివి, వెడలి పోయినది.

ముప్పదితొమ్మిదవ ప్రకరణము.

రామనారాయణలాలు మరణము.

'నేషనల్ బ్యాంకు మూయఁబడినదట. వెళ్ళి, అది యేమో తెలిసికొనిర' మ్మని సూపరింటెండెంటు విల్లీ చంద్రమోహన్‌ను బంపి, ఈశ్వరలాలు వర్ణమును అన్ని పోలీసుస్టేషనులకు, విమానాశ్రయము లకుఁ బంపి, అరెస్టు చేయుమని కబురుచేసినాఁడు. వినాయకరావు ఈశ్వరలాలును గూర్చి యంతకుమున్నే రిపోర్టుచేసి యుండుటచే, సూప రింటెండెంటు అరెస్టువారంటు నీశ్వరలాలుపేర జారీచేసినాఁడు. డాక్టరును కలిసికొని రమ్మని కూడ చెప్పియుండుటచే యిన్‌స్పెక్టరు చంద్రమోహన్ బ్యాంకునుండి డాక్టరు నవజీవన్ మెహతా యింటికిఁ బోయి తలుపుఁ దట్టినాఁడు. నౌకరు వచ్చి తలుపు తెఱచి 'అయ్యగా రిపుడే వచ్చెదరు. దుస్తులు ధరించుచున్నా' రనినాఁడు. చంద్రమోహన్ కుర్చీలోనున్న నవజీవన్ మెహతా కోటును చూచినాఁడు. త్వరితముగ నతఁడా కోటు జేబులను వెదకినాఁడు. అతని కేమియుఁ గాన్పించలేదుగాని, కోటు చేతుల దగ్గఱ రక్తపు మచ్చలు—అతని జోడుపైన రక్తపు జుక్కలు చూచినాఁడు ఇంతలో నవజీవన్ మెహతా వచ్చినాడు—ఇన్‌స్పెక్టరిట్లు ప్రశ్నించినాఁడు.

'ఈశ్వరలాలుబ్యాంకరు మాయమైపోయినాఁడు. అతనిని గూర్చి నీకేమైనఁ దెలియునా? వినాయకరావు కూడ కాన్పించుటలేదు. అతనిని గూర్చి—'

'నాకు యిరువురిని గూర్చియుఁ దెలియదు.'

'ఆకోటుపై నున్న రక్తపు మఱకల యర్థమేమి?'

'రాత్రి ఫ్లైంగ్ హోం నెవరో పోడిచినారు. అతని నాస్పత్రికిం బంపుటకు పై కెత్తుటలో నైనవి.'

'విల్లీపరేలు పోలీసులుకదా, ఆచ్చైనావాని నాస్పత్రికిం బంపినది. వారి రిపోర్టులో నీవిషయము లేదేమి?'

'ఏమో. ఆపత్రిష్ఠయంతయుం దామే పొందవలెనని యాశించి, యారక్షకభటులట్లు చెప్పియుందురు. ఆరక్షకభటుని నెంబరు 810. నేనడిగినాను.'

అటనుండి వెడలిపోయి చంద్రమోహాన్ విల్లీపరేలు పోలీసు స్టేషను కాన్స్టబిలు 810 నెంబరు వానిని టెలిఫోనులోం బిలిచి, 'నవజీవన్ మెహతా రాత్రి నీకు సాయముచేసినాండా?' యని యడిగినాండు.

'లే'దని యతండు చెప్పగా, డాక్టరును ఫోనులోంబిలిచి, చంద్రమోహాన్ డాక్టరు! రాత్రి నీవు లేవట అబద్ధమాడినావు ఇందులకేదో కారణముండకపోదు? అనినాండు. ఆతండు పోలీసు స్టేషను జేరగనే సూపరింటెండెంటు పిల్లీ ,చంద్రమోహాన్! వెంటనే విల్లీపరేలుకుపోయి, రామనారాయణలాలు నరెస్టుచేయుము నీకు సాయముగ 1742 నెంబరు కాన్స్టబిలును గొనిపొమ్ము' అనినాండు.

లీల తండ్రి యాజ్ఞానుసారము ఆఫీసునుండి మధ్యాహ్నము 2 గంటలకే తిరిగి వచ్చినది. ఆమెను జూచి రమ్ము. నేనింక నిటనుండరాదు. మదరాసు వెడలిపోయెదను. సామగ్రినంతయు విక్రయించి, నేను లేఖవ్రాసినపుడు సొమ్మును బంపు'మని రామనారాయలాలు చెప్పినాడు.

ఇంతలో నెవరో తలుపుతట్టగా లీల తొంగిచూచి పోలీసు'లనినది. సరే. నేను వంటగదిలో దాగుందును. గ్రామములో లేనని, సాయంకాలము వత్తునని చెప్పుమని తండ్రి పలుక, భయకంపితయై,

లీల మెల్లగాఁ దలుపుతెఱచి యట్లే, చెప్పినది. అరక్షకభటు నచటనే యుండ నియమించి, 'నేను లోనికేగి చూచి వచ్చెద'నని, మఱొక మార్గము చంద్రమోహన్ వంటగది ప్రవేశించినాఁడు.

మరుక్షణమున 'ధా'మ్మని ప్రేలినది. 'కాన్‌స్టబిల్' అని చంద్రమోహన్ కేకవైచినాఁడు. లీలయు, రక్షకభటుఁడును అటకేగిచూచినారు. రామనారాయణలాలు ముద్దవలె బోరగిలబడియున్నాఁడు. ఆతనికి రెండడుగులదూరములో రివాల్వరుపడియున్నది. ఫాలభాగమునుండి రక్తముస్రవించుచున్నది.

'ఆత్మహత్య.'పోలీసుల అరెస్టుకు భయపడి ఆత్మహత్యచేసికొనినాఁడు. వెంటనే అతఁడు పోలీసుకు, డాక్టరుకు, విల్లీకి ఫోనుచేసినాఁడు. లీల విచారసాగరమున మునిగిపోయినది. డాక్టరువచ్చి 'ఆత్మహత్య' యనియే నిర్ధరించినాఁడు.

ఈవార్త శకుంతలకుఁ దెలిసినది. వినాయకరా వేమైపోయినాఁడో యను నాందోళనమునకుఁదోడు యీవార్త కూడ ఆమెకు మఱింత యావేదనగల్గించినది. సాయంకాల మూఁడుగంటల కామె యీవలకురాఁగా డాక్టరునవజీవన్ మెహతా 'శకుంతలా' యని పిలిచినాఁడు. ఆతనియెడ నామెచిత్తమున వైరభావముదయించుటచే నించుక విసుగుతో నెందుల కనినది.

'దయయుంచి ఒకసారినామేడలోనికిరమ్మా. నీవు కొలాబా పోనక్కఱలేదు. నీకొఱకు మోడరన్ హోటలు మేడలో నొకగదితీసికొన్నాను. నీసామగ్రి యటకుఁబంపఁబడినది. వినాయకరా వెవరో— నేను రత్నలాలుచేసిన యపరాధములు తెలిపెదను. ఆతఁడు డిటెక్టివు.

రంగూనులో అరెస్టయిన చండీదాసను పరిశోధకుఁడే. మహాద్భుతనాటక మాడి వారుసోయోశాను, అతనిప్రధానప్రతినిధి ఈశ్వరలాలుబ్యాంక రును వినాయకరావు హడలెత్తించినాడు. ఫెంగ్‌హో నాకంతయుజెప్పి నాఁడు. నేషనల్ బ్యాంకు పోలీసులవశము చేసినదివినాయకరావే. నాకేమి కీడుమూడనున్నదో ఒకసారివచ్చి కాఫీత్రాగిపొమ్ము.'

ఆతనిదీనవదనము నాలోకించి యామె 'నేను 15 నిమిషముల కంటె యెక్కువగా నుండ'ననినది. వారు కారులోనెక్కినారు. 'శకుం తలా! ఈశ్వరలాలు నీకై ఆనాఁడుకబురంపినాఁడు. డ్రైవరునుగూర్చి అనుమానముగ మాట్లాడినాఁడు. నిన్నాయావరణలోనికి గొంపోయి చంపుటయే యతనియుద్దేశము. నీవువినాయకరావుతోఁ జెప్పినావనగనే యతఁడు తనయభిప్రాయము మార్చుకొనినాఁడు. ఫెంగ్‌హో నిన్ననుస రించుచునే యున్నాఁడు——'

ఆమె యోచించుకొన్నది. వినాయకరావే తనకేయాపదయు రాకుండ ఫెంగ్‌హోనంపినాఁడు. తా నసహ్యించుకొనిన యతనికి దనపై నెంతప్రేమ. కారు ప్రిన్సెసుపీధిలో నాఁగినది. ఇరువురు లోనఁబ్రవేశించి నారు.

నలుబదియవప్రకరణము.

పర్యవసానము.

'చంద్రమోహన్! నీవు అరెస్టుచేయుటకు వెళ్ళినక్షణములో రామనారాయణలాలు ఆత్మహత్యచేసికొనినాఁడు. అతఁ డపరాధి. సం

యము లేదు. రాత్రివిల్లీప రేలులోనే శకుంతలయున్న కారు ననుసరించి పరు గెత్తిన ఫేంగ్ హో నెవరో పొడిచినారు. డాక్టరుకూడ సాక్ష్యము. అతడు ఫేంగ్ హోనుజూచినాడు. వెంటనే శకుంతల నిటకుఁగొనిరమ్ము యని సూపరింటెండెంటుపిల్లీ చెప్పగా ఇన్స్పెక్టరు చంద్రమోహన్ కొలాబాకు బోయి మనోరమాదేవిని కలిసికొనినాఁడు. 'మోడరన్ హోటలులో నామె యుండు' నని మనోరమాదేవిచెప్పగా నతడు అచ్చటకుబోయి నాఁడు. సామగ్రియొకగదిలో సర్దబడినది. ఆమె యింకనురాలేదు. అతడు నవజీవన్ మెహతాసౌధమునకు బోయి తలుపుతట్టినాఁడు. డాక్టరీవలకు రాగానే చంద్రమోహన్ 'డాక్టర్! శకుంతలకొఱకై ఆఫీసుదగ్గరచాల సేపు వేచియున్నావని తెలిసినది. ఆమె యిపుడెటనున్న?' దని ప్రశ్నించి నాఁడు.

'నాకుఁదెలియదు. నాతో ఆమె విల్లీపరేలుకు వచ్చి, రామ నారాయణలాలు సౌధముకడ దిగిపోయినది'

'ఆమె యచ్చటలేదు——'

'మఱి యెచ్చటకరిగినదో నాకుఁ దెలియదు. ఏసినీమాకైన బోయి యుండును.'

చంద్రమోహన్ స్టేషనుకుఁబోయి, విల్లీతో నిదియంతయుఁ జెప్పి 'అయ్యా! డాక్టరు సౌధము సోదాచేయుటకు సెర్చివారంటు జారీచేయఁ గోరెద' ననగా నతఁడు 'వలదు' అనినాఁడు.

* * * *

గదిలో నవజీవన్ మెహతా, శకుంతల కూర్చుండినారు. ఆమె కాఫీ త్రాగినది. 'శకుంతలా! నేను కలకత్తా పోఁదఁచినాను. నిన్నొకప్పుడు గాఢముగ ప్రేమించినాను గాని ఆవృత్తాంతము నీవు స్మరింపను. మఱచి

పోదును నేఁటికిచటనే యుందుము. మేడమీఁది గదిలో శయనించుము. ప్రమాణముచేసి చెప్పుచున్నాను. నిన్ను తాఁకను. నీకేమియు నపకృతి సలుప' నని, ఆమె చేయిపట్టుకొని మేడమీఁదికి గొంపోయి, యొక గది తలుపు తెఱచి, లోనికిఁ ద్రోసి ,నిన్నువరు కోరుచున్నారో—అతఁ డిందున్నా'డని తలుపు బంధించినాఁడు. అంధకారబంధురమైన యాగది లోని యతఁడు స్విచ్ నొక్కినంతనే కాంతివంతమైనది. ఆమె యెవరిని కలిసికొన్నది?

*　　*　　*　　*

మఱుచటి దినముదయమున తొమ్మిది గంటలకు సూపరింటెం డెంటు విల్లీ, చంద్రమోహన్, పదిమంది పోలీసులు విల్లీపరేలులోని రామనారాయణలాలు సౌధము పరిశీలింపఁ బోయినారు. చంద్రమోహ నుని సౌధపరిశోధనకంపి, విల్లీ గారేజిఁ జూచినాఁడు. శకుంతల చెప్పి నట్లు తలుపులకు గొలుసుతో బంధింపఁదగిన రింగులున్నవి. ఇంతలో చంద్రమోహన్ వచ్చినాఁడు—

,ఏమి విశేషములు?' అని సూపర్నెంటు విల్లీ ప్రశ్నించినాఁడు—

,ఏమియును లేవు. ఆతని మృతకళేబరమున్న గదిలో యీధన మున్న' దని కొన్ని నోట్ల కట్టల నాతని చేతికిచ్చినాఁడు—

,సరే. ఈగోయి త్రవ్వించి చూచినావా?'

,ఆహా నిన్నఉదయము చూచినాను. నాకేమియు కనబడలేదు.'

విల్లీ యిరువురు పోలీసులఁ బిలిచి, గారేజీమధ్య సిమెంటుతోఁ గప్పఁబడిన యాగోతిని త్రవ్వించినాఁడు. అందులో నొక శవమున్నది. ఆమృతకళేబరమును వారీవలకు లాగినారు. విల్లీ 'ఈశవమెవరి?' దని నాఁడు. చంద్రమోహన్ నిర్ఘాంతుఁడైనాఁడు.

'అది ఈశ్వరలాలుబ్యాంకరుది' అని యొక క్రొత్త కంఠము విని పించినది. వారందఱు తిరిగి చూచినారు. వినాయకరావు!

'అతఁడు నన్ను వధింపఁబోవ, నేను శక్తి కొలఁది తన్నితిని. అతఁడు నాతోఁ బోరాటములోఁ దలక్రిందుగా నాగోతిలోఁ బడినాఁడు ఆగోతిని రామనారాయణలాలు పూడ్చినాడు.'

'వినాయకరావు! నీపై హత్యాపరాధము నారోపించుచున్నాఁ' నని చంద్రమోహన్ పలుక వినాయకరావు 'సరే. ముందుగా ప్రేమ చంద్ జీవాజీ! నిన్ను రెస్టుచేయుని'మ్మని, రివాల్వరుతో బెదరింప, విల్లీ వచ్చి, చంద్రమోహన్ చేతులకు సంకెళ్లు తగిలించినాఁడు.

'చంద్రమోహన్! నీవే ప్రేమచంద్ జీవాజీవై యింతింతనరాని దారుణకృత్యములఁజేసినావు. రత్నలాలును చంపినావు. రామనారా యణలాలును కూడ చంపినది నీవే. అందుచేతనే రక్షకభటుని అటనుండ నియమించినావు. మత్తుమందుల వ్యాపారములో ఈశ్వరలాలు బ్యాంకరు నకుఁ దోడ్పడినావు. సోయోకా ప్రతినిధులలో నొకఁడవు. నేఁటితో నీదురంతకృత్యములు ముగిసిన'వని వినాయకరావు పలికినాఁడు. విల్లీ ఆజ్ఞానుసారము చంద్రమోహన్ జేబు పరిశోధింపఁబడినవి. ఒకగడ్డము. దొరకినది. పోలీసులు అతనిని కారాగృహమునకుఁ గొంపోయినారు. వినాయకరావు విల్లీతో నిట్లనినాఁడు.

'రాత్రి తోఁటలోనుండి యీవలకు రాగానే నవజీవన్ మెహతా కాన్పించి, తనయింటికిఁ గొంపోయి, గాయములకుఁ గట్టుకట్టినాఁడు. అతనికి శిక్ష తగ్గునని యాశ. ఆరాత్రి రత్నలాలును పొడిచినది చంద్ర మోహనే. అతఁడే అతని కడనున్నాఁడు. శకుంతల ఫెంగ్ హోయుండుట చూచి హడలిపోయినాఁడు. అతఁడే నాఆఫీసులో నాలుగు కొకెయిను

ప్యాకెట్లు నుంచినాఁడు. నేనే ఆగోతిఁగోనుందునని చంద్రమోహన్ తలంపు గాని ఈశ్వరలాలుండుట చూచి, నిశ్చేష్టుఁడై పోయినాఁడు. విల్లీ! కాంటినెంటల్ బ్యాంకులో నయిదులక్షలరూప్యములను చంద్రమోహన్ దాచుకొనినాఁడు. ఆతని యింటిలో నున్న సూట్ కేసును దయయుంచి నాకిమ్ము. అది రత్నలాలు, డాక్టరు మెహతాల సంపాదన. అతఁడు నిర్దోషి, అతనిని బంధింపవల''దని, చంద్రమోహన్ యింటికిఁబోయి, శకుంతల గదినుండి ధనముతో నిండియున్న యాసూట్ కేసు నాఫీసునకుఁ గొంపోయినాఁడు.

అతడు మహానందభరితాత్ముఁడై యున్నాఁడు. తానిఁక డిటెక్టివు పనిచేయలేనని వాణిజ్యముచేసికొందునని విల్లీకి ఫోనులోఁజెప్పినాఁడతఁడు. నవజీవన్ మెహతావచ్చి తనకార్డునంపినాఁడు. లోనికిఁబిలిపించి వినాయకరావు 'మిష్టర్! కూర్చుండు'మని యొకచిన్నసూట్ కేసునిచ్చినాఁడు. అందులో మూఁడులక్షలరూపాయలున్నవి.

'వానితో సుఖజీవనముచేయుము. మత్తుమందుల వ్యాపారము మానుము. నీమీఁద కేసు లేకుండచేయుదు'నని వినాయకరావు పలుక 'సరే' యని యంగీకరించి, యాతఁ డానందభాష్పాకుల నయనుఁడై వెడలిపోయినాఁడు.

♦ ♦ ♦ ♦

చంద్రమోహన్ జేబులో 'సైనైడ్' బిళ్ళలున్నవని, రెండుబిళ్ళలను మ్రింగి యతఁడు చనిపోయినాఁడని విల్లీ వినాయకరావునకు ఫోను చేసినాఁడు.

♦ ♦ ♦ ♦

గంటమ్రోగినది. ఆనందము,ఆవేగములతోఁ గూడిన చిత్తముతో శకుంతల నోటుబుక్కు తీసికొని, వినాయకరావు గదిలోనికేగినది.